

8.9.2010

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

14 – 2010

Kokousaika: 8.9.2010 klo 18.00 – 23.18

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

14 – 2010

Mötestid: 8.9.2010 kl 18.00 – 23.18

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges
föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

8.9.2010

---

193 §	8
Esityslistan asia nro 3	8
HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖRAPORTTI VUODELTA 2009	8
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	8
Valtuutettu Ylikahri	10
Valtuutettu Pajamäki	11
Valtuutettu Arhinmäki	12
Valtuutettu Lohi	13
Valtuutettu Kousa	14
Valtuutettu Moisio	15
Valtuutettu Pakarinen	16
Valtuutettu Puhakka	17
Valtuutettu Kolbe	19
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	20
Valtuutettu Ojala	21
Valtuutettu Helistö	22
Valtuutettu Ylikahri (vastauspuheenvuoro)	23
Ledamoten Wallgren	23
Valtuutettu Hakanen	25
Valtuutettu Kuikka	26
Ledamoten Björnberg-Enckell	27
Valtuutettu Vesikansa	28
Valtuutettu Kari	30
Valtuutettu Karhuvaara	31
Valtuutettu Hellström (vastauspuheenvuoro)	32
Valtuutettu Ylikahri (vastauspuheenvuoro)	32
Valtuutettu Kousa (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Perkiö (vastauspuheenvuoro)	34
Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	34
Ledamoten Torvalds	34
Valtuutettu Bogomoloff (vastauspuheenvuoro)	35
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	36
Valtuutettu Nieminen	37
Valtuutettu Näre (vastauspuheenvuoro)	38
Valtuutettu Anttila	38
Valtuutettu Sarkomaa (vastauspuheenvuoro)	39
Valtuutettu Autti	40
Valtuutettu Karu	40
Valtuutettu Luukkainen	41
Valtuutettu Suomalainen	42

8.9.2010

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	44
Valtuutettu Ylikahri (vastauspuheenvuoro)	44
Valtuutettu Suomalainen (vastauspuheenvuoro)	45
Valtuutettu Saukkonen	45
Valtuutettu Lohi (vastauspuheenvuoro)	46
Valtuutettu Halla-aho	46
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	47
Valtuutettu Pelkonen	48
Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	48
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	48
Valtuutettu Lipponen	49
Valtuutettu Perkiö (vastauspuheenvuoro)	49
Valtuutettu Koulumies	49
Valtuutettu Hakanen	50
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Asko-Seljavaara	51
Valtuutettu Puoskari	51
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	51
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	52
Valtuutettu Arhinmäki	53
Valtuutettu Anttila	54
Valtuutettu Puoskari	54
Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff	54
Valtuutettu Valokainen	54
202 §	55
Esityslistan asia nro 12	55
PASILAN KORTTELIN NRO 17090 (PASILAN POLIISITALO) JA KATUALUEEN	55
ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 11900)	55
Valtuutettu Modig	55
Valtuutettu Saarnio	55
Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff	56
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	56
Valtuutettu Saarnio	56
Valtuutettu Soininvaara	57
204 §	57
Esityslistan asia nro 14	57
VALTUUTETTUIJEN TEKEMIEN ALOITTEIDEN KÄSITTELEMINEN	57
Aloite 1	57
Valtuutettu Lipponen	57

8.9.2010

Valtuutettu Näre	58
Aloite 2	59
Valtuutettu Vesikansa	59
Valtuutettu Rantanen	60
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	62
Valtuutettu Urho	62
Valtuutettu Moision (vastauspuheenvuoro)	62
Valtuutettu Ebeling	63
Valtuutettu Virkkunen	63
Aloite 3	63
Valtuutettu Ebeling	63
Valtuutettu Moision (vastauspuheenvuoro)	65
Valtuutettu Helistö (vastauspuheenvuoro)	65
Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	65
Valtuutettu Kari	65
Valtuutettu Vuorinen	66
Valtuutettu Suomalainen	66
Valtuutettu Virkkunen	67
Valtuutettu Oker-Blom	67
Valtuutettu Urho	67
Valtuutettu Hellström (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Rissanen (vastauspuheenvuoro)	68
Valtuutettu Ebeling	68
Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro)	68
Valtuutettu Näre	68
Aloite 6	69
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	69
Ledamoten Wallgren	70
Valtuutettu Kari	72
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava (vastauspuheenvuoro)	72
Valtuutettu Moision (vastauspuheenvuoro)	73
Valtuutettu Hakanen	73
Valtuutettu Modig	74
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	75
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	75
Valtuutettu Kantola (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Helistö (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Arhinmäki	76
Valtuutettu Karhuvaara	77
Valtuutettu Modig	78

8.9.2010

Ledamoten Wallgren	78
Valtuutettu Anttila	79
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava	79
Ledamoten Wallgren (replik)	80
Valtuutettu Kousa	80
Valtuutettu Romakkaniemi (vastauspuheenvuoro)	81
Valtuutettu Rantanen	82
Valtuutettu Perkiö	83
Valtuutettu Hakanen	83
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	85
Ledamoten Wallgren (replik)	86
Valtuutettu Bergholm (vastauspuheenvuoro)	86
Valtuutettu Siimes	86
Valtuutettu Puhakka	87
Ledamoten Wallgren	88
Aloite 7	89
Valtuutettu Holopainen	89
Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)	90
Valtuutettu Holopainen	92
Aloite 8	92
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	92
Aloite 9	92
Valtuutettu Peltola	92
Valtuutettu Saarnio	93
Valtuutettu Vuorinen	93
Valtuutettu Virkkunen	94
Valtuutettu Peltola	94
Valtuutettu Saarnio	94
Valtuutettu Virkkunen	95
Valtuutettu Ojala	95
Valtuutettu Saarnio	95
Valtuutettu Arhinmäki	96
Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)	96
Valtuutettu Hakanen	96
Aloite 11	97
Valtuutettu Krohn	97
Ledamoten Oker-Blom	97
Aloite 18	97

8.9.2010

Valtuutettu Peltola	97
Valtuutettu Autti	99
Valtuutettu Puhakka	99
Valtuutettu Muurinen	100
Valtuutettu Asko-Seljavaara	100
Valtuutettu Peltola	101
Aloite 19	101
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	101
Valtuutettu Saarnio	103
Valtuutettu Autti	103
Valtuutettu Vesikansa	104
Valtuutettu Anttila	104
Valtuutettu Autti	105
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	105
Valtuutettu Vesikansa	105
Valtuutettu Autti	106
Aloite 20	106
Valtuutettu Koulumies	106
Valtuutettu Krohn (vastauspuheenvuoro)	106
Valtuutettu Näre	107
Valtuutettu Valpas	107
Valtuutettu Valokainen	108
Valtuutettu Rätty (vastauspuheenvuoro)	108
Valtuutettu Nieminen	109
Valtuutettu Valokainen	109
Aloite 21	109
Valtuutettu Hakanen	109
Valtuutettu Sydänmaa (vastauspuheenvuoro)	110
Valtuutettu Rantanen	110
Ledamoten Björnberg-Enckell	111
Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)	112
Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff	112
Valtuutettu Valtonen	112
Valtuutettu Hakanen	112

8.9.2010

---

193 §

Esityslistan asia nro 3

HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖRAPORTTI VUODELTA 2009

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aikaisempina vuosina kaupungin ympäristöraportti edelliseltä vuodelta on esitelty valtuustolle kevätkauden viimeisessä kokouksessa eli tilinpäätöskokouksessa. Kahtena viime vuotena olen ajatellut, että sen sijaan, että asiaa käsiteltäisiin puolen yön jälkeen juhannusaatonaattona, se saa paremman huomion, jos sitä käsitellään syyskauden alussa. Haluaisin nostaa esiin muutaman asian tästä raportista, jos saisin asiat taululle. Siellä ne ovatkin.

Tässä alkajaisiksi talousarvion 2009 sitovat ympäristöä koskevat tavoitteet ja niiden toteutuminen. Kuten havaitsemme, suurin osa tavoitteista on toteutunut. Jätevedenpuhdistuksen tavoitteet, fosforipäästöt, typen päästöt ovat toteutuneet, katupölyn pienhiukkasmäärät ovat toteutuneet. Rakennusviraston toiminnan vaikutukset ilmastonmuutokseen, toteutuneet. Rakennusviraston rakennuttajaosaston huolehtiminen valtion ja kaupungin välisen energiatehokkuussopimuksen toimeenpanosta on toteutunut.

Helsingin ilmastostrategian toteutussuunnitelma piti tuoda kaupunginhallitukseen viime kesäkuun loppuun mennessä. Tämä ei ole toteutunut. Perästä kuuluu. Joukkoliikenteen kuljetusosuus aamuliikenteessä ei aivan toteutunut, mutta 0,4 % jäi vajaaksi. Sen sijaan taas joukkoliikenteen kuljetusosuus poikittaisliikenteessä toteutui varsin hyvin. Sen piti olla 13 %, ja toteuma on 15,8 %. Joukkoliikenteen kuljetusosuus poikittaisliikenteessä on erinomaisen tärkeä tavoite joukkoliikenteessä.

Valitettavasti Helsingin kokonaispäästöt kasvoivat vuonna 2009 verrattuna edelliseen vuoteen. Ja tästä kuvasta näkyy, miten viime vuoden päästöt suhtautuvat toisaalta Helsingin kestävä kehityksen toimintaohjelman päästötavoitteeseen, toisaalta taas Helsingin energiapoliittisiin linjauksiin, jotka valtuusto hyväksyi 2008 tammikuussa tavoitteisiin. Tässä on vielä paljon tekemistä, mutta Helsingin energiapoliittinen ohjelma tulee tämän syksyn aikana vielä valtuuston käsittelyyn.

Kaupunkisuunnittelun osalta kannattaa nostaa esiin seuraavat asiat:

8.9.2010

Tontinluovutusehdoissa valmistellaan energiatehokkuuskriteerejä, joilla pyritään kohti matalaenergiarakentamista. Honkasuon alueelle on tehty Helsingin ensimmäinen asemakaavaehdotus, jossa edellytetään ilmastoystävällisen kaupunginosan luomista.

Kaupungin kiinteistöjen lämmön ja sähkön ominaiskulutukset ovat selvästi laskeneet. Lämpöenergian ominaiskulutus väheni 1,5 %, sähkön ominaiskulutus 4,3 %. Kaupungin omien kiinteistöjen osalta ollaan hyviä tavoitteita saavuttamassa.

Jätevedenpuhdistus ja Itämeri-haaste: Helsinki ja Turkuhan ovat yhdessä aloittaneet Itämeri-haasteen, johon on viime vuoden loppuun mennessä vastannut 165 tahoa Suomessa ja 15 kansainvälistä tahoa. Tämän vuoden mittaan ilmoittautuneita on tullut edelleen lisää. Alusjätevesien vastaanotto on Helsingin satamissa parantunut. Viikinmäen puhdistamon jätevesienpuhdistustulos oli fosforin osalta hyvä ja typen suhteen kaikkien aikojen paras.

Liikenteessä joukkoliikenteen osuus koko vuorokauden liikenteestä nousi 63,2 %:iin. Kaupungin sisäisten joukkoliikenteen matkojen määrä viime vuonna oli 2,7 miljoonaa matkaa enemmän kuin vuonna 2008. Sen sijaan pyöräliikenteen määrä on pysynyt melko samalla tasolla viimeiset 10 vuotta huolimatta pyöräilyn kaksinkertaistamisohjelmasta, joka hyväksyttiin jo monia vuosia sitten.

Meluntorjunta, joka on selkeästi nousemassa esille ympäristökysymysten joukossa: Liikenne on merkittävin meluhaittojen aiheuttaja Helsingissä. Hiljaisia päällysteitä ollaan ottamassa laajamittaiseen käyttöön. Melusteita rakennettiin viime vuonna uusien asemakaava-alueiden suojaksi 1,2 km ja nykyisen maankäytön suojaksi 3,5 km. Melusteiden rakentamisessa ongelmana on se, että valtiovalta ei ole vastannut omista sitoumuksistaan ja Helsinki ei ole sitten lähtenyt pelkästään omalla kustannuksellaan paikkaamaan näitä valtiovalan budjettipäätösten vajeita. Edelleen valmistui selvitys päiväkotien, leikkipuistojen, koulujen, vanhainkotien, sairaaloiden ilmanlaatu- ja melutilanteesta.

Hankinnoissa selvitetään kaikkien hankintojen ympäristökriteereitä, ja Helsingin kaupungin paperinkulutus väheni yli 5 % edellisvuodesta. Toivon mukaan paperinkulutus tulee edelleen vähenemään, kun valtuusto siirtyy paperittomaan kokouskäyttöön.

Kiitoksia. Vastaan kysymyksiin ja kommentteihin.

8.9.2010

Valtuutettu Ylikahri

Arvoisa puheenjohtaja.

Olin tässä pöntössä vuosi sitten puhumassa ympäristöraportista ja pyöräilystä. Nostan saman asian nytkin esiin, koska asia ei ole raportin mukaan edennyt juuri mihinkään. Vuosi sitten voivoteltiin, että pyöräilyn kaksinkertaistamisohjelma, joka on laadittu 20 vuotta sitten, ei ole juurikaan edennyt. Äskenkin tuossa kalvossa nähtiin, että pyöräilyn kulkutapaosuus on sama kuin aiemmin. Pyöräily pitää nähdä liikennemuotona. Se pitää olla kaiken kehittämisen lähtökohta. Maanantaina kaupunginhallituksessa annettiin lausunto HSL:lle joukkoliikenteen tilanteesta. Tiedetään, että sinne tarvittaisiin 17 miljoonaa euroa lisää. Me panostamme joukkoliikenteeseen todella paljon, joidenkin mielestä pitäisi panostaa ehkä vähän vähemmän, joidenkin mielestä enemmän, mutta joka tapauksessa laitamme siihen siis yli 100 miljoonaa euroa.

Tämä joukkoliikennekeskustelu kaipaa pyöräilynäkökulmaa. Mitäpä, jos me aidosti alkaisimme toteuttaa pyöräilyn kaksinkertaistamisohjelmaa. Pyritäisiin siihen, mihin olemme sitoutuneet, eli 15 % matkoista tehtäisiin pyörällä. Kuinka paljon tämä säästäisi joukkoliikenteen kustannuksia ja ruuhkia? Ruuhkabusseissa olisi väljempää ja ne pääsisivät kulkemaan nopeammin, kun pienikin osa joukkoliikennettä ja omia autoja käyttävistä ihmisistä siirtyisi pyörän selkään. Näin säästyisi varmasti miljoonia euroja sekä ajansäästön että säästettyjen joukkoliikennetukien muodossa.

Eli jo yksin tämä liikennetaloudellinen näkökulma perustelee sitä, minkä takia pyöräily tulee ottaa tässä kaupungissa ihan uudella tavalla huomioon liikennesuunnittelussa. Tiedän, että asiat ovat vuoden 2010 aikana jonkin verran edenneet, mutta silti pyöräily on edelleen Helsingissä yksi suuri sekamelska. On erilaisia kevyen liikenteen väyliä, pyöräteitä, pyöräkaistoja. Pyöräilijä ei voi tietää, missä pyöräillä. Verratkaa tilannetta autoiluun: ei autolla kulkiessa ole oikeastaan koskaan epäselvää, mihin sillä autolla mennään. Ympäri Suomea on samanlaiset selkeät säännöt, ja risteysratkaisut ovat samanlaisia. Miksi pyöräilyssä ei voisi olla näin?

Mielestäni Helsingin pyöräratkaisut tarvitsevat kokonaisvaltaisen ja selkeän näkemyksen, missä pyörille osoitetaan oma tila kaikkialla kaupungissa. Euroopan kaupungeista voitaisiin hakea tähän hyviä malleja. Teenkin seuraavan toivomusponnen:

8.9.2010

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että jostain kantakaupungin pyörätiesuunnitelmasta järjestetään kansainvälinen kilpailu. Suunnittelukilpailun voisi toteuttaa World Design Capital -hankkeen yhteydessä.

Design-hankkeessahan design on määritelty sillä tavalla, että etsitään hyviä ratkaisuja. Ja tässä on nyt sellainen, mihin me oikeasti tarvitsemme hyviä ratkaisuja ja nyt meillä ei niitä ole. Tämä kansainvälinen suunnittelukilpailu voisi tuoda uusia ajatuksia ja myös nostaa julkiseen keskusteluun tätä, että millaiset ovat oikeasti toimivat pyöräratkaisut, joilla me oikeasti saamme 15 % kulkijoistamme kulkemaan pyörällä.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Voin ensin hyvin mielin kannattaa valtuutettu Ylikahrin pyöräilypontta.

Itse puutun lyhyesti selkeän ympäristöraportin vesiensuojelu ja jätteet -osioon. Vaikka apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri tuossa äsken totesi, että jätevedenpuhdistuksen tavoitteet, siis mereen johdettu kokonaiskuormitus, sen tavoitteet ovat toteutuneet, on yksi sellainen seikka, joka tänäkin kesänä taas realisoitui, jossa me olemme pahasti – ei niinkään Helsingin kaupunki vaan kaikki meitä ympäröivät kaupungit, kenen kanssa yhteistyötä tehdään – töpänneet pahasti, eli Keravanjoen ja Vantaanjoen puhdistaminen.

Meillä tapahtuu lähes vuosittain, milloin mihinkin häiriötekijään vedoten, ns. puhdistamattomien jätteiden jätevesiohituksia Vantaanjokeen. Tällä me pilaamme ensin lyhyeksi hetkeksi noin 100 000 ihmisen, ellei 150 000 ihmisen, virkistysalueen, ja pidemmäksi aikaa me pilaamme sen alueen maineen, eli Vantaanjoen ja Keravanjoen virkistysalueiden maineen. Sen takia esitän seuraavan ponnen:

Vantaanjoki ja Keravanjoki ympäristöineen ovat Helsingin ja useiden muiden kuntien keskeiset virkistysalueet. Vantaanjoen valuma-alueella, joen yläjuoksulla sijaitsevat suurimmat jätevedenpuhdistamot, ja näillä on myös lupa laskea puhdistettua jätevettä jokeen. Tänä kesänä jätevedenpuhdistamot ovat jälleen runsaasti sateisiin tai muihin vastaaviin häiriötilanteisiin vedoten tehneet jätevesiohituksia ja pilanneet täten joen

8.9.2010

---

virkestismahdollisuudet sekä maineen pitkäksi aikaa. Tästä johtuen kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupungin edesauttaa omalta osaltaan entistä tiukempien vesiensuojelusäännöksiä aikaansaamista Vantaanjokeen päästettävien puhdistamattomien jätteiden osalta.

Voisi toivoa, että tästä lähin Helsingin kaupunki pystyy omalla toiminnallaan ja HSY omalla toiminnallaan vaikuttamaan siihen, että esimerkiksi pari runsasta sadetta yhden kesän aikana ei ole sellainen häiriötekijä, joka oikeuttaa jätevesien laskemiseen meidän virkestysalueillemme.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Pääministeri, kaupunginvaltuutettu Mari Kiviniemi kritisoi Helsingin energiapolitiikkaa kutsuen sitä hiilenmustaksi. Samainen valtuutettu on kuitenkin ollut täällä valtuustossa päättämässä Helsingin energiapolitiikasta, eikä tuolloin Keskustan ryhmästä eikä valtuutettu Kiviniemeltä tullut yhtään vastaesitystä Helsingin energiapolitiikasta. Tähän Vihreät vastasivat aivan oikein kritisoimalla turpeen verotusta, tosin unohtaen hyväksyvänsä sen turpeen verotuksen alhaisen tason juuri hallituksessa.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Anteeksi?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Oleellista tässä pääministeri Kiviniemen hiilenmustassa puheessa oli se, että tällä hän perusteli uutta ns. vihreää energiapolitiikkaa, jonka seuraukset ovat sosiaalisesti epäoikeudenmukaiset. Muutenkin Helsingissä korkeat asumiskustannukset tulevat nousemaan kaukolämpökustannusten nousussa. Jokainen meistä voi laskea 1, 2 asteella kotilämpötilaa, ja se pitääkin tehdä, mutta se ei ratkaisevasti auta siinä ongelmassa, kun muutenkin jo aivan liian suuret asumiskustannukset tulevat nousemaan tämän veropäätöksen myötä.

Viittaan esityslistamme sivuun 6, jossa todetaan seuraavaa: "Helsingin kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt kasvavat vuonna 2009 hiukan mutta ovat edelleen 13 % pienemmät kuin vuonna 1990. Päästöjen

8.9.2010

---

suotuisa kehitys viime vuosina on johtunut sähkön kysynnän laskusta, mikä on johtanut sähkön suuripäästöisen lauhdetuotannon vähenemiseen ja energiatuotannon päästöjen alentumiseen. Myös maakaasun käytön lisäämisellä kivihiilen sijaan on ollut merkittävä vaikutus Helsingin päästöjen alentamiseen.”

Arvoisa puheenjohtaja.

Se veropäätös, jota hallitus tällä hetkellä esittää, tarkoittaa sitä, että maakaasu tulee olemaan kalliimpaa kuin kivihiili. Taloudellisesti järkevämpää on tuottaa kivihiilellä kaukolämpöä kuin maakaasulla. Samaan aikaan tiedämme, että jos haluamme vähentää kasvihuonekaasupäästöjä, kivihiilen käyttöä pitää dramaattisesti vähentää myös suhteessa maakaasuun. Sen vuoksi helsinkiläisten tavallisten työssäkävien, opiskelijoiden, eläkeläisten, työttömien asumiskustannusten nousua me emme voi täällä valtuustossa hyväksyä. Emme voi myöskään hyväksyä sellaista politiikkaa, joka johtaa Helsingin lämmittämisestä aiheutuvien kasvihuonekaasupäästöjen lisäämiseen.

Meillä ei, hyvät valtuutetut, ole mitään muuta mahdollisuutta kuin antaa selkeä viesti täältä valtuustosta, ettemme hyväksy tällaista epäsosiaalista ja ilmaston kannalta vahingollista ns. vihreää energiapolitiikkaa. Sen vuoksi, arvoisa puheenjohtaja, esitänkin seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupunginjohto neuvottelee ja vaatii valtioneuvostoa tarkistamaan energiaverotusta siten, että maakaasun verotusta ei kiristetä.

Valtuutettu Lohi

Arvoisa puheenjohtaja.

Aluksi kannatan valtuutettu Pajamäen tekemää ponsiehdotusta.

Tässä saamassamme ympäristöraportissa esitetään Helsingin kasvihuonekaasujen päästölukemia kulutusperusteisesti. Se on ihan hyvä laskutapa, mutta se ei kerro kaikkea Helsingin päästöistä. Nythän on niin, että sähkön ja lämmön kuluttaminen esim. kotitalouksissa ei siellä kotitalouksissa aiheuta päästöjä, vaan ne päästöt tulevat nimenomaan energiantuotannossa. Toinen tapa laskea olisikin

8.9.2010

---

tuotantoperusteinen laskutapa.

Nyt on nimittäin niin, että Helsingin Energia myy sähköenergiaa Helsingin ulkopuolelle kulutettavaksi. Katselin näitä lukuja, ja jos nyt löysin oikeat luvut, vuonna 2009 Helsingin sähköntuotannosta myytiin Helsingin ulkopuolelle 40 %. Mielestäni tulisi laskea, paljonko Helsingissä on kasvihuonepäästöjä sellaisesta energiatuotannosta, mikä energia kulutetaan Helsingin ulkopuolella. Tämän vuoksi esitänkin seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että seuraavassa ympäristöraportissa esitetään laskelma siitä, kuinka paljon kasvihuonekaasupäästöjä syntyy Helsingissä sen energiatuotannon osuudesta, joka kulutetaan Helsingin ulkopuolella.

Minä olen aikaisemminkin puhunut siitä, että päästöt eivät kunnioita kuntarajoja. Tuotamme siis sähköä muille ja nielemme täällä päästöt.

Mielenkiintoista olisi ehkä pohtia myös sitä, kuinka paljon muualla kuin Helsingissä rekisteröidyt ajoneuvot päästelevät täällä Helsingissä, esim. naapurikuntien autot. Tosin helsinkiläisetkin ajoneuvot vierailevat muualla. Luulen kyllä, että olemme tässä ottavana osapuolena. En nyt tästä esitä pontta, mutta ehkä Helsingin ympäristöjohto voisi miettiä tämänkin asian avaamista.

Sitten, arvoisa puheenjohtaja, haluan lopuksi todeta, että ympäristöraportissa pitäisi korjata gigaluokan painovirhe. Siellä raportin sivulla 7 ylimmällä rivillä – en tarkoita sitä tiivistelmää vaan liitteessä olevaa varsinaista raporttia – kerrotaan, että Helsingin maapinta-ala on 213 m².

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Kousa

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Oli tosiaan surullista huomata, että pyöräilyn kulkutapaosuus junnaa paikallaan, vaikka kaupunki on sitoutunut nostamaan sitä merkittävästi ja käynnistänytkin useita erilaisia hankkeita ja lausuntoja ollaan tehty sen puolesta, että pyöräily otettaisiin paremmin huomioon kaikessa kaupunkisuunnittelussa. Ihan kun silmämääräisesti arvioidaan, niin

8.9.2010

---

luulen, että Helsingin keskustassa pyöräily on jossain määrin lisääntynyt. Se näkyy erilaisissa pyöräparkeissa; polkupyöriä näkyy kaupungilla entistä enemmän, valitettavasti myös jalkakäytävillä.

Hyvin moni kokemattomampi ja kokeneempikin pyöräilijä pelkää Helsingin liikenteessä, mikä johtaa usein sääntöjen rikkomiseen. Helsinkiläiset eivät uskalla ajaa autojen seassa eivätkä myöskään ole aina ihan varmoja, missä heidän kuuluisi kulkea. Jotta pyöräilyn kulkutapaosuuksia Helsingin liikenteessä todella saataisiin kasvuun, pyöräilyn turvallisuutta on lisättävä ja siten houkuttelevuuskin kasvaa. Yksi helppo tapa lisätä pyöräilyn turvallisuutta kaupunkiliikenteessä on pyörätaskut, joista on paljon hyviä kokemuksia muista Euroopan suurkaupungeista, myös Pohjoismaista.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että aina liikennevaloissa on annettu paikka, johon pyöräilijät voivat ryhmittäytyä autojen eteen. Moni pyöräilijä tekee tätä nytkin, mutta jos pyörätaskut olisi selkeästi annettu ja osoitettu, silloin sanaton sopimus pyöräilijän ja autoilijan välillä olisi selvä ja autoilijankaan ei tarvitsisi niin paljon kiinnittää huomiota siihen, mistä se pyöräilijä tulee ohi kadulla. Valtioneuvosto antoi nyt heinäkuussa pyörätaskut mahdollistavan asetuksen, ja teenkin seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsinki ottaa käyttöön pyörätaskut kaikissa pyöräilyn kannalta merkittävissä liikennevaloissa.

Tuntuu, että pyöräilijällä on liikenteessä velvollisuuksia mutta ei juurikaan oikeuksia. Pyöräilijät jäävät helposti pahnahan pohjimmaisiksi, vaikka pyöräilyn edistämisen liikennepoliittiset ja kansanterveydelliset positiiviset vaikutukset ovat selviä. Toivon, että kaupunki sitoutuu lisäämään pyöräilyn turvallisuutta lähitulevaisuudessa, jotta yhä useampi uskaltautuisi pyörän selkään.

Kiitos.

Valtuutettu Moisio

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vihreät kollegat niin ansiokkaasti jo pyöräilystä puhuivat, että jätän sen osuuden väliin muuten kuin siltä osiltaan, että kannatan valtuutettu Kousan äsken tekemää oivallista pontta. Totean sen, että raportissa

8.9.2010

---

sanotaan, että pyöräilyyn vaikuttaa sääolosuhteet 40 % suuntaan ja toiseen, ja kyllä tämän kesän perusteella nyt sitten nähdään, pitääkö tämä arvio paikkansa, eli ensi vuoden aikaan, kun tätä samaa raporttia tässä käsittelemme, niin onko pyöräily lisääntynyt sen mukaan, miten hyvät kelit ovat hellineet.

Kiitoksia tästä raportista sen valmistelijoille. Nostan pari asiaa vielä pyöräilyn lisäksi, joista olen hieman huolissani. Toinen on tämä melukysymys ja meluestekysymys, jota on arvioitu tässä raportissa niin, että niitä tavoitteita, joita meluntorjunnan suhteen on, ei tulla saavuttamaan. 34 % helsinkiläisistä asuu sentyyppisillä alueilla, joissa jonkinlaista meluallistusta on tai sitä koetaan. Meillä on hieno meluntorjunnan toimintasuunnitelma, jolla tätä pyritään ehkäisemään. Siellä on esim. nämä meidän ns. hiljaiset tai vaimentavat päällysteet, joissa on päästy tavoitteisiin, ja se on kyllä hyvä asia, että siinä on edetty. Sen sijaan tässä voi kyllä lähettää taas viestin valtion suuntaan siinä, että teidemme varrelle rakennettavat meluesteet laahaavat pahasti jälkeen siinä, miten paljon niitä pitäisi olla, jolloin kyllä taas kerran rahaa ja resursseja tarvittaisiin sillä puolella lisää.

Toinen asia, joka hieman huolestuttaa, on kaupungin julkiset ja keskitetyt hankinnat, joista on todettu, että niitä ympäristökriteerejä, joita voitaisiin käyttää hankintojen osana, ei käytetä siinä mittakaavassa, mitä voitaisiin. Tavoite on ollut tälle vuodelle 25 %, ja tämä raportti kertoo, että viime vuonna toteutui 19 %. Eli aika heikosti menee, varsinkin kun tämä on sellainen asia, joka selkeästi on meidän kaupunkimme omissa käsissä, jolle me oikeasti voimme itse jokaisessa hallintokunnassa ja virkamiesten pöydällä tehdä jotakin. Eli sen suhteen voi vain sanoa, että töhinää pönttöön tässä asiassa nyt ensi vuotta ajatellen.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ympäristöraportissa on keskitytty strategiaohjelmassa ja talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumiseen. Itse pidän puutteena sitä, että siinä ei ole huomioitu eurooppalaisia sitoumuksia, mitä meille on annettu. Esim. vesipolitiikan puitedirektiivin 2000/60/EY 4. artiklassa asetettiin siis jo vuonna 2000 tavoitteeksi pintaveden hyvä tila vuoteen 2015 mennessä, ja tämä tietysti koskee myös Vantaanjokea. Kuitenkin tässä puitedirektiivin mukaisessa luokituksessa sen kunto on tällä hetkellä vain tyydyttävä. Oikeastaan viime kesänä se oli vielä

8.9.2010

---

huonompi varmaankin kuin tyydyttävä eli varsin huono. Se julistettiin kesän aikana monta kertaa uimakelvottomaksi, ja oli huomattava määrä kalakuolemia.

Vantaanjoen valuma-alueen kuntien olisi tietysti pitänyt ryhtyä jo ajat sitten toimenpiteisiin tavoitteen saavuttamiseksi. Nyt ollaan vuodessa 2010, ja 2015 lähenee uhkaavasti. Näiden toimien onnistumista pitäisi seurata vuosittain Helsingin kaupungin ympäristöraportissa. Mielestäni olisi pitänyt seurata jo tässä vuotta 2009 koskeneessa raportissa. Niinpä teenkin seuraavan ponnen:

Hyväksyessään vuoden 2009 ympäristöraportin kaupunginvaltuusto edellyttää, että tulevista raporteista seurataan Euroopan unionin vesipolitiikan puitteiden direktiivissä asetetun pintaveden hyvää tilaa koskevan tavoitteen täyttymistä Vantaanjoen ja Helsingin muiden vesialueiden osalta vuoteen 2015 saakka.

Kiitoksia.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan valtuutettu Arhinmäen tekemää pontta. Harvoin on niin ajankohtainen asia pohtia Helsingin kaupungin ja valtion välisiä suhteita kuin tämän ympäristöraportin yhteydessä. Eli ensi vuoden valtion talousarvion yhteydessä ollaan viemässä eteenpäin ns. vihreää verouudistusta, joka kyllä on kaikkea muuta kuin vihreä Helsingin energiankäytön kannalta. Tästä syystä on erinomaisen tärkeä hetki, että otetaan vakavasti vielä esille valtioneuvoston kanssa tämän verouudistuksen, niin kuin sitä uudistukseksi todetaan, avaaminen, ja siten juuri, ettei maakaasun verotusta kiristetä.

Tässä on myös mielenkiintoisella tavalla tullut viime päivien aikana esille se, että siellä taustatiedoissa on ristiriitaisuuksia. Jopa hallituksen piirissä ovat tällä hetkellä suurimmat hallituspuolueet sukset ristissä, pääministerit keskenään, ainakin lehtitietojen mukaan. Tämä on sellainen momentum, jota Helsingin ei pidä missään tapauksessa missata vaan nimenomaan ottaa esille vahvasti tämä. Ja valtuusto voi lähettää täältä tänään viestin siitä, että todella maakaasun verotusta ei tule kiristää.

8.9.2010

Tämä on mielestäni myös erittäin iso asia. Täällä on hyviä puheenvuoroja käytetty pyöräilystä ja monista muista hyvistä asioista, ja varmasti tämän illan aikana nousee tärkeitä asioita esille, jotka ovat Helsingin ympäristön kannalta merkittäviä. Mutta jos tämän asian annetaan mennä niin kuin hallitus on suunnitellut, käytännössä saamme tehdä todella rankasti duunia muiden asioiden kanssa, jotta kykenemme paikkaamana ne mustat aukot, mitä tämä päätös synnyttää, jos maakaasun verotusta kiristetään. Eli tähän vetoan.

8.9.2010

Sitten haluaisin kysyä vielä, että olisi tässä keskustelun kuluessa mielenkiintoista kuulla, minkälaisia laskelmia on tehty Helsingin kaupunginjohtoon piirissä maakaasun verotuksen kiristämisen seurauksista.

Kiitos.

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensinnäkin haluaisin lämpimästi kiittää tästä ympäristöraportista, joka erinomaisella tavalla nyt osoittaa tämän tärkeän teemakokonaisuuden, missä mennään ja tietysti sen, miten tärkeää on, että kaupunki itse osoittaa esimerkillään ja seurannallaan ja nostaa sillä tavalla tämän asian monine vivahteineen esiin.

Puutun tässä yhteen mielestäni aika kiinnostavaan ja tärkeään kysymykseen ja kiitän myös siitä kaupunkia, on tämä kohta, jossa käsitellään ympäristökasvatusta ja neuvontaa. Se tilanne, jossa siis kaupunki hallintoineen toki itse on tärkeä ja on tärkeää, että meidän virkamiehemme ja järjestelmämme ja virastomme ymmärtävät tämän asian tärkeyden, mutta kokonaisuus ei elä ilman, että me saamme kaupunkiyhteisön ja kansalaiset ymmärtämään tämän asian tärkeyden. Siinä mielessä ympäristökasvatuksen ja -neuvonnan monipuolisuus ja tavallaan se sävykyys, joka siihen on nyt saatu, ja tietysti se, että se tavoittaa jo lähes 35 000 ihmistä, aina voidaan enemmän aikaansaada.

Koululaisten tavoittaminen on hurjan tärkeää, sieltä se lähtee asenneilmapiiriin muutos ja sieltä lähtee rakkaus ja välittäminen ympäristöä kohtaan. Eli enemmän vain rohkeutta järjestää luontoretkiä ja -kursseja, erilaisia luontokouluja, hyödyntää Harakan tarjoamia mahdollisuuksia. Samoin Gardenian luontokoulu on erinomainen asia ja se, että meidän eri virastomme ovat ryhtyneet järjestämään puistokävelyjä ja luontokouluja. On aivan suurenmoista, ihmisillä on valtava kiinnostus, kaikenikäisillä, omaa ympäristöä sekä rakennettua että luonnon ympäristöä kohtaan.

Eli ympäristötyöhön motivoimisen kipinä on sellainen asia, johon toivoisin, että me saisimme paitsi virastoväen innostuksen kasvamaan niin myös se, että tämänkaltaisen ympäristövalistus ja työ ei etene, jollei sillä ole laajaa taustatukea ja kaupunkilaisten suurta ymmärrystä. Soisinkin, että meillä on tämä hieno järjestelmä, jossa työyhteisöihin on

8.9.2010

---

nimitetty ja koulutettu lähes 700 ekotukihenkilöä, ja nämä ovat henkilöitä, jotka auttavat ympäristöohjelmien laatimisessa ja joiden avulla ympäristöpolitiikkaa voidaan toteuttaa käytännössä. Näkisin, että tämänkaltaisen ekotukihenkilö voisi toimia myös kaupungin virastojärjestelmän ulkopuolella, ja tässä ensimmäisenä tulee mieleen meidän 60- ja 70-lukulainen valtava innostuksemme väestönsuojelutyöhön, jolloin jokaisessa taloyhtiössä ja kiinteistössä oli oma väestönsuojelupäällikkönsä, jonka tehtävä oli vapaaehtois pohjainen mutta edellytti tämän pienoisyhteisön valmentamista kylmän sodan pahimpien uhkien, kriisien ja mahdollisen sotatilan varalta.

Nyt kriisien luonne on muuttunut, vihollinen ehkä enää ei tule idästä, ilmastokysymys on globaalia ja tarvitaan laajaa ympäristötyöhön motivoimista. Sen kunniaksi tai syystä teen seuraavan ponnin, joka koskee tätä asiaa:

Hyväksyessään kaupungin ympäristöraportin kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta laajentaa ekotukihenkilöjärjestelmää siten, että taloyhtiöihin voitaisiin nimittää vastaava tukihenkilö ja järjestää tarvittavaa koulutusta kaupungin taholta.

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Yritän käydä kuittailemassa näitä kysymyksiä, joita keskustelussa on noussut esiin.

Kysyttiin sitä, että mitä energiaverouudistusesitys vaikuttaa kaupungin talouteen. Tämänhetkisen tiedon mukaan näyttää siltä, että se tietäisi kaukolämmön hintaan 20 %:n korotusta, tarkoittaa lähemmäs 50 miljoonan euron lisälaskua. Helsingin Bussiliikenne on ilmoittanut, että tämä tekee lopun maakaasubusseista, että jos energiaverouudistus toteutuu, maakaasubusseja ei kannata tilata lisää.

Vantaanjoen osalta kysymys oli aivan oikea, ylivuodot ja ohitukset rankkasateella ja häiriötilanteissa ovat suuria ongelmia puhdistamoille ja pumppuasemille pitkin Vantaanjoen juoksua. Mutta nämä ongelmat ovat keskeisellä sijalla Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen toiminnassa. Tämän yhdistyksen

8.9.2010

---

puheenjohtaja on meidän ympäristöjohtajamme Pekka Kansanen, joka tässä oikealla on havaittavissa. Se on myös meidän Itämeri-haasteemme keskeinen tavoite. Ongelma ei ole helposti ratkaistavissa sen takia, että mitoitus suuresti poikkeaville vesimäärille on kallista investointia. Riihimäen puhdistamo on tällä hetkellä suurin ongelma, jossa näitä ylivuototapauksia eniten sattuu. Mutta kuten sanottu, Vantaanjoen ja Helsingin vesiensuojeluyhdistys pyrkii tätä ongelmaa kaikin tavoin ratkaisemaan.

Valtuutettu Ojala

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Aivan ensimmäiseksi kannattaisin tätä valtuutettu Kolben tekemää ponsiehdotusta. Se on erittäin tärkeää, että kaupunki on nyt kouluttanut omaa henkilöstöään ekotukihenkilöiksi, mutta kyllä taloyhtiöissä, olivatpa ne sitten kaupungin vuokrataloyhtiöitä tai ihan kovan rahan taloyhtiöitä, olisi tavattoman tärkeää, että siellä olisi asiaan vihkiytyneitä henkilöitä. Voin sanoa ainakin, että omassa taloyhtiössäni näin onkin, mutta varmasti, jos kaupunki antaisi lisää opastusta ja ohjausta, voisimme vieläkin enemmän ottaa näitä ilmastokysymyksiä ja ympäristökysymyksiä huomioon.

Kysymys sitten, kun katsotaan kaupungin eri toimialoilla, on tietenkin hyvin pitkälti siitä, minkälaista ympäristöjohtamista eri virastoissa ja laitoksissa harjoitetaan. Tässä suhteessa voidaan sanoa, että viime vuosina on edistytty. Hyvin se näkyy täältä myös meidän raportistamme ja listaltamme, mutta siellä näkyy myös se, täällä todetaan, että eri hallintokuntien ympäristöjohtamisen taso vaihtelee ja vaihtelee ilmeisesti aika suurestikin. Tässä on varmasti syytä nyt erityisesti jatkossa kiinnittää huomiota niihin virastoihin, joissa sitä tehtävää on vielä paljon.

Muutaman lisähuomion haluaisin tässä yhteydessä nostaa esiin. Se on todellakin erittäin huolestuttavaa, että kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt kasvoivat siis laman oloissa, viime vuosi oli vielä lamavuosi selvästi. Se ei paljon lohduta, että ne olivat pienemmät kuin 1990, koska meidän olemme sitoutuneet siihen, että vuoteen 2020 mennessä 20 %:lla pitäisi näitä päästöjä vähentää.

Tässä suhteessa tämä verokeskustelu, vaikka tiedän, että ehkä puheenjohtaja olisi toivonut, että täällä ei niin paljon energiapolitiikasta puhutaan, siitä puhumme vielä myöhemmin syksyllä, mutta nyt tämä

8.9.2010

---

verokysymys on akuutti ja siihen on pakko puuttua. Siitä on minusta asiallisia puheenvuoroja täällä käytetty, joten ei siitä tässä yhteydessä enempää.

Mutta minusta on hyvä tuoda myös esiin niitä aikaansaannoksia, mitä on saatu, ja olen siitä iloinen, että matalaenergiarakentamiseen on selvästi nyt, sitä otetaan tosissaan, rakennusvirasto on tehnyt julkisten toimitilojen osalta ohjeet. Ja sitten myös asuntotuotantotoimistossa on nyt Viikinmäen osalla käynnistynyt ensimmäinen matalaenergiatalokohteen rakentaminen. Kun nyt energiankulutus puolittuu, se on aikamoinen saannos, ja itse asiassa pitäisi mennä siihen, että kaikki asuntotuotantotoimiston kohteet ovat matalaenergiaratkaisuja jatkossa.

Liikenteen osalta täällä on puhuttu pyöräliikenteestä, joten en siihen puutu tässä yhteydessä. Mielenkiintoista on kuitenkin se, että kun lama noin yleisesti viime vuonna vähensi liikennettä, liikennemääriä, niin kuitenkin sisäisessä joukkoliikenteessä Helsingissä oli 3 miljoonaa matkaa enemmän, mikä sinänsä on erittäin positiivista. Tämä vain vahvistaa sitä meidän strategista linjaustamme, että joukkoliikenteeseen kannattaa ehdottomasti satsata.

Kun aika pian loppuu, totean ihan lyhyesti tästä paperinkulutuksesta, että sekin on ollut positiivinen kehitys, mutta onhan se aikamoinen määrä, kun kaupunginhallituksen ja -valtuuston asiakirjoihin noin 11 miljoonaa kopiota vuosittain tarvitaan. Kyllä tämä sähköiseen kokoukseen siirtyminen tulee olemaan ympäristöteko. Se säästää paperia, mutta se säästää myös rahaa.

Kiitos.

Valtuutettu Helistö

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut ja lehtereiden väki.

Minä haluan puhua polkupyöräilystä. Olen tosi tyytyväinen, että jo tässä vaiheessa polkupyöräilyn puolesta on useita hyviä puheenvuoroja. Varsinkin Ylikahrin Villen ponsi, jossa hän hakee kansainvälistä suunnittelukilpailua kantakaupungin pyörätieverkkosuunnitteluun, on erinomainen.

Me Vihreät olemme useina vuosina vaatineet pyörätieverkon suunnitteluun ja rakentamiseen lisärahoja, mutta nyt meillä on myös

8.9.2010

---

mahdollisuus säästää periaatteessa tästä puolesta, kun me ymmärrämme vähän muuttaa strategiaa. Tarkoitan strategian muutoksella sitä, että meillä on ollut vähän ylisuunnittelemisen ja yllirakentamisen henkeä myös polkupyöräilyn suhteen. Sellaisilla katuosuuksilla, missä yleinen liikennenopeus on 30 km/h, ei ole mitään syytä tehdä erillisiä polkupyöräiteitä tai -väyliä. Silloin polkupyöräily ja henkilöautoliikenne ja muu liikenne ihan hyvin sujuu samoilla väylillä.

Ongelma on nyt siis se, että edelleenkin me teemme liikaa polkupyörä- ja jalankulkureittejä samoille osuuksille, samoille väylille. Minulla oli kesän aikana mahdollisuus pyöräillä Berliinissä kymmeniä kilometrejä. Vaikka Berliinissä ei varmasti ole suhteellisesti yhtä paljon pyöräteitä kuin Helsingissä, minä väitän, että siellä järjestelmä toimii paremmin ja edullisemmin. Siellä on ns. kokoojakaduilla ja isoilla autoteillä, isoilla teillä pyöräväylä. Se toki jonkin verran vähentää autoteiden reunoille päiväsaikaan pysäköintiä, mutta ilta-aikaan sekään ei ole ongelma.

Eli toivon, että jatkossa kun rakennamme uutta kaupunkia ja vanhaa kaupunkia kohennetaan, tekisimme siten, että pyöräily siirrettäisiin autojen kanssa samoille väylille, pidettäisiin keskinopeudet matalina, ja jos pitää olla yli 30 km/h tunnissa keskinopeus, rakennettaisiin pyöräilyväylä sinne auto- ja muun liikenteen oikeaan reunaan. Pyörätaskut ilman muuta toteutetaan ja pyöräilyä lisätään. Se on helppoa ja se on mahdollista.

Valtuutettu Ylikahri (vastauspuheenvuoro)

Asia on juuri näin kuin valtuutettu Helistö sanoi, että panostus pyöräilyyn ei tarkoita automaattisesti lisämiljoonia vaan sitä, että tehdään tämä järjestelmä uudella tavalla. Pyöräilijät uskaltavat pyöräillä siellä autoteillä, kun se on tehty selkeäksi ja siellä, missä tarvitaan, on sille erilliset pyöräkaistat.

Ledamoten Wallgren

Ärade fullmäktige, bästa ordförande.

Först vill jag understöda den kläm som ledamot Lohi har lagt fram.

Seuraavaksi pyöräilyintoilijana puhun kumminkin ensin isosta kuvasta hieman. Ympäristöraportti on siinä hyvä, että siinä näkyy tällaisen suuren, merkittävän instituutin kuin Helsingin kaupungin kehittyminen,

8.9.2010

---

kasvaminen ympäristötietoisuuteen. Se näkyy tällä kertaa ennen kaikkea siinä, kuinka paljon nykyään painottuu globaalin perspektiivin painottuminen ja vastuu myös ilmastopolitiikasta paikallisesti. Mutta silti tämä iso linja on samalla myös hakusessa. Vaikka tärkeät asiat alkavat olla esillä, niiden kohdalla ajattelu vielä ei ole riittävän kirkasta.

Kun puhutaan energiasta, meillä on kolme toimintalinjaa. Yksi on se, että lisätään tehokkuutta energian käytössä, saadaan enemmän paukkuja samasta energiamäärästä. Se on yksi tärkeä toimintalinja. Toinen on se, että lisätään uusiutuvien energianlähteiden käyttöä, ja kolmas on se, että vähennetään energiankäyttöä. Nyt tässä isossa kuvassa painopiste on liikaa tehokkuus- ja uusiutuvissa jutuissa ja liian vähän energiankulutuksen vähentämisessä, joka kumminkin on se iso sivilisaatiotehtävä, mikä meillä on edessämme.

Se näkyy myös tässä pyörä- ja autokeskustelussa. Helsingin tavoitteena ei voi olla se, että vähitellen lisätään pyöräilyä, vaikka sekin on hyvä tavoite, olen hyvin innokkaasti siinä mukana, vaan tavoite täytyy olla autoton kaupunki. Täytyy muistaa, että yksityisauto on osoittautunut huonoksi keksinnöksi, ja Suomen pitää pyrkiä Venetsian jälkeen toiseksi merkittäväksi kaupungiksi maailmassa, jossa ei ole yksityisautoilua lainkaan. Tämä on se tavoite. Tästä näkyisi se vakavuuden aste, jolla nämä asiat otetaan vastaan. Mutta sillä välin tehdään myös tällaisia hyviä, kohennetaan pyöräilyprosentteja, olen mielelläni siinä mukana.

Meidän täytyy kehittää globaalia näkemystä ja myös paikallista osaamista. Paikallisessa osaamisessa on autottomuuden lisäksi kaksi muuta pointtia, jotka haluan ottaa esille mielen virkistämiseksi ja myös toiminnan kehittämiseksi. Yksi on se, että kun puhutaan uusiutuvista, niin täytyy tehdä hyvin tarkka ja selvä ero sen välillä, onko siirtyminen uusiutuviin siirtymistä tropiikkien riistoon, tropiikin ihmisten ja luonnon riistoon, vai onko siirtyminen uusiutuviin siirtymistä ? politiikkaan, itsehallinnolliseen politiikkaan, jossa paikallisesti tuotetaan hajautetusti, suomalaisin keinoin uusiutuvilla sähköä, lämpöä meidän tarpeisiimme. Eli pitäisi olla toimintalinja se, että energiankulutuksessa silloin kun siirrytään uusiutuviin, painopiste on siirtymisessä hajautettuun energian- ja sähköntuotantoon Helsingissä. Tämä oli se toinen pointti.

Kolmas neuvo on se, että meillä ei ole mitään syytä Helsingissä jäädä Ahvenanmaasta jälkeen Itämeri-suojelussa.

Vi kunde, bästa fullmäktige, i Helsingfors gärna ordna en studieresa för tjänstemännen till Åland, där man har gått in för att odla musslor för att

8.9.2010

---

därmed dels få energi, kanske mat, kanske foder för djur, men också för att ta ut fosfor och kväve ur Östersjön.

Eliikkä tähän Itämeren kuormittamiseen voidaan vaikuttaa myös sillä Ahvenanmaan mallilla, että otetaan sieltä pois kamaa viljelemällä simpukoita Helsingin vesillä. Kannatan pientä opintomatkaa Ahvenanmaalle tulevan vuoden aikana.

Tack.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vuosi sitten totesin ympäristöraporttia käsiteltäessä täällä valtuustossa, että se on esimerkki siitä, miten perusteellinenkin informaatio jää hyödyntämättä, kun siitä ei tehdä johtopäätöksiä, ja sama tilanne on tälläkin kertaa. Esim. ilmastonmuutosta koskevassa osassa kerrotaan kyllä, että päästöt kasvoivat ja paljonko on tarkoitus niitä vähentää, mutta tästä raportista puuttuu kokonaisarvio siitä, mitä päästöjen vähentämisessä on saatu aikaan kaupungin toimenpiteillä.

Valtuusto on asettanut tavoitteeksi lisätä uusiutuvan energian osuutta Helsingin energiantuotannossa. Viime vuoden aikana suunta on kuitenkin ollut päinvastainen. Valtioneuvoston esittämä energiaverolinjaus, johon täällä on jo viitattu, uhkaa vielä pahentaa tilannetta tästäkin kiristämällä maakaasun verotusta monin verroin enemmän kuin kivihiilen ja turpeen, vaikka nämä viimeksi mainitut ovat paljon saastuttavampia. Veroesitys on todellakin taas yksi esimerkki siitä, miten ympäristövihamielinen ja epäsosiaalinen tämä nykyisen hallituksen linja on.

Raportin mukaan Helsingissä suositaan joukkoliikennettä. Tätä on kyllä vaikea uskoa, kun katsoo raportin tietoja liikenteen, ilmanlaadun ja melun kehityksestä. Joukkoliikenteen osuuden lisäämistä koskevat budjetin sitovat tavoitteet ovat jääneet osin toteuttamatta, kolmannes helsinkiläisistä asuu melualueilla ja EU:n raja-arvot typpioksidille ylittyvät. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä suunnittelee lippujen hintojen korotuksia ja bussivuorojen karsimista. Jokainen meistä tietää, että tämä vain pahentaisi tilannetta joukkoliikenteen osalta. Samalla nämä hintojen korotusesitykset ja bussivuorojen karsimisehdotukset kertovat siitä, miten huonosti konserniohjaus ja helsinkiläisten etujen valvominen toimivat kuntayhtymässä. Tässä asiassa kyllä myös maan

8.9.2010

---

hallituksen verolinjaus lyö korville pyrkimyksiä vähentää päästöjä joukkoliikenteessä, kun se rankaisee maakaasubusseja.

Ehdotan, että valtuusto hyväksyy seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus pyrkii HSL-kuntayhtymässä ja tariffitukea koskevissa ratkaisuihin siihen, että vältetään joukkoliikenteen lippujen hintojen korotukset ja bussivuorojen vähentäminen.

Skp:n ja Helsinki-listojen ryhmässä olimme valmistelleet myös toisen ponnen siitä, että kaupunginhallitus kääntyisi uudelleen valtioneuvoston puoleen energiaveroesityksen korjaamiseksi. Valtuutettu Arhinmäki teki täällä jo vastaavan ponnen, joten kannatan sitä enkä tee tätä toista ponsiesitystä, joka mahdollisesti on valtuutetuille jaettu tai tulossa jaettavaksi.

Lopuksi apulaiskaupunginjohtaja Saurille: Kysyin vuosi sitten, millä aikataululla valtuuston strategiaohjelmassa mainittu ympäristöpolitiikan päivitys tulee valtuustoon ja miten sen valmistelussa aiotaan kuulla asukkaita. Toistan tämän kysymykseni ja erityisesti, tuleeko tämä linjaus valtuustoon tämän vuoden aikana, kuten päätökset edellyttävät?

Valtuutettu Kuikka

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja muut kuulijat.

Huomio kiinnittyi ympäristöraportissa tällä kertaa erityisesti kahteen asiaan: pyöräilyyn ja laivojen jätevesiin. Vihreiden tovereideni tavoin olen harmistunut siitä, että pyöräilyn kulkutapaosuus junnaa edelleen paikallaan. Olemme varmaankin lähes kaikki sitä mieltä, että pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden yhteiselo kevyen liikenteen väylillä ei ole aivan ongelmatonta. Kevyen liikenteen sujuvoittamiseksi jalankulku ja pyöräily tulisikin eriyttää omille väylilleen, pelkkä sulkuviiva ei riitä. Uusille asuinalueille suunnitellaan jo erillisiä pyöräkaistoja ja -teitä, mutta jo rakennettujen asuinalueiden infrastruktuurin muuttaminen on hankalampaa. Muutoksia olisi helpointa tehdä peruskorjausten yhteydessä. Vähimmillään tämä tarkoittaisi sitä, että katukivetystä siirrettäisiin pyöräkaistan verran. Teenkin seuraavan ponsiesityksen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että vanhojen kevyen liikenteen väylien perusparannusten yhteydessä selvitetään mahdollisuus erottaa pyöräilijät omalle

8.9.2010

---

kaistalleen autotien viereen.

Vaikka pyöräily ei olisi kaikkien valtuutettujen sydämen asia, Itämeren suojeleminen lienee meille kaikille tärkeää. Helsingin satamissa kaikki alukset eivät pura jätevesiä satamaan, vaikka se on maksutonta. Ympäristöraportissa annetaan ymmärtää, että houkuttelevampaa voisi olla purkaa jätevedet suoraan mereen, sillä mikään laki ei sitä kiellä. Toisaalta muissa Itämeren rannikon kaupungeissa vain Tukholmassa on edes mahdollista jättää jätevedet satamaan ja johtaa viemäriverkkoon. Laivojen jätevedet eivät ehkä ole Itämeren suurin ongelma, mutta siihen olisi helppo vaikuttaa, kun taas esim. maatalouden ravinnepäästöjen kohdalla Helsinki on jokseenkin aseeton. Aion jättää asiasta tänään seuraavan aloitteen:

Alusjätevesien jättäminen Helsingin satamiin on laivoille maksutonta, mutta tilaisuutta hyödyntää esim. vain noin puolet risteilyaluksista. Jätevedenpuhdistamon sijaan jätevedet saattavat päätyä suoraan mereen, sillä jätevesien purkaminen Itämereen on laillista. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että jätevesien purkamisesta tehdään pakollista kaikissa Helsingin satamissa.

Kutsuna ilmoitan, että kaikki valtuutetut ovat tervetulleita allekirjoittamaan tämän aloitteeni.

Kiitos.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Tack, ordförande. Hyvät valtuutetut.

Tässä saattaa käydä paperittomassa toimistossa niin, että virta loppuu juuri kun on puheen pitämisen paikka. Onneksi täällä on töpseli.

Herr ordförande.

Tack för en utförlig miljörapport och ett gediget miljöarbete. Det är glädjande att efter många dåliga år få läsa om luftkvaliteten, att den har blivit bättre än tidigare. Oberoende av vad det här beror på, så hoppas jag att staden också nästa år arbetar för att minska gatudamm genom effektiv städning. Det är också glädjande att märka att 53 % av kryssningsfartygen i år har lämnat sitt avloppsvatten i hamnen, men gärna skulle man ju se, så som ledamoten här innan förde fram, att siffran skulle få vara betydligt högre. Det är klart att den skall vara 100

8.9.2010

%. Här behövs flera morötter eller någon form av kanske ekonomiska incentiv, för att se till att de amerikanska pensionärerna inte smutsar ner vårt hav, samtidigt som petersburgarna i högre grad har börjat rena sitt skitvatten. Det är förvånande att vi fortfarande kastar våra sopor på hög i Tattarmossen, och lika förvånande att sådant i dagens värld ännu är lagligt.

On hämmentävää, että HSY:n Ämmänsuolla jätteiden hyötykäyttöaste on vain 48 %. Kyllähän roskapussi myös pääkaupunkiseudulla kannattaisi ennemmin polttaa tehokkaissa jätteenpolttolaitoksissa, mutta hyvä, että kaasuvoimala nyt on tulossa.

Jag understöder varmt det av bland andra ledamoten Ville Ylikahri, och många andra efter honom, här framförda tankarna om cykling.

Jotta pyöräilyä saadaan kaupungissa lisättyä, on pyörä nähtävä liikennevälineenä siinä missä raitiovaunu, auto tai bussikin. Koska kaupungin keskusta on kaiken liikenteen solmukohta, on nimenomaan keskustassa ja keskustan läpi tapahtuvaan pyöräilyyn kiinnitettävä huomiota. Pyöräparkkien suunnittelun voisi aloittaa tästä kaupungintalon edustalta Aleksanterinkadun puolelta, niin että valtuutetutkin helposti pääsisivät parkkeeraamaan pyöränsä. Ydinkeskustan pyörätiet, esimerkkinä Esplanadi, Bulevardi ja Mannerheimintie, ovat kapeat ja jalankulkijoillekin, kuten täällä on todettu, vaaralliset, eivätkä ne muodosta mitään toimivaa pyöräilyverkostoa. Toivon, että tämä asia voitaisiin saada ratkaistua nyt lähivuosien aikana ja uskon, että asialle löytyy kyllä laaja poliittinen tuki. Kun pyörästä muodostuu nopein kulkuneuvo, silloin fiksut siirtyvät pyöräilemään. Kyllä autoilijatkin tämän keskustassa nopeasti huomaavat, mutta se edellyttää paitsi järkeviä väyliä tietenkin myös pyörän parkkeeraamisen mahdollisuutta.

Kiitos, tack.

Valtuutettu Vesikansa

Hyvä puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Ensinnäkin haluan kannattaa valtuutettu Tuuli Kousan ja Essi Kuikan erinomaisia ponsia. Pyöräily on yksi asia, millä tavalla me voimme tehdä myönteistä politiikkaa ympäristön parantamiseksi, mutta missään tapauksessa itsetyytyväisyyteen ei tällä hetkellä ole varaa.

8.9.2010

Valtuutettu Pajamäki puhui Vantaanjoesta, joka on tänä kesänä näyttäytynyt meille lähellä asuville erittäin ikävänä esimerkkinä siitä, että vaikka Helsinki on hoitanut työnsä hyvin ja typen ja fosforin osalta meidän vedenpuhdistamomme toimivat erinomaisesti, näin ei ole kuitenkaan Uudenmaan kaikilla alueilla. Tähän täytyy saada korjausta, ja Helsingin täytyy olla myös aktiivinen HSY:n suhteen. Esim. Espoon uudessa Blominmäessä täytyy huolehtia, että kaikki viimeisen päälle typen jälkisuodatuksat ja muut tulevat varmasti toimintaan.

Haluan puhua melusta, koska melun osalta tässä todettiin, että kaikki tavoitteet eivät ole toteutuneet. On hienoa, että näiden herkkien kohteiden ilmanlaatua ja melua on tutkittu ja sieltä on löydetty 4, 5 koulua ja päiväkotia, joissa on erityisen huono tilanne. Huomattiin, että erityisesti Kehä I:n vieressä olevassa päiväkodissa ilmanlaatu oli kaikista huonoin, ja Kehä I on Suomen vilkkaimmin liikennöity väylä, kuten me kaikki tiedämme. Erilaiset suositukset perusparannukseen ja myös meluesteisiin ja sisäilman suodatukseseen ovat tietenkin hyviä, mutta jossain vaiheessa meidän täytyy tietenkin myös miettiä, onko näiden yksittäisten kohteiden osalta harkittava myös niiden siirtämistä. Ymmärrän, että tässä taloudellisessa tilanteessa se on vaikeaa, mutta näitä samoja kohteita on selvitetty vuonna 1994 silloin, kun on tutkittu melun ja ilmansaasteiden esiintymistä päiväkotien ja koulujen pihilla.

Onneksi joukkoliikenne näyttäytyy erinomaisena menestyksenä: 3 miljoonaa matkaa enemmän kuin viime vuonna ja tavoitteet saavutettu. Mutta tässäkin haluaisin kysyä, ovatko meidän tavoitteemme hieman liian alhaalle vedettyjä. Esim. poikittaisessa joukkoliikenteessä saavutettiin lähes tavoite, joka meidän pitäisi saada toteutumaan vuonna 2012, eli 17 % matkoista tehtäisiin joukkoliikenteellä. Kuulostaa tietenkin hienolta, että olemme tässä jo nyt, mutta sopii kysyä, että onko meillä varaa siihen, että poikittaisesta liikenteestä todella 17 % tehdään vain joukkoliikenteellä. Jokainen voi mennä aamuruuhkassa katsomaan Kehä I:n tai Kehä III:n tilannetta, millä siellä liikutaan. Ja tähän tarvitaan muitakin ratkaisuja kuin niitä, jotka ovat jo suunnitteilla. Kun Jokeri II valmistuu, me automaattisesti saavutamme tämän tavoitteemme, mutta pitäisikö rimaa nostaa vähän korkeammalle?

Jokeri I, 550-bussiliikenne on erinomaisesti toimiva ja tällä hetkellä täysin kapasiteettinsa rajoilla menevä bussilinja, jolle myös täytyy kehittää uusia ratkaisuja. Raide-Jokeri on se, joka tietenkin näissä suunnitelmissa on mahdollisimman pian, täytyy saada lisää kapasiteettia kuljettamaan asukkaita.

Kiitos.

8.9.2010

Valtuutettu Kari

Kiitos, puheenjohtaja.

Tätä raporttia lukiessa on aika selvää, että monia hyviä asioita ollaan saatu tässä kaupungissa aikaiseksi. Me olemme tehneet monia hienoja hankkeita ja monissa asioissa ollaan menty eteenpäin. Erityisen iloinen olen ollut siitä, että Helsinki on sitoutunut vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään EU:n tavoitteita enemmän, mistä erityinen kiitos apulaiskaupunginjohtajalle. Tästä huolimatta tai ehkä erityisesti tästä syystä minusta tuntuu erityisen ikävälle, että sitovista ympäristötavoitteista juuri aamuliikenteen joukkoliikennetavoite jäi saavuttamatta. Sen sijaan autoja on rekisteröity enemmän kuin aikaisemmin ja henkilöautotiheys on kasvanut.

Kun ottaa huomioon, että liikenteen osuus tämän kaupungin kasvihuonekaasupäästöistä on noin viidennes, on aika surullista, että joukkoliikenteen osuus kokonaisliikenteestä on laskenut. Mitä enemmän me saamme ihmisiä joukkoliikenteen käyttäjiksi, sitä mukavampi kaupunki meillä on. Vähemmän autoja tarkoittaa vähemmän melua, se tarkoittaa vähemmän onnettomuuksia ja se tarkoittaa puhtaampaa hengitysilmaa. Tätä varten tarvitsemme hyvää, edullista ja sujuvaa joukkoliikennettä.

Keskusteltuani HKL:n johtokunnan puheenjohtajan Jessica Karhun kanssa päädyin tekemään tätä asiaa ajatellen seuraavan ponnen:

Hyväksyessään vuoden 2009 ympäristöraportin kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupungin liikennelaitos yhteistyössä Helsingin seudun liikenteen ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa kiirehtii voimakkaampien raitiovaunuliikenteen liikennevaloetuksien käyttöönotossa.

Me tiedämme, että joukkoliikenne tulee joutumaan lähitulevaisuudessa aika koviin. Me olimme ehkä liiankin optimistisia niistä kustannussäästöistä, joita asioiden keskittämällä HSL:ään saadaan. Tosiasiassa tällaisia säästöjä ei ole tulossa, ja tällä hetkellä HSL suunnittelee vuorovälien karsimista tai kokonaisten linjojen lakkauttamista.

Lisäksi lipunhintojen korottamispaineet ovat kovat. Kun HSL:n rahat

8.9.2010

---

ovat tiukoilla, kaikista pahiten se näyttää iskevän juuri helsinkiläisiin joukkoliikenteen käyttäjiin. Varmaan budjettineuvottelut on se paikka, jossa katsotaan, kuinka tärkeänä me kaikki meidän hyvää joukkoliikennettämme pidämme.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Katujen hiekanpoisto on henkilöstörajoituksista huolimatta onnistunut hyvin, ja toisaalta esim. Suomenlinnassa ja puistoalueilla hiekoitushiekan poisto ei näytä vielääkään toimivan. On suorastaan työsuojelurikos antaa esim. nuorten kesätyöntekijöiden haravoida pölyisiä teitä ilman asianmukaisia hengityssuojaimia. Sama ongelma on edelleen leikkipuistoissa ja muutamien hiekkasten päiväkotien pihoissa, kuten valtuutettu Vesikansakin mainitsi. On erittäin tärkeää, että niihin rakennetaan pölyä sitovia nurmi- ja kasvillisuusalueita, mikäli mahdollista.

Vihreille tovereille sanoisin, että tietämys aivan yksinkertaisista asioista, niin kuin liikennesäännöistä, aiheuttaa jatkuvan kaaoksen Helsingin pyöräilyliikenteessä. Oman kokemukseni mukaan pyörätiellä ajaminen on huomattavasti autokaistoilla ajamista vaarallisempaa. Suojatien ylittäminen ajaen, sallittua liikennesuuntaa vastaan ajaminen, jalkakäytävillä ajaminen ja pyörätien vastaantulevaan liikenteeseen törmäävä ajoreitti jne. ovat jokapäiväinen ongelma. Kyseisen ongelman hoitoa eivät mitkään pyöräilytaskut ja muut kalliit ratkaisut ratkaise, vaan asenneongelma on täysin ilmainen, jos se halutaan korjata.

Liikennepäästöjä lisätään ajoittamalla keskustan läpi menevä ja keskustakodeista lähtevien asukkaiden käyttämät liikennevalot niin, että pelkästään Pohjois-Esplanadin läpi ajaminen kestää pahimmillaan 25 minuuttia pysäyttäessään autot joka valoihin tyhjäkäynnille. Tarvitsemme ehdottomasti keskustatunnelin keskustan kauppalogistiikkaa ja työmatkaliikennettä helpottamaan. Näin keskustan ilmanlaatu ja kävelykeskustan mukavuus paranevat.

Emma Karin ja Thomas Wallgrenin, ilmeisesti monilapsisen ja työssään autoa tarvitsevan, keskustassa asuvan perheenisän puheenvuoroon sanoisin, että autottomuus hankaloittaa entisestäänkin lapsiperheiden elämää, varsinkin nykyään, kun hoitopaikkoja on täysin mahdoton

8.9.2010

---

saada kodin läheltä. Venetsia-vertaus sinällään taas oli hyvä, ja olen siinä samaa mieltä, että jos Kluuvinlahteakaan ei olisi koskaan täytetty, niin oma vesitietyömatkani olisi huomattavasti nykyistä sujuvampaa. Toivonkin, että jatkossa vesiliikennettä todella kehitetään aitona joukkoliikenteenä kaupungissa.

Sitten ihan lopuksi, puhutaan päästöttömästä energiasta ja päästöttömästä liikenteestä, niin eivät edes vihervaltuutetut ole maininneet yleismaailmallista tavoitetta päästä eroon kokonaan fossiilisista polttoaineista. Siitähän tässä on pitkällä tähtäimellä kysymys, ja maakaasu kuuluu niihin. Lisäksi täydellinen omavaraisuus energialähteistä esimerkiksi ydinvoiman avulla on myös Suomen hallinto- ja kauppakeskusalueen energiaturvallisuuden takia välttämätöntä. Nykyhintaista maakaasusopimusta ei välttämättä voida enää jatkossa taata, kun nykyinen vuonna 2025 loppuu. Aikaa siis uusien energiamuotojen löytämiseen Helsingissäkin vielä on.

Kiitos.

Valtuutettu Hellström (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Näin autottomana perheellisenä vihervaltuutettuna haluan hieman kommentoida Karhuvaaraa, joka nyt ehkä kuunteli huonosti, mitä täällä on pyöräilystä puhuttu. Nimenomaanhan tavoitteena on se, että pyöräilyä olisi mahdollista helposti harrastaa tai käyttää kulkumuotona siten, että se olisi myös laillista. Kaupungissa on huomattavasti sellaisia paikkoja, joissa laillinen pyöräily on mahdotonta tai pelottavaa tai erittäin vaarallista. Lisäksi, koska meillä kuitenkin on asetettu etusijalle ihan yhteisin päätöksiin sekä pyöräilyn edistäminen että joukkoliikenteen edistäminen, niin minusta liikenteenohjauksessa pyöräily ja joukkoliikenne pitäisi olla etusijalla ja autoja pitäisi ylipäänsä saapua keskusta-alueelle mahdollisimman vähän.

Valtuutettu Ylikahri (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Harvoin olen kenenkään valtuutetun kanssa niin monesta asiasta niin paljon eri mieltä kuin tässä äskeisen puheenvuoron aikana. Nostan esiin vain tämän pyöräilyasian, kun siitä olen tänään niin paljon puhunut. Kyse on nimenomaan siitä, että nykyinen sekava

8.9.2010

---

pyöräilyjärjestelmä saa ihmiset vahingossa rikkomaan liikennesääntöjä. En millään tavalla puolustele pyöräilijöitä, jotka ajavat väärin, mutta Helsingin kaupungin pitää tarjota edellytykset pyöräillä oikein.

Valtuutettu Kousa (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Oikeastaan yhdyn näihin aiempiin vastauspuheenvuoroihin ja lisäksi itsekkin vielä pyöräilystä ja liikennesäännöistä, että varmasti tosiaan mukana on myös tietämättömyyttä, mutta kyllähän aikuiset pyöräilijät varmasti tietävät, että esim. jalkakäytävällä ei kuulu pyöräillä. Mutta joskus on todella epäselvää se, missä pyöräilijän kuuluisi kulkea, tai sitten mukana on pelkoa, että pyöräilijät eivät kaikissa tilanteissa uskalla autojen sekaan nykyisellään. Toivottavasti tähän on luvassa jotain muutosta.

Vielä lopuksi haluaisin myös lisätä tästä autoilusta, että itse kyllä koen, että se on ihan sula mahdollisuus, että kaikilla keskustassa asuvilla lapsiperheillä olisi autot. Siinä vaiheessa me olisimme kaikki pulassa. Toivottavasti näitä vaihtoehtoja kehitetään niin, että auto ei ole mikään pakko.

Kiitos.

Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Tässä olisi tietysti hyvä tilaisuus provosoitua kauheaan vastahuutoon, mutta pikemminkin halusin vähän peräänkuuluttaa sellaista, miten sen sanoisi, pohdiskelevampaa yleisnäkemyistä. Ei ole mitenkään haihattelua ajatella, että ihmiset selviävät perheinäkin ilman autoa. Meidänkään perheessä ei ole autoa, ja on kuitenkin kaksi pientä lasta ja erilaista harrastustoimintaa. Kaikki löytävät niitä tuttavapiiristään. Kantakaupungissa 40 % talouksista on ilman autoa.

Kaupungin etu on, että autottomia talouksia on mahdollisimman paljon, koska autot sitovat hyvin paljon infrastruktuuria ja myös kiinteistötaloutta. Mitä enemmän ihmiset siirtyvät autottomiksi, ne taloudet, sitä halvemmaksi se kaupungille tulee. Ne, jotka edelleen sen jälkeen haluavat autoilla tai heillä on siihen hyvä syy, heillä on

8.9.2010

---

enemmän tilaa harjoittaa sitä. Eli minusta tämä Karhuvaaran puheenvuoro oli moneen kertaan vielä tässä asiayhteydessä yksinkertainen ja lattea. Anteeksi.

Valtuutettu Perkiö (vastauspuheenvuoro)

Olen kyllä ihan arkihavaintona itsekin joutunut kokemaan, että pyöräilytiet eivät tässä kaupungissa ole kyllä siinä kunnossa, mitä voisi odottaa. Ihmettelenkin, meillä on liikennetoimen kaupunginjohtaja ollut pitkään, miksi tässä asiassa ei ole oikein päästy yhtään eteenpäin. Itsekin tunnustaudun autottomaksi, että kyllä sitä tässäkin ryhmässä tunnustaudutaan kävelijöiksi ja pyöräilijöiksi. Kyllä pyörätiet pitäisi saada huomattavasti parempaan kuntoon.

Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Itse olen myös autoton kolmen lapsen äiti, en ole koskaan omistanut Helsingissä asuessani autoa ja asunut koko Helsinki-elämäni täällä keskustassa. Tiedän kyllä ne hankaluudet, mitä esim. päivähoitoon viemiset ja ruokakassien kantamiset ja työmatkat ilman omaa autoa todellisuudessa aiheuttavat. Sen vuoksi en kerta kaikkiaan halua ymmärtää sitä, että täällä on porukkaa, joka haluaa, että keskusta, joka ei ole mikään lähiö vaan elävä koti monelle ihmiselle, pitäisi olla ainoa alue, missä oman auton käyttäminen tehdään lähinnä täysin mahdottomaksi.

Ledamoten Torvalds

Ärade ordförande, hyvät valtuutetut.

Ensin pari sanaa apulaiskaupunginjohtaja Saurin erittäin kiitettävästä kalvosulkeisesta. Sulkeisten sivulla 5 kokonaispäästöt, haluaisin kuulla, mitä mieltä apulaiskaupunginjohtaja Sauri on siitä kokonaispäästöjen tulevaisuudesta, mitä voidaan olettaa syntyvän esim. 2012. Sama koskee kalvoa numero 11 liikenteen käyttötavat. Kun nyt tiedetään suunnilleen, minkälaisin päätöksin helsinkiläiset joutuvat näitä palveluja käyttämään, niin olisi mielenkiintoista nähdä, ja minä olen täysin vakuuttunut, että apulaiskaupunginjohtaja Saurilla on kaikki kyky nähdä vähän tulevaisuuteen. Ja jos ei ole, kehottaisin jättämään virkansa heti.

8.9.2010

Sitten kolme huomautusta Helsingin liikenteestä. Me elämme Helsingin liikenteessä pelon tasapainoa. Heti suunnilleen, kun Helsingin kaupunki oli saanut pahimmat pölyt siivottua kaduilta ja jalkakäytäviltä, minulle tuli ensimmäiset soitot, varsinkin ikääntyneet ihmiset, jotka eivät ajoissa huomaa pyöräilijän tulevat, soittivat, että eikö tätä saa millään tavalla järjestykseen. Vastaus on tietenkin siinä, että autoja pelkäävä pyöräilijä pyöräilee jalkakäytävällä. Se on sietämätön tilanne, koska siinä liikkuvat jalankulkija ja pyöräilijä ihan eri tahdissa ja ihan vastakkaisiin suuntiin. Tämä pitäisi saada jollain tavalla järjestykseen.

Sen jälkeen meillä on mopo-ongelma. Seurasin mielenkiinnolla eilen Veturitiellä punaista Vespa-merkkistä mopoa. Ensin se ajoi päin punaista Hjalliksen hallin kohdalla. Sen jälkeen se poukkoili jalankulkijoiden ja vastaantulevien ja samaan suuntaan ajavien pyöräilijöiden ympäri niin, että ajattelin, että pistänpö nyt jo puhelimeen 112, jotta saataisiin ambulanssi riittävän nopeasti paikalle. Silloin ei tapahtunut mitään, mutta kyllä tämä on ihan Persiasta.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Anteeksi, Iranista, nykyään. Siis asiat ovat ihan Iranista.

Kolmas esimerkki: Jos ajatte alas Helsinginkatua, käännytte siinä Töölönlahden pohjukassa vähän vasemmalle ja sitten tulette siihen risteykseen, jossa autoilijat kääntyvät oikealle Mäntymäen kohdalla, siinä tapahtuu jotain ihmeellistä. Pyörätie kääntyy jyrkästi 90 astetta vasemmalle alas rantaan, Töölönlahden rantaan, mutta luuletteko, että pyöräilijä kääntyy? Ja luuletteko, että autoilija pystyy katsomaan, kun hän olettaa, että muut noudattavat liikennesääntöjä, hän olettaa, että pyöräilijä odottaa valoja kääntyäkseen vasemmalle? Siinä syntyy äärimmäisen vaarallisia tilanteita taas. Näitä esimerkkejä on tuhansittain, ja Helsingissä tapahtuu erittäin pahoja onnettomuuksia siitä syystä, että tämä verkko on huono, liikennekuri on aivan sietämätön. Se on yhtä lailla Iranista kuin kaikki muukin täällä, eli en ole ponsien suuri ystävä, koska ne menevät tietenkin ö-mappiin, joka tyhjennetään kerran päivässä. Mutta Emma Karin pontta minä kannatan.

Kiitos.

Valtuutettu Bogomoloff (vastauspuheenvuoro)

8.9.2010

Arvoisa puheenjohtaja.

Yhdyn ponnen kannattamista lukuun ottamatta Torvaldsin näkemyksiin liikennekurin osalta ja pidän tätä sangen vakavana juttuna. Torvalds on iloinen ja ylpeä, kun penkkitoveri tällä tavalla häntä kannustaa ja kannattaa.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, arvoiset valtuutetut.

Taas muutamia vastauksia ennen kuin unohdan. Valtuutettu Hakanen kysyi ympäristöpolitiikan päivityksestä. Se on tekeillä, sen pitäisi valmistua vuoden loppuun mennessä. Saattaa kyllä olla, että se ei tule käsittelyyn vuoden loppuun mennessä, työ on kohtalaisen kunnianhimoinen. Tässä aikataulussa ei mitään varsinaista kansalaiskeskustelua pystytä siitä ympäristöpolitiikasta käymään. Ehkä kansalaisten edustajat, valtuutetut, voivat omalta osaltaan sitä pyrkiä käymään. Me olemme järjestäneet korkeakouluopiskelijoiden kanssa workshopeja, joissa on ideoita kerätty ympäristöpolitiikan päivitykseen, ja niitä on käytetty hyväksi tässä työssä, mutta perästä kuuluu.

Pyöräteistä on nyt ollut varsin monta puheenvuoroa. Asia kiinnostaa minua henkilökohtaisesti, koska minullakaan ei ole autoa, kuten moni muukin täällä on avautunut. Valtuutettu Torvalds sanoi, että helsinkiläinen pyöräilypolitiikka on Iranista. Ei ehkä nyt aivan kuitenkaan. Meillä on varsin kattava pyörätieverkosto, elokuussa itsekin kävin pyörällä töissä Itä-Helsingistä, ja pikemminkin kokemukset osoittavat, että pyöräilyn suurimpia ongelmia on se, että pyöräilijöitä on kovin eri lajia. Siellä on rakettipyöräilijöitä, jotka kulkevat noin 60 km/h ja sitten on vanhempia ihmisiä ja lapsia, jotka notkuvat siellä seassa. Tämä aiheutti omien havaintojeni mukaan vaaratilanteita.

Kaupunkisuunnitteluvirastohan on nyt tehostanut pyöräilyn edistämistä. Meillä on uusi pyöräilyasiamies, toinenkin pyöräilyyn keskittyvä virkailija kaupunkisuunnitteluvirastossa, ja odotettavissa on, että pyöräilyn suhteen tulee edistystä tapahtumaan.

Valtuutettu Torvalds kysyi myöskin kokonaispäästöjen tulevaisuudesta. Kuten aiemmin sanoin, valtuuston käsittelyyn on tulossa tämän syksyn mittaan, todennäköisesti marraskuun aikana ns. 20+-ohjelma, eli siis parannettu versio kaupungin päästöpolitiikan tulevaisuudesta, jota valtuusto pääsee aikanaan käsittelemään.

8.9.2010

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät läsnäolijat.

Tässä kohtaa haluan kiittää valmistelijoita erittäin hienosta raportista. Olen siihen perehtynyt hyvin tarkoin, ja se on herättänyt paljon ajatuksia. Raportin taso on hyvä, muutamaan kohtaan kiinnitän huomiota ja otan myös muutaman katseen asiassa eteenpäin.

Ensinnäkin kannatan valtuutettu Pia Pakarisen pontta Vantaanjoen suojeluun liittyen. Pyöräilystä haluan kommentoida. Meillä on valoisa tulevaisuus. Tänään kävellessäni Kulosaaren sillalla 330 pyöräilijää ohitti minut, ja niistä 6 kosketti minua tangolla tai jaloilla. Asia on merkittävä, ja siksi kannatankin Ville Ylikahrin pontta tästä kansainvälisen kilpailun järjestämisestä, että saataisiin vähän potkua meidän omaankin suunnitteluamme. Läheltä kaksi vuotta kohta seuranneena tiedän, että me tarvitsemme apuja muualtakin. Asia ei ehkä meidän omalla suunnittelullamme ratkea. Se oli minusta hieno esitys, kun siihen vielä liitetään jalankulkijat ja heidän tarpeensa. Se mitä turvallisuuteen tulee, niin siinä on paljon kehitettävää. Hyvät puheenvuorot on käytetty siitä, olen täysin samaa mieltä näistä asioista.

Menen itselleni seuraavaan rakkaaseen aiheeseen: se miksi me olemme terveitä tai emme ole. Joko meidän Itämeremme on kunnossa tai ei ole. Mielestäni raportissa esitetyt asiat ovat hyvin asiallisia, ja upeaa, että päästöt vähenevät, mutta se on vain osatotuus. Siksi pidinkin erittäin mielenkiintoisena ja pohdittavana asiana valtuutettu Thomas Wallgrenin ideaa, että merta voidaan suojella muullakin tavoin kuin fosforijäämiä vähentämällä. Kiitos siitä. Toivon, että tämä myös toimenpiteisiin johtaa tulevaisuudessa.

Kaikki Vantaanjokeen liittyvät toimenpiteet ovat meille helsinkiläisille tosi tärkeitä, nimittäin meidän meremme elää Vantaanjoessa. Jos se on huonossa kunnossa, meidän edustamme merialue on huonossa kunnossa, kuten se on joka kevät. Tiedän aktiivisena kalastajana, miten taimenet ja siiat poistuvat Helsingistä karkuun ruskolevää, joka tulee Vantaanjoen ravinnepitoisuuksien takia. Se on tärkeä asia.

Viimeisenä kiinnitän huomiota metsään, josta luonnonsuojelunäkökulma, luonnon monimuotoisuuden ohjelma näkyvät kyllä hyvin, mutta niiden toimenpiteiden tulisi olla

8.9.2010

---

ponnekkampia kuin nyt raportissa on kerrottu. Siksi kannatan vahvasti luonnon monimuotoisuuteen liittyvän valistustyön lisäämistä meidän tuleviin strategioihimme ja ohjelmiimme, jotta ymmärrämme, mistä on kyse. Helsinki omistaa 10 000 hehtaaria metsää, siis 100 km² metsää. Tästä 420 hehtaaria, eli viidesosa Helsingin kaupungin alueen maapinta-alasta, on metsiä ja lähimetsiä. Niiden tila on myös meidän tulevaisuutemme tila. Joko ne ovat kunnossa tai sitten eivät ole. Jos ne ovat kunnossa, meidänkin on helpompi täällä hengittää.

Kiitoksia.

Valtuutettu Näre (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Eli oikeastaan vastaan molempiin äsken esitettyihin puheenvuoroihin pyöräilykurin osalta, että minuakin suuresti ärsyttää se anarkistinen pyöräilykulttuuri, johon usein keskustassa törmää. Itse tunnustaudun kävelijäksi, ja en kerta kaikkiaan uskalla pyöräillä keskustassa. Mielestäni olisi hyvä käytäntö, että jos vilkkailla kävelyteillä pyöräillään, niin pyöräilijä taluttaa sitä pyörää, koska siellä on todella eri tavalla liikkuvia ihmisiä ja vaaratilanteita sattuu.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Muutama täällä jo eri puheenvuoroissa esille nostettu asia, joita haluan myös tukea. Ensimmäinen asia liittyy melusteisiin, joista valtuutettu Moisio ynnä monet muutkin ovat täällä puhuneet. On totta, että 34 % Helsingin asukkaista asuu melualueilla ja melusteiden saaminen on myös keskeisesti valtion tehtävä. Tiedämme, että Helsingin valtuustossa on tehty lukemattomia ponsia melusteiden rakentamiseksi, ja tulos on tämä. Nyt kun kaupunki joka tapauksessa neuvottelee myös liikenneinfran ratkaisusta ja yleensäkin pääkaupunkiseudun politiikasta yhdessä valtioneuvoston kanssa, niin toivon, että myös melusteiden rakentaminen on tällä listalla keskeisesti mukana, muuten nämä asiat eivät edisty.

Toinen asia liittyy valtuutettu Arhinmäen analyysiin, millä tavalla valtion tämän hetken energiaratkaisut ja niiden verottamiskäytännöt kohtelevat Helsinkiä sekä ympäristöpoliittisena että myös kotitalouksien

8.9.2010

---

kustannuskysymyksenä. Toivon, että tämä Arhinmäen ponsi menee läpi, joka antaisi myös Helsingin neuvottelijoille taustatukea ajatellen valtioneuvoston kanssa käytäviä keskusteluja.

Kolmas asia liittyy jalankulkijoiden, pyöräilijöiden ja autoilijoiden keskinäiseen yhdessäoloon. Olen valtuutettu Torvaldsin kanssa samaa mieltä siitä sanasta, mitä valtuuston puheenjohtaja kielsi käyttämästä, mutta tilanne on kyllä todella minustakin juuri senluokkainen. Jalkakäytävillä vallitsee täydelliset viidakon lait. Siinä vaarassa ovat kaikista suurimmat kulkijaryhmät eli jalankulkijat. Helsingissä kuitenkin valtaosa matkoista tehdään jalan. Tämä ryhmä on kaikista suurimmassa vaarassa tällä hetkellä Helsingin liikenteessä. Kaikki ne keinot, millä tavalla pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden keskinäistä turvallisuutta voidaan lisätä, toivoisinkin, että seuraavassa ympäristöraportissa on myös jalankulkijoiden turvallisuuteen ja tähän problematiikkaan liittyvä kohta. Nythän jalankulkijat ovat kokonaan ulkopuolella kaiken sen raportoinnin. Mikään hallintokunta ei kanna huolta jalankulkijoiden turvallisuudesta, ja tähän ympäristöraporttiin se voisi aivan hyvin soveltua.

Viimeisenä asiana otan esille, ympäristöraportissa on lopussa joukko muita hyviä käytäntöjä, joissa kaupungin omat hallintokunnat ovat esitelleet, minkälaisia ekotekoja he ovat tehneet. Minusta ne olivat erittäin hyviä, osoittivat sitä, että millä tavalla kaupungin omat hallintokunnat kantavat vastuuta. Olisinkin tehnyt seuraavanlaisen ponnin:

Merkitessään tiedoksi ympäristöraportin valtuusto toivoo, että kaupunginhallitus kehittää parhaan ekoteon palkinnon, mikä on suunnattu omille hallintokunnille ja kaupungin henkilöstölle.

Meillähän on erilaisia rakentamisen palkintoja ynnä muita, mutta tämä asia, joka on erittäin suuri, kannustaisi varmaankin hallintokuntien henkilöstöä tekemään myös. Lopuksi, olen myös tukemassa Emma Karin tekemää pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Sarkomaa (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

8.9.2010

Pidän erittäin hyvänä sitä ehdotusta, minkä täällä valtuutettu Anttila nosti esille, eli sitä, että me hyvin onnekkaisesti, kun käymme keskusteluja valtiovallan kanssa ja tietysti myös itselleni kritiikkinä, kansanedustajana voisin sanoa sen, että on hieman häpeä se, että me emme vielä ole onnistuneet saamaan valtion budjettiin riittävästi rahaa melusteiden rakentamiseen. Täällä on hyvin nostettu esille, että 1/3 helsinkiläisistä on erittäin häiritsevän melun piirissä, ja me emme pysty näitä melusteita rakentamaan sen takia, että näihin ei ole riittävästi rahoitusta. Sen takia tässä asiassa meidän on entistä onnekkammin toimittava. Ikävää on se, että liikenneministeriössä tämä ei ole vielä kunnolla momentti budjettikeskustelussa, ja tuntuu, että maakunnan ihmiset eivät ymmärrä, mikä ongelma tämä melu on. Toivonkin, että kun sitä metropoliselontekoa tehdään, niin kun täällä on myös valtioneuvoston jäseniä, niin tämä meluasiala olisi erittäin onnekkaisesti siinä ? .

Valtuutettu Autti

Kiitos.

Kannatan Yrjö Hakasen ja Maija Anttilan toivomusponsia ja yhdyn ihan tähän Maija Anttilaan tuomaan asiaan, että jalankulkijoiden osuus pitäisi ottaa mukaan tähän raporttiin, ja se toivottavasti tulee ensi kerralla.

Kiitos.

Valtuutettu Karu

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan pieni lisäysnyanssi: tarvitaan sähköautojen latauspistekartasto, samalla tavalla kuin pyöräilijöille on olemassa pyöräilykartasto, niin sähköautoillekin pitää olla tällainen kartasto. Vai mitä, Sanna?

Välihuuto!

Pieni korjaus tähän tekstiin sivulla 9, niin Stockmann taisi kyllä olla ensimmäinen, joka teki tämän latauspisteen, joka oli ilmainen vielä kaikille sähköautoille. Helsingin Energia tuli sitten perässä. Se on kyllä totta, että se oli katutasossa tämä Helsingin Energian juttu ja Stockmannin taas autohallissa. Mutta latauspistekartasto, niin silloin

8.9.2010

---

tiedetään, minne mennään sähköautoja lataamaan.

Kiitoksia.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan ensin lausua kehut ja kiitokset tästä ympäristöraportista, siinä on todella paljon hyvää ja ajankohtaista tietoa, että todella tärkeä ja tarpeellinen raportti. Sitten omassa puheenvuorossani ajattelin käsitellä kolmea aihekokonaisuutta, Itämerta, liikennettä ja energiakysymyksiä.

Itämeren osalta todellakin olen tyytyväinen siitä, että tämä Helsingin ja Turun yhteiskampanja on ollut niin menestyksenkäs, että jo 165 toimijaa on siinä mukana Suomesta ja lisää on vielä tulossa ja monta muistakin maista olevaa tahoa on siinä mukana. Olen itse mukana Itämeren ympärysvaltioiden maakuntaliittojen yhteistyöelimessä, jossa on erillinen Itämeri-ryhmä, ja siellä on meillä myös tämä Green ? -hanke, joka liittyy läheisesti tähän asiaan. Tässä on erittäin olennaista se, että Helsinki on antanut laivoille tämän mahdollisuuden, että laivat voivat jättää jätevedet ilmaiseksi Helsingin satamiin. Se on todella olennainen teko Itämeren puhdistumisen parhaaksi.

Mutta täällä on puhuttu siitä, mitkä ovat Vantaanjoen päästöt. Sen suhteen Helsinki ei ole mikään suurin likaaja eikä varmaan voi kovin paljon tehdä, mutta suurin tekijä siinä on ilman muuta maatalouden päästöt. Eli lannoitteethan valuvat pelloilta Vantaanjoen kautta Itämereen ja sillä tavalla saastuttavat ja rehevöittävät Itämerta, ensin tietenkin Suomenlahtea ja sitten Itämerta. Tässä olennainen työkalu on maatalouden ympäristötuki. Eli siitä lähtien kun Suomi on ollut EU:n jäsen, maatalouden ympäristötukea on jaettu noin 300 miljoonaa euroa vuodessa eli tähän mennessä noin 4 miljardia euroa ilman mitään vaikutusta ympäristöön. Tämä ympäristötuki pitäisi muuttaa velvoittavaksi ja vastikkeelliseksi. Nythän se on muodostunut pelkäksi tulotueksi, koska sitä saa noin 90 % tiloista. Jos oikeasti halutaan vaikuttaa Itämeren puhdistumiseen, tämä on se työkalu, johon pitää tarttua. Toivon, että paikalla olevat kansanedustajat ottavat tästä oppinsa.

Liikenteestä: Olen mieluusti pyöräilyä tukemassa mutta en halua asettaa pyöräilyä joukkoliikennettä vastaan, niin kuin Ylikahri omassa puheenvuorossaan teki. Minusta kaikki, sekä pyöräily, kävely että

8.9.2010

---

joukkoliikenne että autoliikenne ovat tarpeellisia, ja kaikille eri liikennemuodoille pitäisi olla omat kaistat, jotta liikenne olisi turvallista ja sujuvaa.

Se mikä tässä raportissa minua häiritsee on se, että en kyllä paukuttelisi henkseleitä siltä osin, että joukkoliikenteen tavoitteet on saavutettu tai jopa joiltakin osin ylitetty, koska silloin kyllä herää kysymys, että onko ne tavoitteet oikeasti liian vaatimattomat. Kun muistetaan se, että pääkaupunkiseudulla joukkoliikenteen osuus kulkumuotojakautumasta vuonna 1965 oli peräti 66 % ja vuoteen -95 mennessä se oli pudonnut jo 39 %:iin, eli noin prosenttiyksikön vuodessa, niin kyllä me olemme paljon taantuneet siitä, missä vaiheessa joskus aiemmin on oltu. Toivon, että näitä joukkoliikenneosuuksia ja pyöräilyosuuksien tavoitteita nostettaisiin kunnianhimoisemmiksi.

Täällä ei ole nyt tämä energiaveroesitys vielä käsittelyssä ja energiapaketti, se on tulossa myöhemmin, mutta siinä kyllä oma näkemykseni on se, että ainoa oikeudenmukainen veromalli eri energialähteille on se, että mikä on eri energiamuotojen hiilidioksidisisältö. Vain sen mukaan voidaan tehdä oikeudenmukainen malli, ja sen mukaan myös tietenkin maakaasua pitää verottaa, mutta ehdottomasti turvetta sen hiilidioksidisisällön mukaisesti. On mielenkiintoista nähdä, mikä on puheenjohtajan tulkinta siitä, että tuleeko Arhinmäen ponsi äänestykseen vai ei.

Lopuksi, arvoisa puheenjohtaja, haluan muistuttaa siitä, että luonnon monimuotoisuudesta tulee pitää huoli myös kaupunkialueella.

Kiitos.

Valtuutettu Suomalainen

Hyvä puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Täällä puhuttiin paljon jo pyöräilystä, ja valtuutettu Ylikahri esitti Pajamäen kannattaman pontta. Periaatteessa minusta tällainen suunnittelukilpailu jostain pyörätiesuunnitelmasta voisi olla sinänsä ihan kannatettava, mutta minua vähän häiritsi tämä pyöräilykeskustelu täällä, kun kuulosti sille, että täällä hyväkuntoiset nuoret miehet, tai ainakin nuorekkaat miehet, puhuvat siitä, tai sitten kantakaupungissa asuvat city-ihmiset. Eli minä haluaisin, että mietitään sitä, että miten keskustan ulkopuolelta, kaupungin ulkopuolelta voitaisiin päästä

8.9.2010

---

pyörällä suhtkoht helposti, vaikka kilometrejä kertyy, mutta muuten kivuttomasti keskustaan.

Valtuutettu Björnberg-Enckell viittasi myös, miten saadaan keskusta-autoilijoista keskustapyöräilijöitä. Minä toivon, että me emme ajattele vain niitä ihmisiä, jotka ajavat Töölöstä Stockmannille, vaan ajateltaisiin juuri sellaista pyöräilyä, miten se saataisiin luonnolliseksi liikkumavälineeksi ja luonnollisia reittejä muillekin kuin urheilupyöräilijöille. Tavallaan, sitten kun pyöräilyreittejä paremmin yritetään suunnitella ja jos jonkinlaista kilpailua ollaan suunnittelemassa, voitaisiin harkita pyöräilyväyliä Helsingin laitamilta keskustaan ja tietysti päinvastoin, koska sinne kotiin haluamme myös päästä.

Toisena asiana haluaisin nostaa esiin Vantaanjokeen päässeet puhdistamattomat jätteet. Minusta Pajamäen ponsiesitys oli kannatettava. On aika käsittämätöntä, että vuosi toisensa jälkeen jätevesiä jostain muualta huuhtoutuu sellaiseen erittäin keskeiseen vesiväylään, mikä ainakin meille Pohjois-Helsingissä asuville Vantaanjoki on. Senpä takia on todella tärkeää, miten syksyiset rankkasateet, jotka varmaankaan eivät tule poistumaan, voitaisiin ennakoida sillä tavalla, että jätteitä ei pääsisi jatkuvasti vesiin. Tässä yhteydessä myös Pakarisen ponsi oli ihan kannatettava.

Kolmantena asiana nostaisin esiin mopot. Tässä selvityksessä, raportissa on puhuttu melusta, mutta mopoja siellä tuskin mainitaan. Ehkä taaskin ottaisin esiin meitä koskevat huolet, jotka asumme keskustan ulkopuolella. Monenlaista melua tietysti voi olla, mutta mopoilu on todella raivostuttavaa melua. Se ehkä ei ole jatkuvaa, mutta se on erittäin häiritsevää, ja yksi viritetty mopo voi kaikua kilometrikaupalla, sellaisena kesäiltana, jolloin lähiöissä ja keskustan ulkopuolella olevat ihmiset haluavat olla ulkona vaikka niillä pikkupihoillaan tai sitten ulkoiluväylillä. En oikein tiedä, että miten siihen helposti voidaan puuttua muuta kuin soittamalla 112-numeroon ja kutsumalla poliisit paikalle, jotka tulevat tunnin myöhässä. Sitten 15:n mopoilijan joukko on häipynyt seuraavalle alueelle terrorisoimaan. Eli tämä voisi olla asia, jota voitaisiin myös melun osalta seurata tulevaisuudessa näissä raporteissa.

Viimeisenä asiana nostan esiin asiakirjakakelun. Tiedämme, että meille on tulossa, valtuutetuille ja kaupungin luottamustehtävissä toimiville, sähköinen järjestelmä, jolloin paperijakeluista toivon mukaan päästään pois. Se tietysti tuo vähemmän kuriiriautoilua, vähemmän kuluja, vähemmän päästöjä, mutta haluaisin, koska en tiedä, milloin

8.9.2010

---

varsinaisesti tähän päästään siirtymään ja päästäänkö oikeasti siihen siirtymään, esittää seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän, voidaanko kokousasiakirjojen jakelussa siirtyä järjestelmään, jossa valtuusto-, kaupunginhallitus- ja lautakuntapaperit toimitetaan samalla kuriirilla usean erillisen kuriirikuljetuksen sijaan, silloin kun samanaikainen jakelu on kokousaikataulujen puitteissa mahdollista.

Ainakin minulle tulee kaksi eri autoa perjantaisin pihaan tuomaan lautakunta- ja kaupunginhallitus- ja valtuustopapereita erikseen.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Milloin siirrymme siihen?

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Suomalainen viittasi siihen, että millä tavalla päästään kaupunkiin, ja tämä on totta, että pyöräilijöille, jotka käyttävät työmatkapyöräilyä, niin heidän vauhtinsa on kyllä äärimmäisen kova joskus. Kun nyt kaupungissa kehitetään pyöräilyreittejä, niin pitäisi harkita myös työmatkapyöräilyn turvallisuus ajatellen myös jalankulkijoita ja myös sitä reitistöä, että pitäisikö meillä olla todella sellaiset pyöräilyreitit, jotka olisi pääsääntöisesti ajateltu työmatkapyöräilyä varten, ja niillä saisi ajaa kovaa, mutta muuten harrastettaisiin normaalia hyvää kulkutapaa?

Valtuutettu Ylikahri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Suomalainen nosti ihan oleellisen asian esiin, että kantakaupungissa on erilaiset haasteet pyöräilylle kuin muissa kaupunginosissa. Mutta kyllä itsekkin pyöräilen monissa lähiöissä, esim. Lauttasaarella, siellä on ne samat ongelmat, että pyöräily on epämääräisesti jossain autoilun ja jalankulun välissä ja syntyy

8.9.2010

---

epämääräisiä tilanteita, missä pitäisi mennä. Mitä tulee sitten nopeisiin liikennereitteihin, tässäkin valtuutettu Anttila nosti saman ongelman, että siellä on hitaat jalankulkijat ja nopeat pyöräilijät sikin sokin, kun pitäisi löytää molemmille tila. Enkä usko, että se on mitään rakettitiedettä löytää sitä. Mutta koska ne suurimmat ongelmat ovat kantakaupungissa, koska siellä on vähiten tilaa, tein tämän pönten liittyen nimenomaan kantakaupunkiin.

Valtuutettu Suomalainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt minua valistettiin, että tämä sähköinen asiakirjajärjestelmä varmasti tulee käyttöön heti vuoden alusta tai vuoden lopussa, ja itse olen ollut vain sen verran raivostunut kahdesta kuriirista, joka joka perjantai pihaan ajaa. Olen ajatellut, että eikö nyt todellakaan voi yhdellä autolla tuoda kaupungin papereita, niin sen takia tein tämän pönten. Voin sen tietysti vetää takaisin, mikäli varmasti voidaan sanoa, että tässä sähköisessä järjestelmässä päästään eteenpäin, mutta en tiedä käykö se repliikissä päinsä vai pitääkö pitää erillinen puheenvuoro siitä.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Kyllä.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Kyllä, näin on.

Valtuutettu Saukkonen

Kiitoksia, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Ympäristölautakunnan puheenjohtajana minulla on ollut ilo nähdä ja ennen kaikkea kuulla näin paljon keskustelua ympäristöraportista, eli sen siirtäminen tähän syksyiseen ajankohtaan oli kyllä ihan oikea ratkaisu. Tässä keskustelussa on tullut hurjan paljon esille pyöräilystä ja liikenteestä olevia asioita. Ehkä ne eivät välttämättä suoraan tule tähän raporttiin, mutta sinänsä pyöräily on hyvinkin kannatettava asia, monessa mielessä, myös siinä mielessä, että mitä enemmän meillä on

8.9.2010

---

pyöräilijöitä, osa niistä varmasti tulee myös julkisen liikenteen puolelta. Se tarkoittaa sitä, että silloin sitä ? rahaa menee ehkä vähän vähemmän. Eli kaikki vaan meistäkin pyöräilemään. Valtuutettu Lohi otti esille kasvihuonekaasupäästöjen laskentaperusteen ja toivoi, että siinä olisi myös tuotantoperuste mukana. Laskentaperuste on tällä hetkellä nimenomaan kulutuspohjainen, ja se on sillä tavalla ehkä ainoa järkevä, koska sillä tavalla voidaan verrata eri kaupunkien kasvihuonekaasupäästöjä, sillä jotkut kaupungit eivät itse asiassa tuota ollenkaan energiaa vaan ostavat sen muualta, jolloin heillä ei olisi ollenkaan niitä, jos ei käyttäisi nimenomaan kulutuspohjaista tapaa. Vuosi 2010, eli tämä vuosi, tulee ensi vuoden raportissa olemaankin meille melkoinen yllätys, todennäköisesti ihan ilmastollisista syistä. Kylmä talvi ja kuuma kesä taatusti nostavat myös kasvihuonekaasujen määrää. Siksi voisi ehkä hyvänä lukuna käyttää tuossa liukuvaa 5 vuoden keskiarvoa, jolla ehkä paremmin saisi sen trendin kiinni, mihin suuntaan todella oikeasti olemme menossa.

Vielä lisäksi tässä raportissa monien hyvin asioiden lisäksi voisi olla sellainen ympäristön viihtyisyyteen liittyvä asia, eli jotain indikaatiota roskaantumisesta. Toivoisin, että sitä olisi seuraavassa raportissa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Lohi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Totta kai on tärkeää, että me laskemme nämä kulutuspohjaiset päästöt, eli on tärkeää tietää, paljonko me kulutamme Helsingissä ja paljonko se aiheuttaa päästöjä. Mutta minä olen yrittänyt korostaa sitä, että kun me myymme sähköstä 40 % ulos muualle Suomeen, ne päästöt jäävät meille ja joku muu hyödyntää sen energian. En ymmärrä, miksi tätä 40 %:n osuutta päästöistä ei voitaisi erotella ympäristöraportissa niin, että tiedettäisiin, mikä on meidän omaa kulutustamme ja mikä todella menee muualle.

Valtuutettu Halla-aho

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Sanon muutaman sanan tästä pyöräilyasiasta. On totta, että

8.9.2010

---

pyörätieverkko varsinkin ydinkeskustassa on aika ala-arvoinen. Se koostuu lyhyistä pätkistä, joiden keskinäinen yhteys on parhaimmillaankin hämärä. Hyvä kysymys onkin, minkä takia sille ei tapahdu mitään, vaikka kaikki ymmärtääkseni ovat samaa mieltä siitä, että pyöräilyn houkuttelevuutta pitäisi pyrkiä lisäämään. Sen sijaan katsoisin, että pyöräilyn houkuttelevuuden lisääminen ei ole ristiriidassa yksityisautoilun kanssa. On selvää, että mitä houkuttelevampaa pyöräily on, sitä useampi ihminen valitsee polkupyörän sen sijaan, että valitsisi auton. Täydellinen autottomuus ehkä sopii city-vihreille, jotka eivät koskaan poistu asfaltilta, mutta on paljon tilanteita, joissa on hyvin hankalaa saada kulkemaan lapsilaumaa ja heidän mukanaan tulevaa infrastruktuuria julkisilla tai polkupyörällä.

En oikein ymmärrä näitä jatkuvia valituksia siitä, miten pyöräily Helsingissä tai Helsingin keskustassa on hengenvaarallista tai jopa mahdotonta. Olen asunut Helsingissä 15 vuotta, pyöräillyt lähes yksinomaisena kulkumuotona kesät talvet. En uskaltaisi hypätä benjihyppyä tai edes mennä kaikkiin Linnanmäen vatkaimiin, mutta ei minua kyllä pelota yhtään liikenteessä. Liikenteessä pitää ottaa reippaasti oma paikkansa ja keskittyä siihen omaan suoritukseen ja luottaa siihen, että muut tekevät samoin. Ajoradalla on mielestäni usein huomattavasti turvallisempi olo kuin ydinkeskustan pyöräteillä, jotka ovat täynnä tötöileviä jalankulkijoita.

Kiitos.

Saanko vielä sen verran lisätä, että mikäli Essi Kuikan pontta ei ole kannatettu niin kannattaisin sitä.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Vähän erikoista, että täällä nyt nousee esiin jatkuvasti kommentteja siitä, että pyöräilyn edistämisen ja pyöräilyn tukemisen saralla ei kaupungissa tapahtuisi mitään, että tämä olisi pelkkää keskustelua. Asiahan on, niin kuin kaikki tietävät, äärettömän tärkeä, ja erityisesti Vihreiden valtuustoryhmä on kunnostautunut tämän asian esiin nostamisessa ihan kattavasti ja kaikissa kohdin. Mutta on nyt rehellisyyden nimissä kuitenkin tunnustettava, että kyllähän tälle asialle on tapahtunut paljon ja tapahtuu jatkuvasti. Runeberginkadulle on saatu pyöräilykaistoja, Arkadiankadulle, Bulevardia on muutettu. Paljon tapahtuu, ja kaupunkisuunnittelulautakunnassa istuvana voi todeta, että

8.9.2010

---

kyllä tapahtuu myös tulevina vuosina. Nyt ratakuilua Ruoholahdesta Töölönlahdelle ollaan uudistamassa vain ja ainoastaan pyörien käyttöön, ja muutenkin Töölönlahden alueelle tulee kattavat pyörätieverkostot, että ollaan ? .

Valtuutettu Pelkonen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on viimeiset kaksi tuntia kohta enemmän ja vähemmän puhuttu tästä ikuisuussodasta – polkupyöräily vs. autoilu – joten on pakko sanoa myös muutama kommentti. Itse ajan autolla ja aion ajaa jatkossakin, joten en voi yhtyä tähän haaveeseen autottomasta Helsingistä. Kuten valtuutettu Halla-aho hyvin sanoi, polkupyöräily ja autoilu eivät suinkaan ole toisiansa poissulkevia asioita. Sen sijaan pyöräilyn edistäminen on minunkin mielestäni ehdottoman hyvä asia, mutta sitä ei pitäisi tehdä liikaa yksityisautoilun kustannuksella. Täällä ollaan hyvin huolissaan päästöistä, ja syytä on ollakin, mutta se, että mitä hankalampaa yksityisautoilusta keskustassa tehdään ja mitä vähemmän parkkipaikkoja yksityisautoille keskustassa on, sitä enemmän keskustaan tulevat autot joutuvat turhaan ajamaan ympäriinsä ja etsimään niitä vähäisiä parkkipaikkoja. Tämä luonnollisesti saastuttaa enemmän. Tässä vain toivoisi, että pidetään kokonaiskuva hallussa.

Kiitos.

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos ollaan huolestuneita siitä, että pysäköintipaikkaa pitää etsiä, niin se ei ratkea sillä, että niitä tehdään lisää, koska se tuo lisää liikennettä. Silloin täytyy tehdä pysäköintipaikan hinta niin kalliiksi, että niitä aina on riittävä määrä vapaana.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Suosittelen Pelkoselle siirtymistä taksin käyttöön, se on paljon tehokkaampi eikä tarvitse etsiä pysäköintipaikkoja.

8.9.2010

Valtuutettu Lipponen

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen kuunnellut tätä keskustelua ympäristöraporttiin liittyvistä asioista, ja pyöräily on erittäin hyvä asia, mutta kyllä perheiden elämäntilanteet vaan saattavat vaihdella ja yksityisautoilun tarve korostuu sitä kautta. Myös Suomen sääolot ovat sellaiset, että aina se pyöräily ei ole ihan mahdollista. Mutta se mikä on sydäntä lähellä, on erityisesti julkisen liikenteen kehittäminen ja erityisesti julkisen liikenteen pyrkimys siirtyä maakaasubussien käyttöön.

Valitettavasti nyt tämä vihreä verouudistus, mitä on kovasti hallituksen puolesta markkinoitu, osoittaa sen, että Helsingissä joudutaan lopettamaan investoinnit maakaasubusseihin, kun maakaasun verotus ynnä muu nousee ja seurauksena on kustannusten nousu, ja halutaankin päästä ilmeisesti eroon hallituksen piirissä tästä maakaasun käytöstä. Haluaisin nyt kuitenkin muistuttaa, että maakaasu on mahdollistanut sen, että pienhiukkaspäästöt Helsingin ilmassa ovat vähentyneet. Mikäli tästä maakaasubussien käytöstä luovutaan, se tarkoittaa sitä, että terveysriskit helsinkiläisille kasvavat.

Mielestäni tätä olisi nyt hallituksen piirissä vielä pikkuisen mietittävä, että rangaistaanko Helsingin maakaasubussien käyttöä ja sitä kautta itse asiassa heikennetään Helsingin ilmanlaatua.

Valtuutettu Perkiö (vastauspuheenvuoro)

Komppaan valtuutettu Lipposta tässä maakaasuasiassa vähän laajemminkin. Kyllä Helsingin kaupungin energiaratkaisua pitäisi ainakin tarkastella siitä näkökulmasta, että maakaasu olisi laajemminkin meidän polttoaineenamme. Tässä ollaan ikään kuin umpikujassa nyt näiden linjausten kanssa, mitä on valtuusto antanut Helsingin Energialle evästyksiksi. Kyllä ongelmalle pitää löytyä joku ratkaisua, ja kyllä maakaasua pitää tutkia myös laajemmin polttoaineena Helsingissä.

Valtuutettu Koulumies

Kommentoin tärkeää ilmanlaadun osatekijää, pienhiukkasia. Tosin äsken Päivi Lipponen jo aloitti siitä, että pienhiukkasten määrä olisi Helsingissä vähentynyt. Raportin mukaan nämä pienhiukkasten raja-

8.9.2010

---

arvot eivät ylittyneet viime vuonna vuositasolla. Itselläni on kyllä ollut sellainen tunne, että pitoisuudet olivat ajoittain aika suuriakin. Pienhiukkaset ovat ihmisille kaikista vaarallisin ilmansaaste. Suurin osa niistä on peräisin liikenteestä ja varsinkin diesel-autoista, joiden yleistymistä on viime vuosina tuettu verovaroin. Pienhiukkasia voi päästä ilmaan myös tehtaista ja yksittäisten taloyhtiöiden ja omakotitalojen lämmityskattiloista ja uuneista. Tutkijoiden mukaan merkittävä määrä niistä on peräisin yksityiskotien takoista, ja on arvioitu, että jopa kolmannes hengityssairaiden elämänlaatua alentavista pienhiukkasista tulee epäpuhtaasta palamisesta takoissa ja uuneissa.

Haluaisinkin, että Helsinki ryhtyisi toimiin näiden pienhiukkasten torjumiseksi ja varsinkin puun epäpuhtaan polttamisen aiheuttavista pienhiukkasmääristä. Mielestäni tämä pitäisi ottaa huomioon tulevassa energiaratkaisussa. Tässähän on aikaisemmin ollut keskustelussa ja otettu kantaa yksityiseen maalämmön käyttöön, niin mielestäni myös pienhiukkaset pitäisi huomioida, nimenomaan takkojen ja lämmityskattiloiden epäpuhtas polttaminen.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on käyty keskustelua monista tärkeistä asioista. Olen kuitenkin yllättynyt siitä, että mitään laajempaa keskustelua ei ole syntynyt juuri nyt ajankohtaisesta joukkoliikenteen lippujen hintojen nostamista ja bussivuorojen vähentämisestä koskevasta suunnitelmasta. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymähän on yhteisö, jossa Helsingin kaupungin edustajilla on yksinään, niin halutessaan, äänienemmistö. Valtuustolla on tänään mahdollisuus ohjata tätä päätöksentekoa omalta osaltaan ja evästää kaupungin edustajia torjumaan sellainen mielestäni järjetön hanke, jossa yhtä aikaa ollaan heikentämässä palveluja ja nostamassa hintoja, kun molemmat näistä esityksistä ovat aivan jyrkästi ristiriidassa kaiken sen kanssa, mitä mm. ympäristöraportissa kerrotaan Helsingin kaupungin tavoittelevan.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Niin mielelläni kun osallistuisin keskusteluun HSL:n ja Helsingin

8.9.2010

---

lipputariffeista niin kuitenkin täytyy nyt valtuutettu Hakaselle todeta, että valitettavasti tämä ei ole oikea paikka siihen keskusteluun, vaikka sormet kyllä siihenkin syyhyäisivät.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihmettelen myös sitä, että miksi saksalaiset saavat vetää kaksi valtavaa maakaasuputkea meidän eteemme Suomenlahteen ja käyttää maakaasua, mutta helsinkiläisten täytyisi käyttää metsähaketta.

Valtuutettu Puoskari

Arvoisa puheenjohtaja.

Kommentoisin Hakasen ensimmäistä pontta liittyen HSL:n tariffitukeen ja lipunhintojen korotuksiin ja bussivuorojen vähentämiseen. Mielestäni tämä ei varsinaisesti ole muotoilultaan haitallinen, koska tässä sanotaan, että "kaupunginhallitus pyrkii", ja itse olen sitä mieltä, että meidän pitää kaikkien pyrkiä näiden tavoitteiden eteen toimimaan. Mutta varsinaisestihan tämä sitten budjettineuvotteluissa ratkaistaan eikä tällä ponnella.

Sen sijaan vielä olisin kommentoinut Arhinmäen pontta. Minä olen sitä mieltä, että maakaasun verotusta voidaan kiristää jonkin verran mutta sitä ei pitäisi kiristää suhteessa turpeeseen ja kivihiileen, tai että kivihiilen ja turpeen verotusta pitäisi kiristää enemmän. Olisin toivonut, että Arhinmäki olisi voinut vähän muuttaa tässä muotoilua, niin sitä mielellään tukisi. Mutta en tässä muodossa sitä voi tukea, koska kyllä meidän pitää pyrkiä siihen, että myös maakaasua käytetään vähemmän ja sen säästämiseen kannustetaan vihreän verouudistuksen kautta.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun olen kuunnellut tätä Arhinmäen pontteen liittyvää valtioneuvoston päätöksiä maakaasun ynnä muiden energiaratkaisujen verotuskäytännöistä niin, molemmat hallituspuolueet, sekä Kokoomus

8.9.2010

---

että Vihreät, ovat kritikoimassa omia päätöksiään. Joten kyllä toivoisin, että Arhinmäen ponsi menisi nyt läpi, koska se voisi antaa Helsingin neuvottelijoille todella lisätukea tälle asialle, jotta kotitalouksien kustannuksia voitaisiin myös energiaratkaisujen myötä alentaa. Rohkeutta nyt vaan vihreillekin seistä omien näkemystensä takana.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitoksia vilkkaasta ja monipuolisesta keskustelusta, ja vielä vastauksia muutamiin kysymyksiin. Valtuutettu Anttila esitti, että kaupunki jakaisi oman ympäristöpalkintonsa organisaation sisällä. Tämän ajatuksen kohtalohan on nyt valtuuston käsissä, mutta muistutan tässä yhteydessä, että kaupungillahan on Helsingin kaupungin ympäristöpalkinto, jota nyt on 4 vuotta jaettu ja joka viime keväänä jaettiin IHA-Lines-vesibussiyhtiölle, joka on ottanut ympäristöystävällisiä tekniikoita käyttöön omissa vesibusseissaan.

Valtuutettu Anttila myös kiinnitti huomiota siihen, että valtiovallan kanssa käytävissä neuvotteluissa pitää painottaa melusteiden rakentamista. Kyllä. Olin tänään viimeksi pääkaupunkiseudun liikenneneuvottelukunnan kokouksessa liikenne- ja viestintäministeriössä, missä käsiteltiin tulevia liikenneinvestointeja. Investointien lista on varsin mittava, ja saattaa kyllä olla vaikeaa saada koko tähän pääkaupunkiseudun investointitoivomuslistaan valtion tukea nyt aivan lyhyellä aikavälillä, mutta keskustelut tästä jatkuvat.

Valtuutettu Luukkainen kiinnitti huomiota siihen, että joukkoliikenteen osuus oli vuonna 1960 66 % ja nyt se on vähemmän. Vuonna 1960 autojen määrä oli murto-osa siitä, mitä se on tänä vuonna, ja tämä kannattaa ottaa huomioon joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta arvioitaessa.

Kyseltiin myös sitä, mitkä ovat objektiiviset, tuotanto- ja kulutusperusteiset hiilidioksidipäästöt kaupungissamme. Tuotantoperusteiset hiilipäästöt ovat 4,2 miljoonaa ekvivalenttitonnia ja kulutusperusteiset päästöt 3,2 miljoonaa ekvivalenttitonnia, johtuen siitä, että Helsingin Energia myy energiaa myös kaupungin ulkopuolelle.

Useammassa puheenvuorossa on nostettu esiin se käsitys, että Helsingissä pyöräily olisi jollakin tavalla täysin takapajulla. Tämä ei pidä

8.9.2010

---

paikkaansa. Helsingin pyörätieverkosto on varsin laaja, töitä on tehty varsin paljon pyöräilyn eteen. Korjaamista on varmasti paljon, myös pyöräilykulttuurissa on varmasti paljon korjaamista, mutta kansainvälisessä vertailussa Helsingin pyörätieverkosto on käsittääkseni varsin korkeatasoinen. Toinen asia on se, että missä määrin kaupunkilaiset tätä pyörätieverkostoa hyväkseen käyttävät.

Esiin nousi myös kysymys siitä, valtuutettu Hakanen tämän otti esiin, että mikä on tilanne Helsingin ja HSL:n keskusteluissa HSL:n taloussuunnitelman ja ensi vuoden budjetin osalta. Kaupunginhallitus antoi toissapäivänä lausuntonsa HSL:n taloussuunnitelmaluonnoksesta, missä kiinnitettiin huomiota nimenomaan siihen, että Helsingin kuntaosuus on luonnoksen mukaan vahvasti nousemassa korkeammaksi kuin mitä kaupunginhallituksen päättämässä raamissa tähän tarkoitukseen osoitetaan. Huolimatta siitä, että kaupunginhallituksen raamissa tähän HSL:n kuntaosuuteen osoitettiin varsin avokätisesti rahaa verrattuna moneen muuhun momenttiin. Mutta keskustelut tästä HSL:n budjettiosuudesta jatkuvat lähiviikkoina.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri kertoi meille erittäin rajut madon luvut siitä, mitä tämä maakaasuverotuksen korottaminen tarkoittaa tavallisille helsinkiläisille ihmisille, mitä se tarkoittaa kaupungin taloudelle. Tavallisten helsinkiläisten, jotka asuvat kaukolämmöllä lämmitettävissä taloissa, lämmityskustannukset nousevat 20 %. Maakaasubussien käyttö käytännössä loppuu. Lisälasku on 50 miljoonaa euroa, se on puoli veroprosenttia suurin piirtein. Kyllä nyt täältä valtuustosta pitää tulla selkeä viesti valtiovallan suuntaan, valtioneuvoston suuntaan, että tälle linjalle ei voida mennä. Jos se nyt on kiinni yhdestä pienestä sanamuodosta, että meiltä tulee täältä viesti, niin olen valmis tulemaan sillä tavalla vastaan, että tämän ponteni loppuun lisään sanan "suhteettomasti", että maakaasun verotusta ei kiristetä suhteettomasti. Tärkeintä on se, että täältä valtuustosta tulee nyt selkeä viesti valtiovallan suuntaan, että tällä tavalla ei voi maakaasun verotusta kiristää, tavallisten helsinkiläisten lämmityskustannuksia nostaa ja ajaa alas maakaasubussien käyttöä ja luoda vielä puolen prosentin paineen veroprosentin nostamiselle.

8.9.2010

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos tämä Arhinmäen lisäys tai ponnen muutosesitys tarvitsee kannatusta, niin kannatan sitä.

Varsinainen puheenvuoroni liittyy apulaiskaupunginjohtaja Saurin esille nostamaan asiaan, että kaupungissa on jo tällainen ympäristöpalkinto. Kiitos siitä, on hyvä, että tällainen on ja muistelin sitä. Mutta tässä nimenomaan kannustetaan omaa henkilökuntaa ja omia hallintokuntia, koska kun näitä sivulta 54 lähtien raportissa esitettyjä muita hyviä käytäntöjä lukee, niin täällähän on erinomaisen loistavia esimerkkejä. Jos niitä rupeaisi laskemaan yhteen, mitä ne tarkoittavat päästötuottoina, niin tulisimme varmaan aikamoiseen lukuun. Siksi minusta voisi olla kyllä hyvä, että kaupunginhallitus vähän omaakin henkilökuntaansa, omia hallintokuntiaan kiittää ja kannustaa. Senhän ei tarvitse kauhean maailmoja syleilevä palkinto olla. Pääasia on, että sitä työtä kiitetään jossakin muodossa ja se on julkista.

Valtuutettu Puoskari

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos Arhinmäelle, että hän muutti hieman pontensa muotoilua, niin sitä voi mielihyvin sitten kannattaa.

Voisin tässä samalla vielä, kun ääneen ryhdyin, kehua Pajamäen pontta. Vantaanjokeen puhdistamattomien jätteiden päästön osalta se on tärkeä aihe, johon ei mielestäni ole riittävästi tässä kaupungissa huomiota kiinnitetty.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin ilmoitan kannattavani Arhinmäen pontta.

Valtuutettu Valokainen

Tämä olisi lähinnä pieni kysymys vaan, kun tässä ollaan puhuttu

8.9.2010

---

autojen päästöistä ja systeemeistä, että Helsingin kaupunki on unohtanut tässä raportissa näköjään Hermannin rannan, Vanhankaupunginlahden ympäristön, joka on aivan kuin sodan jäljiltä, eli siellä on autonromua, poltettuja autoja ja kaikkea tällaista sanotaanko oravaa suurempaa jätettä. Täällä sitten lukee, että se puhdistaminen on aloitettu vuonna 2009, mutta minä luulen, että se on aika hyvin pysähtynyt, koska entinen ulkoilualue on nykyinen kaatopaikka, ja se sijaitsee nimenomaan Hermannin rantatiellä, eli tässähän olisi yksi palkinnon aihe.

Kiitos.

202 §

Esityslistan asia nro 12

PASILAN KORTTELIN NRO 17090 (PASILAN POLIISITALO) JA KATUALUEEN
ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 11900)

Valtuutettu Modig

Kiitos, puheenjohtaja.

Minulla ei ole tähän kaavamuutokseen mitään huomautettavaa, mutta olisin vain ensimmäisen kauden valtuutettuna kysynyt, että mikä merkitys tällä illan päätöksellä tässä asiassa on, koska ainakin maallikon silmillä rakennustyöt ovat alkaneet jo.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on aika huolestuttavaa siinä mielessä, kun valtuuston toimiala yleensäkin on viime vuosina aika lailla kaventunut. Mutta ei tämä ole

8.9.2010

---

suinkaan ensimmäinen kerta. Aikoinaan kun Vaasankadulle rakennettiin Kustaa Vaasa -hotelli niin valtuuston vahvisti sen, että siihen voitiin rakentaa kaksi maanalaista kerrosta siinä vaiheessa, kun rakennus oli jo kolmanteen kerrokseen noussut. Että ei tämä mitenkään harvinaista ole, mutta kyllä näissä asioissa pitäisi olla minusta tarkempi. Se on valtuuston arvovalan ja valtuuston päätäntävällän raapimista tällainen, että tuodaan vasta jälkikäteen asioita käsittelyyn. Toivoisin, että apulaiskaupunginjohtaja voisi selittää tämän, että miksi tämä on vasta tässä vaiheessa käsittelyssä, kun asia olisi voinut tulla tänne jo vaikka muutamaa kuukautta aikaisemmin.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Koska kohta tiedon mukaan siirryn johtamaan puhetta, niin tulen sitten esiintymään arvokkaasti, mutta tässä yhteydessä kevennyksenä voin kertoa, että vuonna 1964, kun rakennettiin Tampereen jäähallia eli Suomen ensimmäistä jäähallia, niin ihan oikeasti, siellä tapahtui taas niin – tässähän on kaava nyt myöhässä ja taloa tehdään – että taloa tehtiin ja piirustukset valmistuivat noin kahta viikkoa aina kunkin rakennusvaiheen jälkeen. Tämä on totta.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vastauksena valtuutettu Saarnion kysymykseen tästä Pasilan kaavamuutoksesta: Laittomuuksiahan kaupunki ei tee. Jos rakennustyöt ovat alkaneet, se tapahtuu joko poikkeusluvalla tai sitten vanhan kaavan mukaan. Toinen esimerkki vastaavasta tilanteesta on nyt Svenska Teaternin remontti, joka on ollut menossa jo muutaman kuukauden, ja kaavamuutoshan oli vasta kaupunginhallituksessa maanantaina, mutta sekin tehdään poikkeusluvalla. Se on selvää, että mitään laittomuuksia ei tapahdu. Jos rakennustöitä tehdään ennen kaavan hyväksymistä, kyseessä on yleensä poikkeuslupa.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

8.9.2010

En halunnutkaan väittää, että mitään laittomuuksia sinänsä tapahtuu, mutta olisi se ollut tietysti mielenkiintoista tietää silloin aikoinaan siinä Kustaa Vaasaakin kun rakennettiin, kun kolmanteen kerrokseen rakennettiin, että entä jos valtuusto ei olisi hyväksynytäkään sitä kahta kerrosta maan alle, niin olisiko se täytetty betonilla se alin kerros sitten. Että kyllä nämä siinä mielessä sellaisia rajatapauksia ovat. Ymmärrän, että poikkeusluvalla tehdään ja on kiire joskus, mutta asioita voidaan myös käsitellä nopeutetusti, ja tässä mielessä on syytä terästää asioiden valmistelua ja niiden käsittely oikea-aikaisina.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaikki varmaan tietävät Pitäjänmäen liikenneympyrän, sitä ei ole laitettu kaavaan vielä.

204 §

Esityslistan asia nro 14

VALTUUTETTUIJEN TEKEMIEN ALOITTEIDEN KÄSITTELEMINEN

Aloite 1

Valtuutettu Lipponen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Nämä valtuustoaloitteet, joita tänään käsitellään, liittyvät tasa-arvo-ohjelmaan, ja silloin puheenjohtaja päätti, että niitä ei otettu käsittelyyn ponsien muodossa, mutta korostettakoon vielä kertaalleen se, että tasa-arvo-ohjelma Helsingissä sisältää myös toiminnallisen osuuden ja protestoin silloin puheenjohtajan päätöstä, mutta se jäi silloin kuitenkin voimaan. Haluan tuoda nämä asiat nyt uudelleen esille aloitteen muodossa.

Tasa-arvotoimikunnan yksi painopistealue on ollut juuri väkivallan

8.9.2010

---

ehkäisy, erityisesti naisiin kohdistuvan perheväkivallan ehkäisy, ja Vihreät ovat olleet erityisen aloitteellisia tässä. Nyt ongelma on se, että kaupungin talous on vaikeassa tilanteessa, samaan aikaan RAY:n tulot ovat huvenneet. RAY järjestää uudelleen toimintaansa. Nyt RAY:n idea on se, että se tukee uusia projekteja ja kokeiluja, ei pyri rahoittamaan pysyväluonteista toimintaa, vaan pysyväluonteinen toiminta siirtyy kunnan rahoitettavaksi tai muulla tavalla järjestettäväksi.

RAY:n toiminta, juuri se hakee uusia innovaatioita järjestää palveluja niin, että ne ovat kustannustehokkaita ja palveluiden laatu paranee. Perheväkivallan ehkäisyyn on kehitetty erilaisia projekteja, jotka ovat myös turvakotien toiminnan puitteissa käynnistetty, osoittautuneet erittäin menestykselliseksi. Esimerkiksi yritetään ehkäistä väkivaltaista käytöstä ja saada perhe irti väkivallan kierteestä. Näiden projektien ja kehitystyön rahoitus on nyt leikkauslistalla Helsingin kaupungin toimesta.

Me kaikki tiedämme, että ennaltaehkäisy on aina halvempaa yhteiskunnalle, mutta erityisesti yksilön kannalta se on paras ratkaisu, että ongelmat eivät pääse kärjistymään. Meidän on kehitettävä hyvinvointiyhteiskuntamme palveluita ja etsittävä uusia ratkaisuja ja haettava myös kolmannen sektorin kanssa yhteistyötä. Nyt kaupungin leikatessa tämä yhteistyö ja kehitystyö alkaa hiipua, ja seurauksena on, että menot kasvavat, jos ennaltaehkäisystä karsitaan. Vetoan nyt kaupunginjohtajiin, jotta nämä ymmärtäisivät tämän kehitystyön ja kolmannen sektorin toiminnan tärkeyden julkisten palveluiden rinnalla, koska nyt jos koskaan, vaikeina aikoina, asioita ja ongelmia on tarkisteltava asiakkaan, yksilön näkökulmasta ja tarpeesta lähtien. On nähtävä kokonaisuuksia ja tehtävä virastojen välillä poikittaista yhteistyötä. Kun on vaikeat ajat, silloin pitäisi erityisesti kehitystyöhön ja uusiin ratkaisuihin löytää voimavaroja.

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja. Ja kiitos Päivi Lipposelle, että sitten toisen ponnien, joka evättiin, tässä muodossa käsittelyyn.

Helsingin on kyllä syytä varautua panostamaan väkivallan uhrien auttamiseen niin turvakotien rahoituksen takaamalla kuin myös kouluttamalla terveyst-, sosiaali- ja opetushenkilöstöä tunnistamaan uhrin kokemaa väkivaltaa ja tukemaan häntä käsittelemään kokemaansa. Menetelmien kehittäminen väkivallan ehkäisyyn ja uhrien, sekä myös tekijöiden auttamiseen pääsemään pois väkivallan

8.9.2010

---

kehästä, luulisi vähentävän myös turvakotipaikkojen tarvetta. Paikkoja kun ei ole riittävästi tarpeeseen nähden. Tähän on siis varauduttava myös kunnallisella puolella eikä lakaistava ongelmaa vain järjestöjen kannettavaksi.

Kiitos.

Aloite 2

Valtuutettu Vesikansa

Hyvä puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Olen hyvin tyytyväinen tähän vastaukseen ja erityisesti tyytyväinen tähän viimeiseen lauseeseen, että "kaupunki kehittää periaatteet ja toimintatavat käsitellä ja arvioida asukailta, järjestöiltä ja osin vaikka yrityksiltäkin tulevia osarahoitteisia paikallisia hanke-ehdotuksia". Tärkein asia tässä on se, että nyt vihdoinkin toivottavasti tulee sekä meille päättäjille että myös kaupunkilaisille selväksi, miten tässä kaupungissa voi yrittää parantaa lähiympäristönsä, esim. puistojen, tilannetta.

Meille kaikille on varmaan tuttu Karhupuisto, jossa asukasaktiivit ovat sitä kukkaloistoa ylläpitäneet. Kun kirjoitin tämän aloitteen, minulla oli mielessäni nimenomaan tällaiset pienimuotoiset, paikallisen ympäristön parantamishankkeet. Tämän jälkeen tietenkin myös lautakunnat ovat käsitelleet Kulosaaren korttelitaloa, jossa oli nimenomaan paikallisilta asukailta tullut ehdotus, jossa oltaisiin tehty yhteistyötä yksityisen sijoittajan kanssa. Tätä minulla ei ollut mielessäni silloin alun perin, kun aloitetta esitin, mutta yhtä lailla tällaisiin ehdotuksiin meillä täytyy olla joku tapa niitä käsitellä ja arvioida systemaattisesti.

Monessa leikkipuistossa on tällä hetkellä homeongelmia. Tänään moni meistä on vastaanottanut Kiikun leikkipuiston adressin. Kontulassa on yritetty monta vuotta saada kuntoon homeongelmaista rakennusta, ja tällä hetkellä leikkipuisto on ollut suljettuna jo pitkään, yli vuoden verran. Roihuvuoressa on sama tilanne, se on valittu itse asiassa vuoden kaupunginosaksi ja osin varmaan siitä syystä, että asukkaat ovat siellä nousseet puolustamaan oman leikkipuistonsa palveluita ja he ovat tehneet valtavan hienoa työtä ja yrittäneet saada esim. avaimet käyttöönsä tähän osin huonokuntoiseen rakennukseen, joka on suljettu, mutta sen jälkeen pyörittävät siellä myös toimintaa ja saavat siihen osin sosiaalivirastolta toiminta-avustusta.

8.9.2010

Nämäkin toimintatavat olivat täysin uusia. Paikalliset asukkaat eivät tienneet, miten toimia, ja varmasti osin virkamiehilläkin on uuden tilanteen edessä kysymyksiä. Eli näihin tarvitaan aktiivista tiedotusta ja sitä varten niitä periaatteita ja toimintatapoja.

Kolmas asia, jonka haluaisin ottaa esimerkiksi, on eri lähiörahastojen hankkeet, joita on kaupunginhallituksessa tällä viikolla käsitelty. On hienoa, että meidän lähiöitämme pidetään kunnossa ja investoidaan, mutta samalla tavalla nämä lähiörahaston rahat ovat monelle asukkaalle hyvin tuntemattomia. Olen kuullut monta kysymystä, että "mistä näitä rahoja haetaan?" ja en tiedä, kuinka moni tässäkään salissa tietää, että miten siihen uusia hankkeita otetaan mukaan.

Kaupunginhallituksessa itse asiassa ehdotettiin, että asiantuntijalautakuntia tulisi kuulla näiden rahojen jaossa, mutta tämä ehdotus ei mennyt kaupunginhallituksessa läpi. Mutta edelleen demokraattisen päätöksenteon ja myös asiantuntijalautakuntien roolin vahvistamiseksi mielestäni olisi tärkeää, ettei ainakaan tehdä ristikkäistä työtä. Esimerkiksi Roihuvuoressahan tilanne on se, että tämä lakkautettu tai osin tällä hetkellä suljettu leikkipuisto Tuhkimo, investointi ei etene minnekään, mutta lähiörahaston rahoja ollaan rakentamassa uutta puistoa väestötiloihin nuorisotalolle. Eli toimitaan hieman ristikkäisesti, ja ainakin asukkaista tämä vaikuttaa sohlaamiselta, ehkä osin oikeutetusti.

Mutta toivon todella hyviä toimintatapoja, ja tähän varmaan tarvitaan laajaa keskustelua, että miten ne periaatteet muodostuvat.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Sanna Vesikansa käytti kyllä ihan tärkeän puheenvuoron. Niin hienoja ja tähdellisiä kuin nämä lähiörahastorahat ovatkin, niillä on tehty tosi hienoja hankkeita, jo muistan kaupunginhallitusaikoina, niin ne tulivat aina ikään kuin puun takaa myös keskeisille päättäjille, kun ne eivät olleet kiertäneet lautakunnissa. Jotkut niistä hankkeista olivat hirveän hankalasti kokonaisuuden kannalta perusteluja, ja saattoi olla, että oli paljon kiireellisempiäkin hankkeita hallintokuntien alla. Ja kun tämä

8.9.2010

---

valmisteluprosessi on ollut sillä lailla, että aktiiviset tahot kussakin hallintokunnassa ovat pystyneet siihen vaikuttamaan, niin kuin sanottu, osa on tosi hyviä ja osa ei ehkä kokonaisuuden kannalta ole niin perusteltuja, ja syntyy tilanteita, missä kesken olevista hankkeista toiset ovat ikään kuin jännitteisessä tilassa toisten kanssa eikä sitä kokonaisuutta mieti kukaan.

Mielestäni olisi ihan tähdellistä miettiä lähiörahastorahojen, ei niin että se menisi byrokratian kautta ihan solmuun, siinäkin on oma järkensä, että se mahdollistaa joidenkin yksinkertaisten hankkeiden ajamisen läpi ilman, että jokainen käydään kaikissa maailman toimikunnissa läpi, senkin ymmärrän, mutta se on pakko miettiä vähän, ettei synny, niin kuin tuo Roihuvuoren case oli kyllä oikeasti sellainen, että siellä ovat meikäläiset asukkaat vähän ihmeissään. Kaksi ristikkäistä hanketta, toinen elää hallinnossa ja toinen elää ihmisten keskuudessa. Jos sitä olisi saatu vähän synkattua niin olisi saatu lopputulos parempi. Tietysti asukkaat ovat iloisia, että ylipäänsä rahaa alueelle tulee, mutta näin kokonaisuuden kannalta se ei ole ihan järkevää aina.

8.9.2010

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Jos kaupunki rakentaisi lähidemokratiasysteemin, jossa asukkailla olisi päätäntävaltaa, niin juuri tämäntyyppiset hankkeet ilman muuta pitäisi olla kaupunginosavaltuustojen päätettävissä. Silloin ei tulisi näitä monimutkaisia ongelmia, joita tässä äsken on ihan ansiokkaasti selvitetty.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämän keskustelun yleisilme kuulosti siltä kuin kaiken pitäisi olla kaupunkivetoista, byrokratialähtöistä ja ohjattua. Ihmettelen tätä ajatusmaailmaa, koska eihän se näin mene. Meillä on kaupungissa eri kaupunginosissa erittäin hyviä leikkikenttiä, on ollut 30, 40 vuotta sitten ja koko ajan se taso on parantunut ja niiden palvelut monipuolistuneet. Siellä on suurimmissa leikkipuistoissa sisätilat iltapäivätoimintaa varten. Leikkipuistojen kesäruokailu on yksi esimerkki siitä, että tämä on toiminut. Moneen kohtaan kaikkina niinä vuosina, jotka minä olen lasteni kautta 80-luvun alusta seurannut kaupungin leikkipuistojen toimintaa, korjauksia on saatu ottamalla yhteyttä kaupungin virkamiehiin sosiaalivirastossa. Yleensä ennemmin tai myöhemmin muutokset on saatu aikaan.

Kiitos.

Valtuutettu Moisio (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Haluan oikaista valtuutettu Urhon näkemystä siitä, että kyse olisi nyt siitä, että yritettäisiin löytää jonkinlaisia kaupunkivetoisia malleja. Kyse on siitä, mistä valtuutettu Vesikansa puhui, että olisi tapoja, joilla kaupunki hallinnoi myös niitä hankkeita, joita asukkailta ja järjestöiltä ja yrityksiltä tulee, esim. osarahoitteisia ehdotuksia. Tästä syystä Vihreiden ehdotuksesta kaupunginhallituksessa lisättiin, esittelijä kiitettävästi otti omiin nimiinsä tämän esityksen siitä, että lisättiin virke, että tällaiset toimintatavat ja periaatteet laaditaan. Tällöin päästään siihen tilanteeseen, että ne hankkeet eivät riitele hallintokuntien omien

8.9.2010

---

hankkeiden kanssa vaan pystytään yhdessä paikallisten ihmisten kanssa katsomaan sopivat tavat ja aikataulutukset erilaisille hankkeille.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Pidän kaupunginhallituksen näkökulmaa liian yksipuolisena, mikäli se katsoo, että tähän ohjelmaan sisältymättömät hankkeet eivät voisi ohittaa ohjelmassa olevia hankkeita, jos ne saavat ulkopuolista rahoitusta, ainakaan siinä tapauksessa, jos ne saavat kokonaan sen rahoituksen ulkopuolelta. Toki ymmärrän sen, että jos jonkin verran rahaa tulee, silloin sitä rahaa, joka tarvittaisiin muihin kohteisiin, ei pidä sinne sen takia siirtää. Mutta näin yksioikoisena pidän tätä liian voimakkaana näkemyksenä.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Lyhyesti, valtuutettu Urho puhui byrokratiavetoisuudesta, mielestäni kuitenkin demokratia ei ole byrokratiavetoisuuden synonyymi. Olen kyllä samaa mieltä valtuutettu Vesikansan kanssa siitä, että ehkä tämän olisi voinut, lähiörahaston rahat jaetaan pelkästään kaupunginhallituksessa, ehkä joissain tilanteissa voisi olla hyvä kysyä myös asiantuntijalautakuntien näkemyksiä siitä, että mihin sitä rahaa tarvitaan ja mihin ei. Esimerkiksi minua vähän hämmästytti se, että kaupunginhallituksen esityksessä siitä, että kenelle sitä rahaa lähiörahastosta tällä kertaa jaetaan, oli aika mittavia pihakunnostushankkeita kouluille lähiöissä, jotka ovat sinänsä erittäin kannatettavia. Mutta en oikein saanut mistään selville, että miten ne olivat joutuneet sille listalle. Olisi jollain lailla hyvin kiireellisiä korjauksia odottavia kouluja kohtaan ehkä vähän epäreilua, että joku saa lähiörahastosta, joku ei, ja kukaan ei oikein tiedä, että miksi.

Kiitos.

Aloite 3

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

8.9.2010

Kaupunginhallituksen vastaus tekemääni aloitteeseen herättää kysymyksen, "missä on vastauksen pihvi, kasvispihvi nimittäin?" Kaupunginhallituksen vastaus puhuu siitä, miten Helsinkiä kehitetään suomalaisen ruokakulttuurin edelläkävijäksi. Kerrotaan myös, miten tavoitteena on pienentää julkisen ruokapalvelun ja helsinkiläisen ruokaketjun ekologista jalanjälkeä ja torjua ilmastonmuutosta, missä ruokaketjulla on merkittävä rooli. Edelleen kerrotaan, miten valtuuston ravintolassa ja kaupungintalon kokoustarjoiluissa on mahdollista siirtyä tarjoamaan ainoastaan kasvisruokaa. Mutta se tärkein, eli päätös, puuttuu.

Tuntuu, että kaupunginhallituksen vastaus perustelee hyvin aloitteessa esitetyn kasvisruokapäivän toteuttamisen mutta jättää tämän päätöksen tekemättä. Asiaan liittyy tärkeä kysymys asenteestamme. Olemmeko me kaupunginvaltuutetut osa Helsinkiä vai helsinkiläisten yläpuolella? Jos me asetamme toisille sellaisia velvoitteita, joita emme ole valmiita itsellemme asettamaan, silloin viestimme kaupunkilaisille on: me kuvittelemme olevamme teidän yläpuolellanne.

Minä en halua antaa tämänkaltaista viestiä. Koska minä olen helsinkiläinen, en heidän yläpuolellaan, haluan, että kohdistamme itsemme vastaavan päätöksen kuin toisiinkin. Kaupunginvaltuusto päätti 17. helmikuuta tänä vuonna, että kouluissa toteutetaan kasvisruokapäivä viikoittain ilman ns. sekaruokavaihtoehtoa. Koska meidän valtuutettujen tulee itse näyttää esimerkkiä, aloitteessa ehdotetaan, että myös kaupunginvaltuustolle ja koululaisten kasvisruokapäivää aktiivisesti kannattaneelle kaupunginhallitukselle järjestetään viikoittainen kasvisruokapäivä.

Koska kaupunginvaltuusto kokoontuu noin joka toinen viikko ja kaupunginhallitus kerran viikossa, tämän kasvisruokapäivän toteuttaminen edellyttää kokousten yhteydessä toteutettavan tarjoilun järjestämistä kokonaan kasvisruokaperiaatteella. Koska kaupunginhallitus jätti itse päätöksen tekemättä, täytyy meidän tehdä se ja siten osoittaa, ettemme me asetu kaupunkilaisten yläpuolelle. Tämän johdosta teen seuraavan palautusesityksen:

Kaupunginvaltuusto palauttaa aloitteen uudelleen valmisteltavaksi siten, että aloitteessa esitetty kasvisruokapäivä toteutetaan.

Kiitos.

8.9.2010

Valtuutettu Moisio (vastauspuheenvuoro)

Hyvä puheenjohtaja.

Valtuutettu Ebeling on aivan oikeassa siinä, että tämä aloitevastaus jättää auki ikään kuin sen loppupäätelmän, että tulisiko tämä kasvisruokatarjoilu ulottaa kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kokouksiin. Perustelen ainakin omalta osaltani kaupunginhallituksen jäsenenä päätöstä sillä, että tämä on niin iso ja merkittävä päätös, että valtuuston on se päätös itse tehtävä. Ainakin itse voin sanoa omalta kohdaltani, että kannatan valtuutettu Ebelingin aloitetta lämpimästi.

Valtuutettu Helistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Ebelingille huomiona sellainen asia, että Palmia on selvästi tehnyt puolestamme aloitteesi kaltaisen päätöksen. Tänään esimerkiksi valtuuston ruokasalissa tarjoillaan vain silakkapihvejä, sosekeittoa, pinaattilettua ja joku neljäs siellä oli, mutta sekään ei ollut liharuoka, eli hyvinhän tämä näyttää etenevän tämä vihreä vallankumous.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kouluruuasta on tehty muitakin päätöksiä. Siellä on esimerkiksi päätetty, että tarjotaan yhtenä päivänä viikossa vain kalaa. Miksi valtuutettu Ebeling ei silloin kiirehtinyt tekemään ehdotusta, että täälläkin olisi pelkkä kalapäivä? Paljon merkittävämpi päätös on se, että kouluruoka pitää tuottaa, oliko se nyt 85 sentin hintaan per annos, niin tämän päätöksen kun Ebeling olisi tuonut tänne, että täälläkin tarjottaisiin ruokaa, jonka kustannukset eivät ylitä tuota, niin silloin hän olisi päässyt tähän koulun normaaliin ruokarealismiin.

Valtuutettu Kari

Kiitos, puheenjohtaja.

8.9.2010

Minä ehkä pidän tätä Ebelingin aloitetta aika symbolisena enkä välttämättä erityisen ekologisesti merkittävänä, mutta toisaalta symboliset eleet ovat myös tietenkin ihan tärkeitä ja sen takia kannatan palautusehdotusta.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät ystävät.

Ruvetaan nyt oikein joukolla, porukalla syömään kasvisruokaa, joten kannatan tätä Ebelingin palautusehdotusta.

Valtuutettu Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta kyllä tämä koko aloite vähän ilmentää sitä, että Ebeling ei nyt oikeasti hirveästi kunnioita valtuustopäätöstä ja valtuustopäätöksen arvovaltaa ja on tehnyt tämän valtuustoaloitteen vähän niin kuin pottuillakseen meille, jotka olimme kasvispäivän kannalla. Aika harvoin näin toimitaan, mutta toki sekin voidaan politiikassa sallia, että jos ottaa päähän niin esitetään sitten jotain ihan oikein kunnolla. Mutta Ebelingin pitäisi varoa, mitä toivoo, koska nyt on jo aika moni ollut kannattamassa tätä esitystä. Itse ajattelen näin, että me emme istu täällä joka päivä viikossa.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Onneksi. Ja senpä vuoksi, jos Ebeling olisi ollut johdonmukainen, hän olisi esittänyt, että joka 5. kerta me saisimme vain sitä kasvisruokaa, ja siihen minä olisinkin voinut taipua. Minusta se olisi ollut ihan hyvä idea, koska se olisi niin kuin koulussa ollaan 5 päivää viikossa ja yksi niistä on kasvispäivä, yksi kalapäivä jne., meillä olisi ollut joka 5. kerta täällä ollessamme kasvispäivä. Mutta en nyt ihan tällaisenaan voi tätä valitettavasti kannattavaa, vaikka asia on ihan hyvä, mutta minusta lähestymistapa oli vähän vääristynyt tässä.

Kiitos.

8.9.2010

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

En kannata palautusta. Syy on se, että valtuuston taannoinen kasvisruokakeskustelu aiheutti sen, että jotkut ihmiset tässä kaupungissa sitä seurattuaan lakkasivat äänestämästä. Minä toivoisin, että tämä keskustelu päättyisi.

Kiitos.

Valtuutettu Oker-Blom

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen samaa mieltä Nina Suomalaisen kanssa siitä, että olisin ihan hyvin voinut kannattaa sellaista, että jokainen valtuutettu lupaa syödä vähintään kerran viikossa lounasta kasvisvaihtoehtona, mutta emmehän me täällä koko ajan istu. Markkinavoimat hoitakoon sen, että jos ei kukaan tilaa siellä muuta kuin kasvisruokaa niin pian se on varmaan sillä tavalla, koska Palmiankin pitää tienata.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

En voinut kannattaa äsken palautusta mitenkään. Meillä on erittäin hyvin toimiva Palmian henkilöstöravintola tässä. Se toimii siksi, että siellä on monipuolinen valikoima ja tämä valikoima riittää liikevaihtoon, että siellä voidaan pitää henkilöstö ja ruoka. Jos meillä olisi pelkkä kasvisruoka tarjolla, meidän täytyisi juosta ympäriinsä, syödä kotona, ja silloinhan ei olisi enää kannattavaa pitää täällä henkilöstöravintolaa. Jäljelle jäisivät sen kasvisaterian vaihtoehdoksi tietysti sokerivehnamunkit, kaikki kasvisrasvaa, vehnää, ja suklaapatukat. En voi millään ravitsemustieteilijänä ajatella, että täällä koko väki massuttaisi limonadia ja suklaapatukoita.

Valtuutettu Hellström (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja sekä valtuutettu Urho että muutkin valtuutetut.

8.9.2010

Tänään meillä oli tarjolla vain kasvisruokaa ja kalaa, meillä ei ollut liharuokaa, että varmaan moni juoksi ympäriinsä ja etsi kelvollista syötävää.

Valtuutettu Rissanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olisin vähän samaa todennut kuin valtuutettu Hellström tässä, että juuri äsken kävin syömässä ravitsevat pinaattiletut, ja vaihtoehtoina oli tosiaan kasvispyörykät ja juuressosekeitto tai silakkapihvit, mutta oli jopa kolme täysin kasvisruokaa enkä nyt nähnyt juuri tätä rasvaista munkkirinkilää niiden vaihtoehtona.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Nina Suomalainen ja valtuusto mielestäni osoitti, että se katsoo olevansa muiden kaupunkilaisten yläpuolella. Onneksi täällä on 26 valtuutettua, jotka eivät ajattele näin. Ymmärrän, että ne valtuutetut, jotka ovat vastustaneet koko tätä kasvisruoka-ajatusta, ovat saattaneet äänestää kummin vain, mutta minusta on erityisen raskauttavaa niiden valtuutettujen käyttäytyminen, jotka muille asettavat velvoitteita mutta eivät itse ota niitä itsensä päälle. Pidän sitä erittäin huonona asiana.

Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun olin niiden 26:n joukossa, eivät suinkaan syyt olleet ne, jotka valtuutettu Ebeling sanoi, vaan mielestäni tämä homma on kaiken kaikkiaan, tämä keskustelu näistä ruokalajeista, niin koulun ruokalistalla kuin valtuuston ruokalistalla, alkaa ylittää jo hyvän maun rajat. Mutta toivottavasti ruoka on hyvänmakuista.

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

8.9.2010

Kasvistarjoilu olisi ehkä voinut mahdollistaa sen, että ruuan esillä pitämisaikaa olisi voinut pidentää. Nythän on ongelmana se, että EU-säännön takia se viedään jo ennen yhdeksää pois tämä varsinainen pääruoka.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Aloite 6

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Käsillä on nyt aloitevastaus, jota on valmisteltu perinpohjaisemmin kuin neljännesvuosisadan mittaisen kokemukseni mukaan koskaan aikaisemmin. Olen yrittänyt toteuttaa aikaisemman palautusesityksen muotoilua, jonka mukaan kaupunginhallitus yhteistyössä Neste Oilin, ympäristöjärjestöjen, asiantuntijoiden sekä tuotantoalueiden eri tahojen kanssa entistä tarkemmin selvittää Neste Oilin palmuöljyhankintojen sosiaalisia ja ekologisia vaikutuksia. Järjestin keskustelutilaisuuden, jossa olivat mukana Neste Oilin, Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän ja kansalaisjärjestöjen edustajat. Pyysin myös lausuntoja kansainvälisiltä järjestöiltä. Näitä lausuntoja tuli yksi ja vielä valmistelun jälkeen toinen.

Valtuutettu Wallgren yksityiskeskustelussa toivoi, että kaupunginhallitus lähettäisi delegaation Malesiaan tutustumaan palmuöljyn tuotantotilanteeseen. Tätä en kuitenkaan pitänyt aiheellisena. Olisi ehkä erikoista, jos jokainen biodieseliä käyttävä kunta järjestäisi oman mekanisminsa palmuöljyn tuotannon kestävyys toteamiseen. Käsittääkseni tällainen tarkastelu tulee suorittaa Euroopan unionin toimesta.

Lisäksi eilen tuli tieto, että Raisio ja Neste Oil ovat sopineet kotimaisen rypsiöljyn ylijäämän käytöstä uusiutuvan dieselin raaka-aineena. Siteeraan eilistä pörssitiedotetta: "Raisio ja Neste Oil ovat sopineet monivuotisesta yhteistyöstä Raision puristaman rypsiöljyn ylijäämän hyödyntämisestä Neste Oilin uusiutuvan dieselin raaka-aineena. Sopimuksen mukaan Neste Oil käyttää lokakuusta 2010 alkaen kaiken Raision rehuvalkuaistuotannon sivutuotteena syntyvän rypsiöljyn, jolle ei ole markkinoita ruokaketjussa. Sopimuksen myötä Suomessa tuotettu rypsiöljy nousee merkittäväksi raaka-ainelähteeksi Neste Oilin Porvoon jalostamon uusiutuvan dieselin tuotannossa."

8.9.2010

Muilta osin viitataan vastaukseeni, joka on tässä aloitemietinnössä teille jaettu.

Ledamoten Wallgren

Ärade fullmäktige, bästa ordförande.

Käsitykseni mukaan tämä palmuöljyasia on ehkä tärkein ympäristöpoliittinen ja sosiaalipoliittinen kysymys, joka tulee tällä valtuustokaudella meidän käsiteltäväksemme, ja toivon, että tähän jaksetaan vielä vähän keskittyä.

Ensinnäkin, kun puhutaan palmuöljystä tällä hetkellä, tänään, mielestäni on hyvä hahmottaa, että me haemme ymmärrystä myös jatkossa muidenkin trooppisten vientikasvien roolien ymmärtämiseksi täällä Suomessa. Eli tämä on tulevaisuuden aihe, ja me haemme siihen perustavaa ymmärrystä.

Palmuöljyyn ja muihin trooppisiin viljelykasveihin, joita me tuomme sekä ruokana, kemikaalituotteena että enenevästi biopolttoaineena, liittyy tyypillisesti kahden tasoisia ongelmia. Niihin liittyy ympäristöongelmia, joista ilmastokysymys on tällä hetkellä polttavin, mutta myös biodiversiteetikysymykset ovat erittäin vakavia. Toisaalta niihin liittyy sosiaalisen oikeudenmukaisuuden kysymyksiä ja ihmisoikeuskysymyksiä. En mene näihin syvällisesti mutta totean vain, että tässä liitenipussa sivulla 167 on tästä ilmastopolitiikasta aika merkittävä havainto, joka Markus ? vastauksessa todetaan näin: "The figures imply that the per capita emissions of Indonesians equal those of the average European". Eli hämmästyttävästi Indonesia on eurooppalaisten ja pohjoisamerikkalaisten ohella henkeä kohti maailman suurin kasvihuonekaasujen päästöjen aiheuttaja.

Ja mistä tämä johtuu? Tämä johtuu siitä, että sattumalta on niin, että palmuöljyä tuotetaan Indonesiassa suoalueilla, joissa on ollut sademetsää. Sademetsä raivataan, kun sademetsä on raivattu, näiden soiden alla olevat valtavat hiililiejut, turvemassat alkavat palaa. Tämä palaminen aiheuttaa siis jättiläismäisiä hiilidioksidipäästöjä. Tätä Neste Oil ei tiennyt, kun Neste Oil investoi massiivisesti palmuöljytuotantoon. Rasion sopimus on hyvä, mutta iso ongelma on Rotterdamin ja Singaporen tehtaissa. Neste Oil on nousemassa ensi vuonna globaalisti palmuöljyn suurimmaksi ostajaksi sen takia, että on nämä isot investoinnit Singaporeen ja Rotterdamiin, 800 000 tonnia joka

8.9.2010

---

vuosi joudutaan sinne ostamaan tavaraa. Se ei tule olemaan Raison rypsiä, se tulee olemaan pääsääntöisesti Indonesian ja Malesian palmuöljyä.

Neste ei voinut ennakoida, että tämä ongelma on näin iso, he eivät voineet tietää sitä emmekä mekään, mutta nyt tämä pitää tiedostaa, että tällainen ongelma on olemassa.

Mutta tämä ilmastosta, pitää myös huomata se, että on siis aivan käsittämättömät sosiaaliset ongelmat, maankäyttöpoliittiset konfliktit, on ruokaturvakysymykset. Näitä me helposti ymmärrämme huonosti, koska me kuulemme niistä vähemmän. On olemassa 500 vuoden siirtomaaperinne, jonka johdosta valkoisen miehen ongelmat näkyvät ja kuuluvat täällä enemmän kuin köyhän, mustan etelän naisen ongelmat. Eli kaikki nämä ruokaturvaan liittyvät kysymykset, niistä me tiedämme vähemmän. Jos me haluamme ottaa vastuuta palmuöljystä, meidän täytyy paneutua näihin molempiin kysymyksiin.

Sosiaalisesta puolesta väittäisin, että ainoa tapa meidän saada vastuullista ymmärrystä on se, tämä olisi demokratian perustava lähtökohta, että kun me teemme päätöksiä, on hyvä, että ne, joihin nämä päätökset eniten vaikuttavat, saavat osallistua, tulevat kuulluksi, ennen kuin me teemme nämä päätökset. Sen takia me olemme demariryhmässä esittämässä sitä, että me jatkamme paneutumista siihen, minkälaisia kokemuksia, käsityksiä, arvioita on niillä ihmisillä, joihin päätöksemme näissä asioissa eniten vaikuttavat. Sen takia meillä on ponsiesitys, jonka luen teille.

Valtuusto päättää, että kaupunki jatkaa ja syventää entisestään vuosien 2011–2014 aikana dialogiaan tuotantoalojen eri tahojen ja muiden asiantuntijoiden kanssa palmuöljyn ja muiden trooppisten viljelykasvien käytöstä siten, että valtuustolle tuodaan kerran vuodessa seurantaraportti dialogin etenemisestä.

Sauri on oikeassa siinä, että kaupungilla ei ole tähän erityisen suurta valmiutta ja osaamista. Totuus on se, että tätä valmiutta ja osaamista ei ole myöskään muilla, ei Euroopan unionilla. Me voimme olla tässä maailman parhaita. Ehdotan, että pyrimme siihen, että me olemme tässä maailman parhaita. Sen takia toivon, että tätä voidaan kannattaa.

Kiitos.

8.9.2010

Valtuutettu Kari

Kiitos, puheenjohtaja.

Minun nähdäkseni meidän biopolttoaineiden käyttöönottoa koskevilla tavoitteillamme on yksi selkeä tavoite, se on vähentää ilmastopäästöjä. Jos ilmastonmuutosta kiihdyttävien päästöjen vähentäminen on meidän tavoitteemme, siitä seuraa mielestäni aika selkeästi käytetyille biopolttoaineille vaatimus. Se on se, että ne biopolttoaineet vähentävät ilmastopäästöjä. Tämä on kuitenkin tavoite, joka ei palmuöljyn kohdalla pidä paikkaansa. Mielestäni Helsingin ei pidä omilla hankinnoillaan tukea palmuöljyn käytön lisäämistä. Tästä lisäämisestä aiheutuvat riskit ovat vaan liian suuret. Parhaillaan rakenteilla olevien palmuöljy-diesel-jalostamoiden valmistuttua Neste Oil nousee maailman suurimmaksi yksittäiseksi palmuöljyä käyttäväksi yritykseksi. Mielestäni Helsingin ei pidä olla tukemassa tätä kehitystä.

Nämä ongelmat ovat niin sanotut epäsuorat maankäyttövaikutukset. Suomeksi sanottuna siis palmuöljyviljelmien tieltä hakataan sademetsää. Palmuöljyn käytön lisääntyminen kiihdyttää metsäkatoa ja samalla ilmaan vapautuu suuret määrät päästöjä. Toivon todella, että kaikki valtuutetut ovat tutustuneet tähän kattavaan materiaaliin, joka meille on tästä aiheesta toimitettu. Mielestäni se on hyvä, ja sen pohjalta yksi asia käy selväksi. Palmuöljyn käytöstä ei ainakaan pidä antaa lisäpisteitä kilpailutuksessa. Yhtä lailla tämän materiaalin pohjalta on selvää, että palmuöljypohjainen biodiesel kiihdyttää ilmastonmuutosta. Me emme voi tehdä ympäristöpolitiikkaa niin, että me haluamme vähentää omia piipunpääpäästöjämme aiheuttamalla massiivista vahinkoa toisella puolella maailmaa. Tämän takia palmuöljyä ei pidä käyttää Helsingin busseissa. Meidän on suosittava parempia vaihtoehtoja. Sen takia esitän seuraavan ponnen:

Valtuusto edellyttää, että kaupungin omissa biopolttoainehankinnoissa ja jatkossa HSL:n bussiliikenteen kilpailutuskriteereissä asetetaan etusijalle jätteistä ja muista kuin trooppisista ruokakasveista valmistetut biopolttoaineet.

Kiitos.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa herra puheenjohtaja.

8.9.2010

Tämä repliikki liittyy valtuutettu Wallgrenin puheenvuoroon. Helsingin kaupunki tietysti tekee paljon hyviä asioita, mutta ihan kaikkea se ei voi ottaa omaksi tehtäväkseen. Jos tuo esitys, jonka Wallgren täällä teki, johtaisi käytännön toimenpiteisiin, se aiheuttaisi tänä päivänä lisää kustannuksia jälleen kaupungille, ja kun ei se nyt kaupungin ydintehtäviin kuitenkaan suoraan kuulu, tukeudutaan sitten EU:n ja muihin organisaatioihin tässä asiassa.

Valtuutettu Moisio (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Replikoin sitä, että minusta valtuutettu Kari puhui erittäin viisaasti tästä kysymyksestä ja teki myös sellaisen ehdotuksen, joka itse asiassa vastaa hyvin pitkälti kaupunginhallituksessa tehtyä ehdotusta. Siellähän tämä äänestys meni tasan puheenjohtajan äänen ratkaistessa, jolloin tämä ehdotus ei tänne valtuustosalin asti päässyt. Tästä syystä pidän tätä Emma Karin ehdotusta erittäin tärkeänä. Toteaisin myös, että äsken valtuusto hyväksyi Helsingin kaupungin ympäristöraportin, jossa sivulla 37 todetaan, että pitkällä aikavälillä HSL edellyttää, että liikenteen biopolttoaineet tuotetaan ei-ruokakelpoisista raaka-aineista kestävän kehityksen kriteerit täyttäen, joten voisin kuvitella, että valtuustolla on erittäin helppo tehtävä kannattaa tätä Emma Karin tekemää ehdotusta.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä kaupunginhallituksen vastaus on parantunut sen jälkeen, kun tekemääni palmuöljydieselin käytöstä luopumista koskevaan aloitteeseen viime vuonna tullut vastaus palautettiin uudelleen valmisteluun. Tässä ei enää tarkastella asiaa vain bussiliikenteen välittömien päästöjen kannalta vaan myös palmuöljytuotannon epäsuorien, erityisesti kehitysmaiden maankäyttöön liittyvien vaikutusten kannalta.

Jos ajatellaan globaalia vastuuta, Helsingin ei pidä tyytyä vain odottelemaan Euroopan unionin ohjeita. Helsinki voi mielestäni omilla toimillaan myös vaikuttaa siihen, että ruokakasveja ei käytetä polttoaineiden tuottamiseen. Kaupunki voi asettaa etusijalle muista kuin ruokakasveista valmistetut biopolttoaineet. Samalla se voi edistää

8.9.2010

---

myös kotimaista biokaasun ja biodieselin tuotantoa biomassasta ja jätteestä tai vastaavista. Tästä syystä kannatan Emma Karin esittämää pontta ja kannatan myös valtuutettu Wallgrenin esittämää pontta.

Tähän palmuöljydieselin käyttöä koskevaan kysymykseen liittyy mielestäni myös toinen periaatteellisesti tärkeä näkökohta, ja se koskee kunnallista demokratiaa. Tämä aloite jätettiin jo vuoden 2009 helmikuun alussa. Kaupunki olisi voinut omalta osaltaan tehdä tästä linjauksia jo ennen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perustamista tai sen toiminnan käynnistämistä. Jostain syystä valmisteluissa edettiin kuitenkin hitaasti, ja nyt vedotaan sitten tässä vastauksessa siihen, että päätöksenteko kuuluu kuntayhtymälle. Kuka käyttää päätösvaltaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymässä? Kuten täällä aiemmin tuli jo esille, siellä on Helsingin kaupungin edustajilla yksinään enemmistö äänivallasta. Nämä edustajat ovat, tai se hallitus on runsas viikko sitten päättänyt kilpailutukselle bussiliikenteessä sellaiset kriteerit, jotka päästöjen osalta jopa suosivat Neste Oilin palmuöljydieseliä tai ainakin sivuuttavat tuotantoketjun kokonaisvaikutusten arvioimisen.

Pidän tätä menettelyä valtuuston hyväksymän strategiaohjelman, siihen kirjattujen konsernijohtamisen linjausten vastaisena. Kysynkin apulaiskaupunginjohtaja Saurilta, miksi kaupungin edustajat HSL-kuntayhtymän hallituksessa sivuuttivat kilpailutuksen kriteereissä ympäristövaikutusten kokonaisvaltaisen tarkastelun, globaalin vastuun näkökulman ja myös valtuuston enemmistön allekirjoittamat tavoitteet ympäristöystävällisemmästä vaihtoehdosta? Mielestäni tähän ei riitä vetoaminen joihinkin muodollisiin seikkoihin. Kuntayhtymän hallintoon olisi Helsingin kaupunki voinut monella tavalla vaikuttaa, jos halua olisi ollut.

Valtuutettu Modig

Tack, ordförande. Hyvät valtuutetut.

Emma Kari ja Thomas Wallgren toivat kaikki perustelut tässä asiassa niin hyvin esille, että en rupea niitä toistamaan. Haluan vain muistuttaa valtuutettuja, että kun pohditte, kannatatteko Karin pontta, että kaikki maankäyttö trooppisella turvamaalla kiihdyttää ilmastonmuutosta. Palmuöljystä ei tällä muotoa löydy meille ratkaisua siihen ongelmaan, mihin me sitä etsimme. Myöskään tällä hetkellä ei ole olemassa mitään sertifikaattia tai keinoa poistaa näitä ongelmia. Neste Oilin edustajat ainakin sanoivat minulle henkilökohtaisesti, että he eivät pysty

8.9.2010

---

menemään millään takuuseen siitä, että se on eettisesti ja sosiaalisesti kestävästi tuotettua.

Niin kauan kun Neste Oil saa ongelmitta kehittää palmuöljypolttoainetta, se ei tule panostamaan muiden lähteiden, kuten jätekaasujen, kehittämiseen. Juuri näitä muita ratkaisuja me tarvitsemme hyvin kipeästi, jotta me oikeasti pystymme vastaamaan ilmastonmuutokseen, jotta me oikeasti saamme päästöt laskemaan. Sen takia kannatan erittäin lämpimästi valtuutettu Karin esitystä sekä Wallgrenin esitystä.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Hakanen kysyi, että miksi tämä vasta nyt on käsittelyssä. Alkuperäinen aloite valmisteltiin aloitteiden käsittelyyn säädetyn aikarajan puitteissa, mutta valtuusto päätti sen palauttaa, ja nyt se on jälleen valmisteltu aloitteiden käsittelyyn säädetyn aikarajan puitteissa. Ei kai tässä sen kummempaa ole. Itse asiassa oli hyvä, että tätä aikaa oli, koska sen takia tätä kyettiin valmistelemaan näin perinpohjaisesti kuin valmisteltu on.

Mitä tulee Helsingin kaupungin edustajien käyttäytymiseen HSL:n hallituksessa heidän antaessaan lausuntoa tästä asiasta, siitä varmaan HSL:n hallituksen helsinkiläiset edustajat vastaavat itse. Siellä käytiin erittäin vilkas keskustelu, sikäli kun tiedän, tästä aiheesta. Muistutan nyt kuitenkin valtuutettuja, että tämän aloitevastauksen varsinainen ydin on ilmaistu viimeisellä neljällä rivillä: "Helsingin kaupunki edellyttää, että HSL:n tulevaisuudessa mahdollisesti käyttämät biopolttoaineet täyttävät kansainvälisten säädösten ja sopimusten mukaiset ekologiset ja sosiaaliset kriteerit."

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri ei ehkä kuunnellut kovin tarkkaan, mitä kysyin. En kysynyt sitä, että miksi tämä aloitevastaus tulee nyt vasta käsittelyyn, vaan kysyin sitä, minkä takia Helsingin kaupungin johto ei ole vaikuttanut edustajiensa kautta niihin päätöksiin, joita Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän hallinnossa on tehty tästä asiasta ja

8.9.2010

---

joiden tuloksena Helsingin kaupungin bussiliikenteessä ja pääkaupunkiseudun bussiliikenteessä kilpailutuksen kriteerit on laadittu siten, että ne polttoaineen käytön osalta jopa suosivat Neste Oilin palmuöljydieseliä.

Valtuutettu Kantola (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen HSL:n hallituksen jäsen ja olen tätä palmuöljyasiaa ollut käsittelemässä siellä, ja olemme käyneet hyvin vakavat keskustelut palmuöljystä ja kaikista näistä kilpailuttamiskriteereistä ja arvioineet tätä tilannetta. Täytyy kuitenkin muistaa, että HSL on 6 kunnan yhteistyötä. Vaikka Helsingillä on siellä suuri osuus, niin kuitenkin päätöksiä ei mielellään tehdä eikä tämäntyyppisiä asioita sanella yksin. Me käymme niitä poliittisissa ryhmissä siellä läpi ja yhdessä päätämme. Minä olen tässä pitkään pohdittuani asiaa tullut siihen tulokseen, että koska palmuöljy ei ole myöskään kielletty polttoaine, niin Sauri ? .

Valtuutettu Helistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Vaikka ymmärränkin valtuutettu Hakasen pontevuutta ja aktiivisuutta tässä asiassa, en ihan ymmärrä sitä, että hän vaatii kaupunginjohtoa ampumaan kaupungin luottamusmiehiä eräällä lailla riviin. Eli jos nyt oikein kuulin, hän kysyi, minkä takia kaupunginjohto ei ole toiminut niin, että helsinkiläiset HSL:n hallituksen jäsenet eivät ole toimineet niin kuin kaupunginjohto olisi halunnut. Minä en ainakaan itse hirveästi tykkäisi siitä, että jos olen jonkun toimikunnan jäsen, että kaupunginjohto ilmoittaisi, miten minun pitää äänestää tai toimia. Et varmaan Yrjö sinäkään sitä hyväksyisi.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos minulle kaupunginjohto ilmoittaisi, mitä minun pitää äänestää, niin todennäköisesti äänestäisin juuri päinvastoin.

Mutta itse asiasta, Emma Karin ponsi on erittäin hyvä ja merkittävä

8.9.2010

---

kahdesta seikasta. Ensinnäkin tällä hetkellä meille myydään vihreänä, ilmaston kannalta puhtaana, oikeastaan kaikkia mahdollisia tuotteita. Neste Oilin tekniikka, joka on mullistava ja hyvä, mutta raaka-aine, palmuöljy, on väärä, niin kuin täällä on aikaisemmin puheenvuoroissa todettu, pitää huomioida ei vain ne kasvihuonekaasupäästöt, jotka tämän palmuöljyn käytöstä tulevat, vaan koko ketju. Aivan kuten tässä aloitetekstissä todetaan, noin viidesosa maailman ilmastopäästöistä syntyy sademetsien kaatamisesta.

Se, että me panostamme Helsingissä, tai jos panostettaisiin Helsingissä palmuöljy-biodieseliin, tarkoittaisi sitä, että me olemme kiihdyttämässä sademetsien kaatamista. Sillä on ilmaston kannalta dramaattiset vaikutukset. Sillä on myös sosiaalisesti dramaattiset vaikutukset. Suurviljelmät, joita tarvitaan palmuöljylle, tarkoittavat sitä, että pienviljelijöitä sysätään pois viljelyalueiltaan. Tämä merkitsee sitä, että sademetsiä raivataan, merkitsee ongelmia ruuan tuotannossa paikallisesti.

Kun tapasin valtuutettu Modigin kanssa Neste Oilin, edustaja vakuutti, että palmuöljyä ei tuoteta entisellä sademetsäalueella. Siihen en osaa ottaa kantaa, mutta sen ainakin tiedän, että tämä käynnistää dominoefektin, jonka seurauksena, jos ei suoraan niin välillisesti, Neste Oil kaataa sademetsiä, koska ne, jotka menettävät maansa palmuplantaaseille, joutuvat hankkimaan uudet ruuanviljelypalat muualla.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan tähän edelliseen Arhinmäen puheenvuoroon vain lisäisin, että nämä palmuöljyplantaasit, joita Neste Oil käyttää, heillähän on olemassa hankintaketjun sertifiointi kestävän kehityksen jäljitettävyyden periaatteella, ja he eivät käytä vuoden 2005 jälkeen syntyneitä plantaaseja lainkaan. Ja lisäksi täytyy muistaa, että se on sielläkin kyllä elinkeinotoimintaa, näiden öljykasvien viljely. Lisäksi 10 tonnia hehtaarilta on tämän tuotannon teho verrattuna esim. eläinkunnan ja rasvajätteisiin ja rypsiöljyihin, joiden tuotto on noin 0,9 tonnia hehtaarilta. Lisäksi Neste käyttää kaiken kaikkiaan noin 3,3 % ainoastaan koko maailman biopolttoaineista ja niihin tarkoitettusta palmuöljystä. Tämä pitäisi kyllä suhteuttaa tähän koko maailman 45 miljoonaan tonniin, mitä tätä öljyä biopolttoaineeksi muuten käytetään.

8.9.2010

Kiitos.

Valtuutettu Modig

Tack, ordförande. Hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Karhuvaaralle: Siis nimenomaan sen takia tämä on niin kinkkinen kysymys, koska palmuöljy on pohjana todella hyvä biodieselille, mutta sen kasvattaminen ei onnistu ongelmitta. On aivan selvä, että tällä mennään, vaikka se itse plantaasi ei sijaitsisi sademetsässä, niin tämä edesauttaa sademetsien raivaamista, koska aivan niin kuin valtuutettu Karhuvaara totesi, tämä on erittäin tehokas kasvi, se kasvaa nopeasti ja siitä saadaan vielä mielettömän hyvät tuotot, joten se myös houkuttelee paikallisia viljelijöitä vaihtamaan ruokakasvista palmuöljyyn, joka voi pidemmän päälle, niin kuin valtuutettu Arhinmäki, heijastua jopa ruuan hinnassa ja saatavuudessa.

Ledamoten Wallgren

Ordförande, hyvä valtuusto.

Kaksi pientä pointtia ensin. Tässä palmuöljyasiassa ei kannata tehdä liian jyrkkää eroa ruokakasvien ja muiden viljelykasvien välillä, koska jos vaikka HSL alkaisi tuottaa Jatropha-pohjaista biodieseliä Helsinkiin, maankäyttöpolitiikan ongelmat toistuisivat siinä. Eli kaikkia trooppisia viljelykasveja kannattaa katsoa vähän samalla kriittisellä silmällä.

Toiseksi Neste Oilin palmuöljyn kestävyydestä: Neste Oil on sitoutunut siihen, he mielellään ostaisivat kestävästi tuotettua palmuöljyä. Se on hirveän hyvä tavoite, mutta kun sitä ei ole saatavilla niin se ei onnistu.

Kolmanneksi tämä tärkeä asia, ? esiin nostama, että mikä on Helsingin kaupungin rooli ja tehtävä? Kenen tehtävä on seurata palmuöljyasiaa tai Jatrophan viljelyä tai soijan viljelyä tai jotain muuta? Minä sanoisin näin, että on tärkeää nähdä, että me olemme siirtyneet, emme vain siirtymässä vaan siirtyneet entisestä kansainvälisen politiikan aikakaudesta maailmanpolitiikan aikakauteen. Tarkoitan juuri sitä, että maailman asioihin eivät enää vaikuta niinkään valtioiden päätökset ja valtioiden väliset sopimukset, vaan hyvin monien toimijoiden päätökset. Ja nämä paikalliset hallinnon päätökset ovat tässä suhteessa kasvavassa roolissa, tai voivat olla kasvavassa roolissa maailman politiikassa, jos niin halutaan. Me olemme mukana

8.9.2010

---

luomassa tätä uutta maailmanyhteisöä, joka on monien toimijoiden verkostoitumisen prosessi. Me voimme olla siinä aloitteellisesti mukana, me voimme ottaa siinä vastuuta.

Pitääkö meidän juuri tähän palmuöljyasiaan mennä? Mielestäni on niin, että kun me kehitämme tätä globaalin vastuun strategiaa ja uutta globaalin vastuun toimijuutta Helsingissä, ei voida lähteä siitä, että tehdään kaikkea. Mutta voidaan lähteä siitä, valitaan jotkut hyvin merkittäviksi luokitellut asiat. Palmuöljy on yksi sellainen hyvin merkittävä, jossa meillä on etulyöntiasema tämän Neste Oilin läheisyyden takia, kun Neste Oil on iso toimija globaalisti tässä asiassa.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin haluan kannattaa Thomas Wallgrenin tekemää ponsiehdotusta ja liittäisin puheenvuoroni myös kaupunginhallituksen puheenjohtaja Risto Rautavan esittämään näkemykseen, että minkä tasoista keskustelua Helsingin valtuustossa pitäisi käydä ja minkälaisiin asioihin Helsingin valtuustossa pitäisi ottaa kantaa. Minusta Helsinki maan pääkaupunkina ja sen valtuuston pitääkin ottaa isoihin asioihin kantaa. Globaalit kysymykset mitä suurimmassa määrin ovat myös pääkaupunkien asioita. Olin todella iloinen sekä Karin että Wallgrenin käyttämisestä puheenvuoroista tässä asiassa, kuten edellisestäkin ympäristöraportista käydystä keskustelusta, joka osoittaa, että valtuustossa on paljon asiantuntemusta ja sitä pitää myös täällä käyttää ja osata kunnioittaa myös asioiden eteenpäin valmistelussa.

Helsingin kaupungilla on myös merkitystä ajatellen Eurooppa-parlamenttia tai omaa kansallista parlamenttiamme. Meillä on monet suhteet, ja meidän pitää niitä voida käyttää. Näin ollen, ei meidän pidä latistaa tätä keskustelua vaan nimenomaan viedä isoja, myös globaaleja asioita eteenpäin. Joten toivon, että sekä Karin että Wallgrenin ponnet hyväksytään.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Totean ensinnäkin, että kyllä tässä nyt Helsingin kaupunki on aika

8.9.2010

---

vahvan kannan ottanut jo aloitevastauksessa. Sitten totean, vielä muistutan mitä jo aikaisemmin totesinkin täällä, että jos tuonkaltainen asia toteutuu, mitä Wallgren tuossa esitti, se aiheuttaa myös tällä hetkellä kustannuksia kaupungille, ja onko se nyt sitten kuitenkin ihan tämän kaupungin ydintehtäviä näissä tilanteissa? Asioihin voi vaikuttaa myös muulla tavalla mm. EU:n kautta.

Ledamoten Wallgren (replik)

On hyvä, että Risto Rautava on huolehtinut kustannuksista, niin olen minäkin. Väitän kumminkin, että tällainen prosessuaalinen osallistuminen globaalin vastuun kantamiseen on äärimmäisen halpa tapa luoda vastuuta ja demokratiaa ja luoda uutta näkyvyyttä Helsingille globaalisti. Jos me teemme tämän hienosti, niin kuin uskon, että on mahdollista meille, niin Helsinki voisi saada tästä todella merkittävää mainetta sen lisäksi, että me teemme sosiaalisesti ja ympäristöpoliittisesti hyvin vaikuttavaa työtä. Minä katsoisin, että me saamme hyvin halvalla merkittävän panoksen.

Valtuutettu Kousa

Arvoisa puheenjohtaja.

Useampi valtuutettu on puheenvuoroissaan paheksunut nimenomaan ruokakasvien käyttöä polttoaineiden raaka-aineena. Kuitenkin, kuten valtuutettu Wallgrenkin täällä ehti jo mainita, jako ruoka- ja syötäväksi kelpaamattomiin kasveihin on sikäli epäolennainen, että kysymys on lopulta maankäytöstä.

Esimerkiksi Malesiassa ja Indonesiassa suosituimmat viljelykasvit ovat viime vuosikymmenien aikana vaihdelleet tasan sen mukaan, mistä saa parhaan tuoton, sato ja hinta hehtaarilta. Öljypalmu vertaa tässä hehtaarisäntövertailussa erinomaisesti, mutta kun vierailin Malesiassa marraskuussa 2008, tapasin siellä pienviljelijöitä, jotka jo silloin valittelivat, että heiltä jää sadot korjaamatta ihan sen takia, että saatu hinta ei ole tarpeeksi hyvä. Ja moni siellä mietti, että voisiko jostain toisesta kasvista saada paremman hinnan, pitäisikö taas vaihtaa viljelykasvia.

Neste Oil on tutkinut Jatrophan käyttöä aika syvällisestikin, mutta on fakta, että vaikka se pärjää joutomaalla, sen saannot ovat huomattavasti parempia hyvällä ruokakasveillekin kelpaavalla

8.9.2010

---

viljelymaalla. Mielestäni ei kuitenkaan ole ok, että Jatropa-viljely esimerkiksi valloittaisi ruokakasveilta viljelyalaa. En usko, että kukaan meistä sitä kannattaisi. Hyvällä maalla öljypalmu on huomattavasti kannattavampi, tuottoisampi kasvi, jos siellä jotain muuta kuin ruokaa viljellään.

Valtuutettu Modig toi puheessaan hyvin esiin sen, että kaikki trooppinen viljely kiihdyttää ilmastonmuutosta, ja asiaa onkin pohdittava juuri tässä kontekstissa. Kuitenkin samaan aikaan on hyvä tiedostaa, että viljely on monilla trooppisilla alueilla pääelinkeino. Pienviljelijällä ei todennäköisesti ole mitään muuta kuin se maapläntti, ja siitä on elinkeino jollain tavalla hankittava.

On kaunis mutta mielestäni mahdoton ajatus, että Helsingin kaupungin oma asiantuntemus olisi ikinä tässä asiassa kattavaa tai edes riittävää. Tehtävä on tosiaan lopulta EU:n, kuten apulaiskaupunginjohtaja Saurikin esitti. Kysymys koskee niin monia ihmisiä, maita, kaupunkeja, yrityksiä, että vastuu on yhteinen. Toki me emme voi sulkea silmiämme, meidän pitää tiedostaa laajempi konteksti, mutta se vaatisi ihan mielettömästi työtä, jos me haluaisimme olla todella edelläkävijä tässä asiassa. Vaikea nähdä henkilökohtaisesti, miksi Helsinki juuri haluaisi nimenomaan tämän asian kautta profiloitua, joskin Neste Oil on suomalainen yritys ja on hienoa, että suomalaisella yrityksellä on hallussaan tällä hetkellä maailman palaus uusiutuvan dieselin teknologia. Toivon vaan kovasti, että tämä nimenomaan levätuotanto saataisiin pian niin tuottavaksi ja sellaiseen mittakaavaan, että sieltä löytyisi todellinen vaihtoehto ja päästäisiin eteenpäin tästä palmuöljykysymyksestä.

Loppuun mainitsisin vielä tästä kotimaisesta rypsistä. Ihan hyvältä kuulostaa tämä suunnitelma, jos tosiaan on niin, että Raisiolta liikenee todellista sivutuotteena syntyvää rypsiä Neste Oilin käyttöön merkittävässä määrin. En kuitenkaan muuten näe, että rypsi olisi niin vartenotettava vaihtoehto näille muille kasveille NExBTL:n valmistuksessa, koska sitten taas kun verrataan trooppisiin kasveihin, hehtaarisannot ovat jotain ihan muuta, kasvihuonekaasupäästöt ovat ihan jotain muuta. Mutta katsotaan, mitä kehitys tuo tullessaan, toivottavasti pian hyviä uutisia.

Kiitos.

Valtuutettu Romakkaniemi (vastauspuheenvuoro)

8.9.2010

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin vain kiinnittää arvon valtuutettujen huomiota, että valtuutettu Kousa on erittäin rohkea ja suoraselkäinen valtuutettu, josta hänen äänestäjensä ja kaikki helsinkiläiset voivat olla ylpeitä.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Minulla meni tuon äskeisen puheenvuoron takia pasmat sekaisin, kun en tajunnut, mitä Romakkaniemi mahtoi tarkoittaa.

Minun täytyy nyt ensimmäiseksi sanoa, että tämä palmuöljy-case kaikessa aikaavieväisyydessään, varmaan on mennyt virkamiehiltäkin aikaa, kun tätä asiaa on pohdittu, terveisiä vaan Risto Rautavalle, joka tässä asiassa kantoi huolta. Nähdäkseni tämä koko tapaus on ollut oikeastaan aika tärkeä, koska me olemme harvinaisen paljon joutuneet miettimään kaupungin vastuuta ostajana isossa asiassa, jolla on todella globaalia merkitystä sekä ympäristöpoliittisesti että sosiaalipoliittisesti, kuten Wallgren sanoi. Itse asiassa niin tuskainen ja harmillinen case kuin tämä onkin ollut, niin se on myös ollut äärimmäisen opettavainen.

Tämä keskustelu täälläkin salissa on ollut mielestäni varsin korkeatasoista, me mietimme oikeasti rakenteellisia vaikutuksia. Oikeastaan lähinnä valtuutettu Karhuvaara tuntuu, ettei mennyt oikein ymmärrykseen tai ei ollut mukana siinä ajatuksessa, mitä nämä rakenteelliset vaikutukset tätä tuskaa ja vääryyttä ja hankaluuksia tuottavat. Siinä suhteessa mielestäni ollaan hyvällä tiellä, ja rupesin jo miettimään ja olen sitä mieltä, että Wallgrenin ehdotus dialogin jatkamisesta, vaikkei se kaupungin ydintoimintaa olekaan ja tämä ponsi itsessään ei kerro, millä tasolla dialogia pitää käydä, niin mielestäni tätä tapausta kannattaa miettiä. Ei vain siksi, että se itsessään on tärkeä vaan siksi, että muistamme kaupungin ostajaroolin myös laajemmin, kun tulee muita tuotteita, muita asioita, joissa meidän ratkaisumme hankintana on niin mittavat kuin tämä, niin tiedämme silloin, miten asiassa kannattaa toimia.

Täällä on viitattu paljon Raisio-diiliin, sen halusin vielä erikseen nostaa esiin. Vaikka nimenomaan vaihtamalla raaka-ainepohjaa ekotase saattaa nousta ja tulee varmaan nousemaan, niin kuin edellinen puhuja puhui juuri tästä leväpohjaisesta mahdollisesta raaka-ainetuotannosta, mutta tämä Raisio-diili, meille ei ole kerrottu mitään lukuja, mikä se

8.9.2010

---

mittakaava todella itse asiassa on. Ja minusta näyttää, että se on pikkuisen ad hoc –lisä tähän, jolla pehmennetään kritiikkiä, joka kohdistuu palmuöljyyn. Toivottavasti jossain vaiheessa Neste tulee luvuilla esiin ja lähdetään miettimään, silloin voidaan avata taas keskustelua. Mutta tällä hetkellä se ei vaikuta siihen nähdäkseni kovinkaan merkittävällä tasolla, siihen polttoaineen tuotannon kokonaisvaikutukseen, mistä täällä on käytetty ansiokkaita puheenvuoroja.

Näin ollen omana kantanani kannatan molempia ponsia, sekä Karia että Wallgrenia. Minusta ne ovat ihan paikallaan, ja keskustelu jatkuu.

Kiitoksia.

Valtuutettu Perkiö

? ehkä ei vuosikymmeniinkään biopolttoaineilla pystytä ratkaisemaan liikennepolttoaineen tarvetta maailmassa. Pörssiyhtiön liiketoimintaa on vaikea poliitikkojen ohjailla. Tämähän on valtion hyvässä omistuksessa ja sitä kautta tietysti valtio voisi omistajaohjauksessa miettiä, kun tällaisiin lähdetään, toiselle puolelle maapalloa. Kyllä ihan kansalaismielipiteenä on pakko sanoa, että tämä liiketoimi kyllä jonkin verran vaikuttaa seikkailulta, joka vähän huonosti istuu kyllä Neste Oilin yrityskuvaan pitkällä tähtäimellä. Kyllä siinä on aika paljon yrityskuvaa heikentäviä aspekteja tullut nyt esiin. Varmasti moni johdossa miettii ja osakkeenomistajakin miettii, että oliko tämä nyt sitten se, mitä tällä hankkeella halutaan.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin pidän tärkeänä sitä, että valtuusto käsittelee huolella omaa vastuutaan ilmastonmuutoksen ja globaalin kehityksen ongelmista. Haluaisin palata tältä osin myös tähän kysymykseen demokratiasta. Kaupunginvaltuuston hyväksymän strategiaohjelman mukaan kaupungin edustajien tulee kuntayhtymissä ja muissa tytäryhteisöissä toimia kaupungin edustajana, toteuttaa niitä periaatteita ja tavoitteita, joita mm. strategiaohjelmaan on kirjattu. He eivät siis ole siellä pelkästään niiden kahden tai kolmen suurimman poliittisen ryhmän edustajina, jotka kulloinkin sattuvat niihin saamaan edustajansa

8.9.2010

Helsingistä.

Oma kysymyksensä tässä yhteydessä on tietysti se, että minkä takia joidenkin poliittisten ryhmien kohdalla on sitten käynyt niin, että heidän edustajansa täällä edustavat eri kantaa kuin heidän edustajansa ovat edustaneet kuntayhtymässä, tässä tapauksessa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymässä.

Mutta itse halusin tässä yhteydessä kiinnittää huomiota nimenomaan siihen, että kaupunginjohtajistolla ja kaupunginhallituksella olisi ollut mahdollisuus huolehtia siitä, että Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän ratkaisulla ei sivuuteta kaupungin omia tavoitteita eikä myöskään kaupunginvaltuustoa. Kyllä minua hämmästytti se, ettei muka kalenterista löytynyt minkäänlaista muuta mahdollisuutta ratkaista moneksi vuodeksi eteenpäin bussiliikenteen kilpailuttamisen kriteerejä kuin noin viikko ennen tätä kokousta ja vieläpä asiassa, joka suoraan koski tätä aloitetta ja tähän annettavaa vastausta.

En suoraan sanoen usko, että tässä on yritetty harrastaa minkäänlaista konsernin johtamista ja omistajaohjausta tai demokraattista ohjausta, jolla olisi haluttu turvata se, että valtuuston tahto näkyy Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän päätöksenteossa. Kyllä tässä tehtiin ihan tietoisesti eri aikaan päätöksiä, jotta saatiin ne tehtyä sillä tavalla kuin haluttiin Helsingin seudun kuntayhtymässä. Näin itse arvioin.

Toivon, että tästä syystä valtuusto tässä yhteydessä suhtautuu kaikella vakavuudella niihin ponsiesityksiin, jotka on tehty ja jotka tähtäävät sitten pidemmälle jatkoon ja siihen, että tulevaisuudessa tämä linjanveto ja ohjaus ja ne lähtökohdat, joiden mukaan toimitaan mm. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymässä, olisivat meille kaikille selkeämpiä ja ne kriteerit, joilla me teemme hankintoja, olisivat myös sopusoinnussa niiden perusteiden kanssa, joita me hyväksymme esim. ympäristöasiakirjoihin.

Kiitos.

8.9.2010

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vielä muutama kommentti tähänastiseen keskusteluun. Totta kai kysymys on juuri siitä, että mikä on kaupungin globaali vastuu. Mutta miten sitä globaalia vastuuta toteutetaan, siitähän tässä nyt on kysymys. Kaupungilla on tekeillä globaalin vastuun strategia. En osaa ennakoida sitä, minkälainen siitä strategiasta on tulossa, ja viime kädessä se on valtuuston käsissä, mutta tässä tietysti sitä ennakoidaan.

Haluaisin nyt kuitenkin vielä uudestaan kiinnittää huomiota siihen, mikä tämän aloitevastauksen varsinainen ydin on, eli se, että Helsinki edellyttää, että tulevaisuudessa mahdollisesti käytettävät biopolttoaineet täyttävät kansainvälisten säädösten ja sopimusten mukaiset ekologiset ja sosiaaliset kriteerit.

Valtuutettu Wallgrenin ponsi jäi minulle hiukan epäselväksi. Tarkoitteko sillä kaikkia tuontiraaka-aineita, mitä Helsingin kaupungissa käytetään? Totta kai periaatteessa globaali vastuu edellyttää, että kaikkia niitä tuontiraaka-aineita, joita Helsingin kaupunki käyttää, tulee kyetä arvioimaan. Mutta jotenkin tuntuu, että tämä olisi pikemminkin valtiotason ja Euroopan tason kysymys. Totta kai Helsingin kaupunki voi näistä asioista lausua mielipiteensä, mutta marssijärjestys varmaan olisi se, että kaupunki vetoaisi valtiovaltaan, että valtiovalta omissa päätöksissään ja esityksissään Euroopan unionille toimisi tietyllä tavalla. Se, että jokainen kunta erikseen toimisi tässä asiassa, tuntuu jotenkin erikoiselta menettelytavalta. Varmasti tässä globaalissa vastuussa on järjestys se, että kunnat tai paikallishallinto tekee esityksiä valtiovalle, joka tekee esityksiä tässä tapauksessa Euroopan unionille.

Toinen asia on palmuöljy sinänsä. Tässäkin keskustelussa palmuöljy on selkeästi tullut leimatuksi jotenkin negatiiviseksi raaka-aineeksi sinänsä. Tämä ei ole mitenkään yksiselitteinen asia. Greenpeace on sitä mieltä, että palmuöljy sinänsä on tuomittava raaka-aine. Maailman luontosäätiö eli World Wildlife on taas toista mieltä, että palmuöljy on mahdollinen raaka-aine biopolttoaineelle, jos se on sertifioitu. WWF yrittää ajaa palmuöljyn tuotannon sertifiointia toisin kuin Greenpeace, joka pitää palmuöljyä sinänsä kielteisenä vaihtoehtona. Jos nyt nostaa esiin vielä yhden dissidenttiään: Kohtalaisen kunnioitettu

8.9.2010

---

tieteiskirjailija Risto Isomäki Helsingin Sanomien kolumnissaan puolusti palmuöljyä kesäkuussa, että jos haluamme saattaa tuotantorakenteemme ekologisesti kestäväälle pohjalle, niin öljypalmu on energiakasvi taivaasta, ei helvetistä.

Meidän täytyy nyt kyetä arvioimaan se, että mikä on totuus palmuöljystä. Tältä pohjalta pyrin muotoilemaan tämän aloitevastauksen, joka sitten päättyy niihin sanoihin, jotka jo äsken tässä luin, jotka ovat neljä viimeistä riviä tässä vastauksessa.

Ledamoten Wallgren (replik)

Pekka Saarnio har en fråga till mig, han undrar att i vilken omfattning staden borde undersöka de ärenden som föreslås i min kläm. Klämmens formulering är följande.

Että meidän käsittelymme koskisi palmuöljyn ja muiden trooppisten viljelykasvien käyttöä, eli tämä on vastaus Saurin esittämään kysymykseen. Muulta osin palaan sitten puheenvuorossani.

Valtuutettu Bergholm (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri totesi äsken, että tässä asiassa tai tämäntapaisissa asioissa tarkoituksenmukainen menettelytapa on, että Helsinki esittää valtiolle toivomuksia tai näkökohtia tai muita ajatuksiaan. Hieman tätä täytyy kyllä oudoksua. Strategiaohjelmassa on päätetty, että Helsinki tulee nimenomaan laatimaan globaalin vastuun strategian. Vähän vaikea ajatella, että se sisältäisi vain sitä, mitä me toivomme Suomen tasavallan tai Euroopan unionin tekevän. Luulisin, että on myös kysymys siitä, mitä Helsinki itse tekee.

Valtuutettu Siimes

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy ihan aluksi tässä tunnustaa, että olen HSL:n hallituksen jäsen ja olin viime viikolla kokouksessa. Jälkiviisaana voisi tietenkin todeta, että kokouksessa tämä asia olisi voitu palauttaa uudelleen käsiteltäväksi tai jättää pöydälle. Tästä pöydälle panosta oli keskustelua, mutta jäätiin

8.9.2010

---

siihen käsitykseen, että pöydälle panoa ei voi tehdä. Joten me jouduimme päättämään sen asian siinä ensimmäisessä käsittelyssä. Me puhuimme paljon palmuöljystä, mikä oli hyvä asia, siitä ei aikaisemmin oltu niin paljon keskusteltu ja niin hyvin perusteltu, aikaisemmin siinä kuntayhtymässä tehdyistä esityksistä. Mutta kukaan eikä mikään ryhmä ei kyllä löytänyt siitä mitään sellaista muotoilua, jota olisi pystynyt esittämään tähän palmuöljykysymykseen tyydyttävällä tavalla.

Täytyy sanoa, että tämäniltainen keskustelukin vahvistaa tätä asiaa, että on hirveän vaikeaa löytää HSL:n kilpailutusasiakirjoihin sellainen muotoilu, joka oikeasti johtaa johonkin hyvään. Minä uskon, että HSL:n hallituksen jäsenistä suurin osa pitää tätä palmuöljyn käyttöä vähintäänkin todella kyseenalaisena.

Kannatan Emma Karin tekemää ponsiesitystä, se on mielestäni hyvä, mutta sekään ei ole ihan aukoton. Voisi tietenkin sanoa, että HSL:n hallitus on linjannut maaliskuussa, että HSL tulee jatkossa selvittämään ja tutkimaan jäteperäisten ja muista kuin ruokakasveista valmistettujen biopolttoaineiden käyttöä kilpailutuskriteereinä. Näin on linjattu. Sitten kysyin HSL:n hallituksen kokouksessa, että miten tämä näkyy kilpailutuksessa, ja sanottiin, että nämä saavat korkeimmat pisteet. Näin on, mutta keskustelussa ei tullut ilmi mitenkään erityisesti se, että palmuöljystä varmaan saa aika mukavat pisteet myös. Mutta myöskään Emma Karin muotoilu ihan kokonaan ei sulje sitä, etteikö jostain vähemmän hyvistä raaka-aineista tehty polttoaine voisi saada sellaisia pisteitä, millä ? .

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Itse asiassa puheenvuoroni kuuluu tähän Saurin ja Bergholmin puheenvuorojen jatkeeksi, mutta en halunnut ottaa repliikkiä. Eli haluaisin korostaa myös tätä, kun keskustelussa on tullut globaali vastuu ja että mikä meillä Helsingin kaupunginvaltuustossa on tähän rooli. Täällä esitettiin meille ketju, jonka mukaan me siirtäisimme vastuuta valtiolle, EU:lle ja varmaan sitten YK:lle ja jollekin maailman hallitukselle, jos sellainen olisi. Toki siellä vastuuta pitää olla ja meidän on siirrettävä sellaisissa asioissa vastuuta, joihin me emme voi vaikuttaa. Mutta kyllä minusta Helsingin kaupungin on ehdottomasti nähtävä asiat myös globaalissa kontekstissa. Mielestäni palmuöljy on erittäin hyvä case siitä, että miten nämä asiat ihan oikeasti on tässä

8.9.2010

---

globaalissa kontekstissa huomioitava myös Helsingin valtuustossa. Mielestäni tämä ei ole lainkaan epärelevanttia keskustelua, että käydään keskustelua rakenteista. Monesti pitäisi käydä kyllä ihan näistä lähiasioistakin vastaavanlaista rakennekeskustelua.

Sitten täällä on jo useamman kerran tämän illan kuluessa tullut päätöksenteko ja demokratian toimivuus eli että asiat menevät eteenpäin jossain muualla ja sitten ne päätökset valtuustossa tehdäänkin vasta sen jälkeen, kun ne ovat jossain jo edenneet siihen pisteeseen, että itse asiassa täällä ollaan kumileimasimen asemassa. Tätä varmaan pitäisi selkiyttää vähän ihan konsernitasolla, että nämä ansaitisivat paremman ? .

Ledamoten Wallgren

Ordförande.

Minä yhdyn innolla tähän Rantasen arvioon, että tässä käydään hyvää keskustelua. Toivottavasti tämä paranee vielä edelleen tästä.

Puhutaan siitä, millä tavalla me olemme Helsingissä mukana pelastamassa planeettaa ja missä laajuudessa. Minimi on se, että ainoa, mitä me teemme, on että me toimimme kansainvälisten normien mukaan. Mielestäni tämä on aika vaatimaton tavoite. Niin voidaan päättää, mutta mielestäni olisi kiva olla mukana ryhmässä, joka pyrkii johonkin parempaan ja osittain myös edelläkävijän rooliin.

Haluan argumentoida sen puolesta – vielä yksi tärkeä argumentti – että miksi juuri tämä tapaus, tämä palmuöljy-case on meille tärkeä, juuri sellainen, jota kannattaa erityisesti seurata, johon kannattaa erityisesti paneutua. Yksi on se, että me puhumme ei vain tällaisesta marginaalisesta asiasta kuin Neste Oilin biodiesel meidän bussiliikenteessämme, vaan puhumme lähivuosina myös Helsingin Energian keskeisistä linjaratkaisuista, nimittäin Helsingin Energiaan kohdistuu kasvava vaatimus, että me tuotamme sähköä ja lämpöä Helsingissä uusiutuvilla raaka-aineilla.

Mistä nämä uusiutuvat tulevat? Yksi kandidaatti on trooppiset viljelykasvit. Jos me nyt menemme etunojaisesti selvittämään ja hankkimaan ymmärrystä ja tietoa siitä, että mitä tapahtuu Helsingin Energian ydintoiminnalle, jos palettiin tulee mukaan trooppiset kasvit, ellei sitä ymmärrystä nyt hankita, silloin me olemme tyhjän päällä, kun nämä ovat muutaman vuoden päästä meidän sylissämme nämä

8.9.2010

---

kysymykset. Sen takia meidän pontemme tähtää siihen, että hei, kaikki se osaaminen, joka nyt tuntuu vaikealta, myös kaupunginhallinnossa ja valtuustossa niiden valmiuksien luominen, että tätä oppimista voi tapahtua, ja että lähdemme rakentamaan sitä osana globaalin vastuun kehittämistä, niin silloin me teemme työn, joka vaikuttaa ydintoiminnan arviokykyyn ja se vaikuttaa laajemmin meidän kykyymme olla se edelläkävijä globaalissa vastuussa, jona minä mielelläni meidät näen tulevaisuudessa.

Tämän takia totean lopuksi, yhdyn tässä eräisiin aiempiin puhujiin, että palmuöljy-casen ja Neste Oilin osallisuus siihen ei ole yksiselitteinen asia. Juuri sen takia, myös tämän takia, kannattaa jatkaa paneutumista.

Kiitos.

Aloite 7

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aloitteeni koski Kaisaniemen metroaseman niin sanotun opintoputken ja muiden julkisten siirtymätilojen elävöittämistä taiteen keinoin. Nykyisellään opintoputken maalaukset ja metroaseman sisätilat on päästetty huonoon kuntoon. Onkin hienoa, että tähän aloitteeseen suhtaudutaan myönteisesti vastauksessa ja että julkisen tilan elävöittäminen taiteen keinoin nähdään tärkeänä. Myönteinen aloitevastaus onkin linjassa suhteessa kaupungin tavoitteisiin edistää muotoilun roolia osana kaupunkikulttuuria.

Helsingin maailman muotoilupääkaupunkivuoden visioon kuuluu, että muotoilu on olennainen osa helsinkiläistä elämänmuotoa. Muotoilu osana ihmisen elämää on itse asiassa designpääkaupunkivuoden ja sen tapahtumien avainteema. Ainakin tämän vision mukaan muotoilu ei ole vain monumentteja vaan arkipäivän oivalluksia, elämyksiä ja viihtyvyyttä.

Kaisaniemen metrotunnelin opintoputken kalliomaalaukset suunniteltiin ja toteutettiin onnistuneesti kuuden taiteilijan voimin, ja ne ovat tuottaneet sadoilletuhansille ohikulkijoille ja metromatkustajilla iloa ja piristystä. Valitettavasti tosiaan nämä seinämaalaukset päästettiin huonoon kuntoon, ja ne ovat likaantuneet vuosien kuluessa.

8.9.2010

Metroasemaa käyttää jopa 250 000 ihmistä kuukaudessa, joten ei ole ihan yhdentekevää, että miltä se näyttää. Monissa metrokaupungeissa metroasemilla näkee rohkeita ratkaisuja ja joillekin asemille muodostuu jopa oma identiteetti. Niistä muodostuu tärkeä osa kaupunkikuvaa.

Helsingissä mielestäni tähän ei ole vielä päästy. Aloitteellani halusin nostaa esiin julkisen tilan elävöittämistä taiteen keinoin ja visuaalisen ympäristön merkitystä. Toivon, että tämänkaltaiset aloitteet poikivat lisää erityyppisiä julkisen taiteen projekteja ja myös rahallista panostusta niihin ja että niiden tuottama hyöty myös tunnistetaan paremmin sekä yksilötasolla ihan ihmisten mielialojen kohottajana mutta myös kaupunkikuvallisesti. On tärkeää, että tällaisia konkreettisia hankkeita saadaan liikkeelle.

Tämäntyyppisten julkisten tilojen ja siirtymätilojen elävöittämisessä täytyy hyödyntää monenlaista osaamista. HKL:n tai muun toteuttavan kaupungin organisaation tulisi toimia yhä avoimemmin yhteistyössä taiteilijoiden, taiteen oppilaitosten, muotoilutoimistojen ja muiden alan toimijoiden kanssa. Kaupungin tulee sopia selkeästi tekijöiden oikeuksista. Ilmeisesti aina näin ei ole. Vuoropuhelu julkisen taiteen tekijöiden ja asiantuntijoiden kanssa on avainasemassa.

Erityyppisiä toteutusvaihtoehtoja täytyy kokeilla. Esimerkiksi jokin tietty julkinen tila voidaan antaa jonkin tietyn tahon toteutettavaksi tietyn ajan, jolloin tekijälle annetaan ikään kuin vapaat oikeudet uudistaa tilaa sen ajan. Taideoppilaitoksia on hieno saada mukaan, ja tämä sopii tiettyihin projekteihin, joissa on selkeästi opetukseen liitettävissä oleva kokonaisuus. Kaupungin ja oppilaitosten yhteistyö voi poikia uusia ratkaisuja ja olla hieno tilaisuus opiskelijoille. Asenne ei kuitenkaan saa olla se, että opiskelijoilla teetetään ilmaista työtä, mikä vie töitä taas alan ammattilaisilta.

Toteutustapoja ja toteuttajia on monia. Aloitteessani en halunnut lyödä näitä lukkoon. Tärkeää on, että tällaisia projekteja tosiaan tulee enemmän, varsinkin tätä muotoilupääkaupunkivuotta ajatellen. Se ei saa olla vain puhetta. Tällä on paitsi kaupunkikuvallinen, myös työllistävä vaikutus. Ankeita betonipintoja ja epämääräisen epäsiistejä siirtymätiloja kaupungista kyllä löytyy paitsi keskustasta, myös lähiöiden arjesta.

Kiitos.

Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)

8.9.2010

Täällä mainittiin nämä tekijänoikeudet. Missä oli tämän Kaisaniemen metroaseman opintoputken tekijöiden tekijänoikeudet? Toisaalta eikö tämä ole näitä ihan ensimmäisiä, mitä on aikoinaan Helsinkiin maalattukin, ja se olisi antanut perspektiiviä siihen, mistä on lähdetty.

8.9.2010

Valtuutettu Holopainen

...HKL. Toivon, että reiluja sopimuksia tehdään. Toisaalta toivon sitten, että tällaisia tiloja myös pystytään uudistamaan, ja tässä kyse ei ole siitä, että teos ei olisi sinänsä hieno, mutta se pinta on todella huonossa kunnossa.

Aloite 8

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin kiittää opetuslautakuntaa ja yleisten töiden lautakuntaa sekä nuorisolautakuntaa suopeasta vastauksesta tähän aloitteeseen, jota tosiaan on valmisteltu yhteistyössä Siilitien nuorison kanssa, ja näen sen hirveän positiivisena, että kaupunki tulee tällä tavalla vastaan ja on valmis tekemään yhteistyötä nimenomaan nuorten kanssa siinä, että miten lähiliikuntapaikkoja, vaikka nyt skeittipaikkoja, voidaan parantaa. Hieno homma.

Kiitoksia.

Aloite 9

Valtuutettu Peltola

Tea Vikstedt on aloitteessaan kiinnittänyt huomiota Helsingin kaupungin kannalta erittäin tärkeään asiaan, eli kaupungin rakennuttamisessa esiintyvään harmaaseen talouteen, talousrikollisuuteen ja varsinkin siihen urakoinnin ketjuttamiseen, joka on nykyään rakennuttamisessa sääntö eikä suinkaan poikkeus. Samoin hän puhui myöskin tästä valvonnan puutteellisuudesta kaupungin rakennuttamistoiminnassa. En valitettavasti voi kiittää edellisen puhujan kanssa asianomaisia lautakuntia, eli kiinteistölautakuntaa ja yleisten töiden lautakuntaa tämän aloitteen vastauksista, koska ne vastaukset ovat varsin nuivia, vaikka sitten yleisten töiden lautakunta armollisesti ilmoittaakin, että saattaisi nyt ehkä jossain rakentamiskohteessa kokeillakin nykyistä parempia käytäntöjä ja sitä Vikstedtin ideaa, että etukäteen tarjousten tekijät joutuisivat myöskin

8.9.2010

---

ilmoittamaan sen, että minkälaisia aliurakoitsijoita he tulevat käyttämään. Sekä urakkatarjouksissa että seurannassa pitäisi kaupungin olla hyvinkin intresseerattu siitä, että minkälaista väkeä meidän töissä liikkuu, ja valvonnan pitäisi olla nykyistä paljon parempaa, ettei jatkuvasti tulisi susia, joita sitten joudutaan kalliilla rahalla korjaamaan. Tällainen tarkka etukäteiskysely ja seuranta tuottaisivat sitten kaupungille myöskin pikkuhiljaa sellaista aineistoa, josta myöskin voisi havaita, että minkälaiset aliurakoitsijat eivät ole sellaisia, joiden kanssa kannattaa sitten jatkossa asioida. Kaupungin pitäisi ottaa kiinni kaikki virheelliset menettelyt eikä suinkaan katsoa läpi sormiensa. Tässä sormien läpi katsomisessa on varmaankin se idea, että ajatellaan, että saadaan halvalla työtä, kun ei välitetä siitä, että maksetaanko veroja tai palkkoja oikein, mutta kyllä se sitten myöskin kostautuu erittäin usein laadussa ja ennen kaikkea se tietenkin kostautuu siinä, että kaupunki ei toimi lakien ja omien periaatteittensa mukaisesti.

Ehdotan, että tämä aloite palautetaan käsittelyyn varsinkin, kun olen kuullut, että yleisten töiden lautakunnassa on sittemmin ruvettu suhtautumaan tarmokkaammin tähän kysymykseen, ja nyt kaupungin johtokin on julkisuudessa profiloitunut puhumalla näistä asioista, mikä on hyvä, mutta minä tällä palautusesitykselläni pyrin siihen, että myöskin käytännöt muuttuisivat.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Viitaten valtuutettu Peltolan käyttämään puheenvuoroon totean, että tämä aloite on lautakuntien käsittelyssä tilanteessa, jossa keskustelu tästä harmaasta taloudesta ja sen osuudesta myös kaupungin omissa töissä oli vielä vähän lapsen kengissä. Mielestäni perusteet, joilla Peltola esitti, että nämä lautakunnat voisivat asian käsitellä uudelleen ja miettiä tätä nykytilanteen valossa, ovat enemmän kuin suotavia, ja tässä mielessä kannatan valtuutettu Peltolan tekemää palautusehdotusta.

Valtuutettu Vuorinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

En kannata palautusta, ja minun mielestäni valtuutettu Peltola olisi

8.9.2010

---

aivan hyvin voinut kyllä kiittää kiinteistölautakuntaa sen lausunnosta, sillä tähän asiaan on useaan kertaan puututtu kiinteistölautakunnassa ja tämä asia on siellä hyvin ollut esillä ja näihin epäkohtiin on puututtu ja tullaan puuttumaan jatkossa vielä enempi. Tässä vastauksessa on maininta, että aliurakoinnin ketjutus on ohjeilla rajoitettu pääsääntöisesti kolmanteen aliurakoitsijaan, kuten aloitteessa esitetään. Aloitteessahan esitetään neljänteen, että kyllä tämä ongelma on tiedossa ja siihen on puututtu.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Hyvä, että ongelma on tiedossa ja siihen on puututtu, mutta minä kyllä kannatan palauttamista.

Kiitos.

Valtuutettu Peltola

Kiitos.

Valtuutettu Vuoriselle haluan sanoa, että tiedän kyllä, että tästä asiasta siellä keskustellaan, mutta koska saadaan tämä valvonta kuntoon ja myöskin nämä urakkatarjouspyynnöt ja varsinkin tarjouksen voittaneiden yritysten valvonta sitten sellaiseksi, että todella asiat saadaan kuntoon?

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan minäkin sanoa tähän vielä sen, että tässähän oikeastaan palauttamalla vain tarjotaan nyt kaupungille mahdollisuus pohtia tätä asiaa vielä kertaalleen tämän aloitteen valossa ja tehostaa valvontaa. Tietysti toinen tie on se, että tämä valvonta tehostuu julkisen sanan ja esimerkiksi rakennustyöväenliiton paljastusten kautta, ja minun mielestäni se on huonompi tie kuin se, että kaupunki itse ryhtyisi aktiivisesti valvomaan, että sen hankkeissa ei tapahdu tätä tällaista ämpäriurakointia, joka on saanut hyvin huonon kaiun ei vain rakentajien silmissä vaan myös kansalaisten silmissä.

8.9.2010

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin vielä lisännyt, että kannatan palauttamista sen takia, että satun itse asumaan tällaisella Helsingin kaupungin työmaalla, ja olen siellä seurannut omasta koti-ikkunastani, että minkälaista se touhu ja valvonta esimerkiksi kaupungin oman kiinteistöyhtiön peruskorjausrakentamisen yhteydessä on. Tämä oli se syy siihen, minkä takia kannatan palauttamista.

Kiitos.

Valtuutettu Ojala

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuusto ei nyt halunnut palauttaa tätä asiaa, mutta täytyy nyt kuitenkin tässä yhteydessä todeta, että tähän asiaan me joka tapauksessa palaamme täällä valtuustossa, nimittäin on olemassa yksi valtuustoaloite, muistaakseni valtuutettu Hakasen, joka on ollut ainakin yleisten töiden lautakunnassa lausunnolla, ja sitten siellä on valtuutettu Vikstedtin talousarvioaloite, ja näissä molemmissa myöskin käsitellään tätä harmaan talouden torjuntaa ja tätä valvontaa, jota työmailla tehdään. Keskustelu täällä valtuustossa tulee jatkumaan viimeistään siinä vaiheessa, kun seuraavan kerran aloitteita käsitellään.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin olisin halunnut vain tuon päätöksen, minkä valtuusto äsken teki, johdosta todeta sen, että meidän tietysti päätimme tämän aloitteen kohdalta tämän, mutta tämä asiahan ei ollenkaan vanhene, ja olisi tietysti ollut kauhean toivottavaa, että me itse tekisimme sen, mutta kyllä me näissä asioissa joudumme esillä olemaan, ja toivoisin sitten, että päätöksestä huolimatta myös näissä rakennusasioissa otetta tiivistettäisiin.

8.9.2010

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä valtuustossa usein, kun esitetään hyviä ja tärkeitä asioita, jotka maksavat, puhutaan siitä, miten tiukka taloudellinen tilanne on. Harmaan talouden kuriin saaminen kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla on sekä kaupungintalouden että koko yhteiskunnan kannalta erittäin merkittävä asia. Me menetämme joka vuosi miljardeja euroja harmaaseen talouteen. Me vaikeutamme, jopa teemme mahdottomaksi rehellisten yrittäjien voittoa urakoita. Meillä on suurissa ongelmissa duunarit, jotka ovat oikeutettuja työehtosopimusten mukaisiin palkkoihin, kun halpatyövoima heitetään ulos. Tarvitaan tiukempaa lainsäädäntöä, tarvitaan kunnollinen tilaajavastuulaki ja kuten tässä vastauksessa todetaan, että aliurakointiketjuissa on rajoitettu tämä aliurakoinnin vastuu. Usein, kun joku yritys voittaa kilpailun, niin samantien aliurakointi holahtaa niin alhaiseen osaan ketjua, että siihen ei enää pääse kiinni. Näihin tarvitaan valtiolta toimia, mutta kyllä Helsingin kaupungin pitää olla itse erittäin aktiivinen ja toimia erittäin voimakkaasti sen puolesta, että harmaa talous saadaan kitkettyä kaupungin työmailta. Se on veronmaksajien etu, rehellisten yrittäjien etu ja rehellisten duunareiden, jotka yrittävät tulla pienellä palkalla toimeen, etu. Tämä on sellainen kysymys, jossa tarvitaan otetta ihan koko valtuustolta.

Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki puhui tässä asiassa erittäin suurta asiaa.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on aiheellisesti kiinnitetty huomiota tähän ketjuttamiseen ja aliurakoitsijoiden valvontaan. Haluaisin nostaa yhden lisänäkökohdan, ja se on kysymys siitä, millä tavalla kaupunki kilpailuttaessaan urakoita edellyttää urakoitsijoiden huolehtivan siitä, että työntekijöiden ilmoittautuminen verovelvolliseksi Suomessa toteutuu niissä tapauksissa, joissa he eivät ole Suomen kansalaisina sitä automaattisesti. Tämä on eräs asia, johon varmaan palaamme, koska

8.9.2010

---

tämä on yksi käytännöllinen keino, jolla kaupunki voisi aika paljon vaikuttaa siihen, millä ehdoilla siellä kilpailutarjouksia tehdään. Useat tarjouksethan ovat hinnaltaan sellaisia, että niistä näkee jo päältäpäin, että tässä ei voida maksaa normaalia palkkaa, ei lähellekään suomalaisia työehtoja, jos niillä hinnoilla toimitaan.

Aloite 11

Valtuutettu Krohn

Arvoisa puheenjohtaja.

Aloitteessa mainittu kotisairaala palvelee muun muassa kotona kuolevia potilaita tai potilaita, jotka saavat suonensisäistä antibioottia esimerkiksi kolme tai neljä kertaa päivässä. Näiden antibioottia saavien potilaiden luona käynnin pituus on usein noin 15 minuuttia, mutta erityisesti keskusta-alueella voi pysäköintipaikan etsimiseen mennä 30 minuuttia tai pidempään. Tässä aloitevastauksessa todetaan, että jotta tällainen pysäköintilupa voitaisiin kotikäynnillä oleville hoitajille myöntää, se vaatisi lainsäädäntömuutosta.

Toivon, että kaupunki olisi aktiivinen ja ryhtyisi tällaista lainsäädäntömuutosta ajamaan. En tee asiasta pontta, mutta uskon, että asia voisi muutenkin edetä. Tiedän, että lainsäädäntömuutokset eivät ole kovin nopeita. Noin 10 vuotta sitten budjettineuvottelujen sivutuotteena päätettiin, että kaupunki edistää pysäköintisakon nostamista, ja nyt on mennyt se 10 vuotta ja se ehkä kohta etenee, mutta ei se mitään. Ei tällä kiire ole, että jos 10 vuoden päästä olisi tällainen pysäköintilupa käytössä.

Ledamoten Oker-Blom

Hyvät valtuutetut.

Ensimmäisen kerran kuulen, että Vihreät olisivat huolissaan pysäköintipaikan löytämisestä, mutta hyvä näinkin joskus.

Aloite 18

Valtuutettu Peltola

8.9.2010

Puheenjohtaja.

Joudun tässäkin asiassa ehdottomaan asian palauttamista. Aloitteemme pyytää selvitystä siitä, paljonko Helsingin vanhukset tarvitsevat mielenterveyshoitoa ja paljonko voimavaroja kotihoidossa ja muissa mielenterveyspalveluissa pitäisi olla. Sosiaali- ja terveyslautakunnat eivät vastaa ollenkaan näihin kysymyksiin. Ne väittävät, että tarve tunnetaan jo, mutta eivät kerro sitä meille. Samoin ne kertovat, miten mielenterveyshoitoa ollaan kehittämässä. Me allekirjoittajat tunnemme jo ennestään nämä palvelut ja niiden kehittämishankkeetkin aika hyvin.

Mutta se, mitä puuttuu sekä meiltä että myös sosiaali- ja terveysvirastoilta ja -lautakunnilta on tietoa siitä, miten paljon vanhuksilta jää saamatta heidän tarvitsemiaan mielenterveyspalveluita. Kuitenkin valtuusto ja lautakunnat tarvitsevat juuri tätä tietoa, jotta me voisimme tehdä perusteltuja päätöksiä palveluista ja niiden rahoituksesta. Kotihoito ja terveysasemat ovat ensisijaisia, kun arvioidaan vanhojen ihmisten henkilökohtaista tuen tarvetta ja järjestetään hoitoa. Liian usein työntekijöillä ei ole tarpeeksi aikaa edes tähän henkilökohtaiseen arviointiin kunnollisesta hoidosta puhumattakaan.

Mutta miten usein? Se pitäisi lautakuntien ja valtuusto tietää jonkinlaisella tarkkuudella. Samoin juuri meidän pitäisi tietää, millaisilla työntekijä- ja rahamäärillä saataisiin tarpeellinen palvelutaso. Näihin kysymyksiin vastaaminen edellyttää selvitystyötä. Esimerkiksi RAI-mittari, jota tässä vastauksessa mainostetaan, ei auta vanhuksia, jos työntekijä ei ehdi käyttää sitä hoitotarpeen arvioinnissa, eikä hyvä arviointi auta, jos työntekijät eivät ehdi tai osaa vastata arvioituun tarpeeseen.

Viime vuonna kotihoidon mielenterveystiimien asiakkaaksi pääsi 75 vuotta täyttäneistä 119 helsinkiläistä. Tiimin työntekijä tapasi yhtä asiakasta keskimäärin vähän yli seitsemän kertaa vuoden aikana. Voimme olla täysin varmoja siitä, että tätäkin palvelua tarvitsisi paljon useampi, mutta miten moni? Vuosi sitten valtuusto päätti lisätä kotihoitoon lisää rahaa. Neuvotteluissa Vasemmistoliiton ryhmä totesi, että lisäys ei riitä silloisiinkaan kotihoidon lisätarpeisiin eikä missään tapauksessa korvaa laitoshoidon vähennyksiä. Mutta edes tätä vähennystä ei toteutettu kuin yhden lääkärin vakanssin verran, ja viime vuonnakin kotihoidon budjetin työntekijälisäys toteutui vain osittain.

Valtuusto ja lautakunnat eivät saa perusteltua tietoa palvelutarpeista ja niiden edellyttämistä vakansseista ja rahoista. Tosiasioiden sijaan

8.9.2010

---

neuvotellaan epämääräisten lupauksen pohjalta. Palveluja luvataan vuosi toisensa jälkeen tehostaa ja kehittää ja yhtä sun toista hyvää tapahtuukin. Työntekijöitten hoitoa tarvitsevat sekä heidän läheisensä kertovat kuitenkin kuilusta, joka on tavoitteiden ja tosiasioiden välillä. Valtuuston työ on järjestää voimavarat kuntalaisten kaikkein tärkeimpien tavoitteiden toteuttamiseen. Se ei onnistu hetkessä, vaan ensin pitää tietää, mitä kaikkea puuttuu ja missä aikataulussa tavoitteet voi saavuttaa. Sen takia ehdotan aloitteen palauttamista selvitystyön käynnistämiseksi siitä, millä voimavaroilla vanhusien mielenterveystyö saadaan Helsingissä kohtuulliseksi.

Valtuutettu Autti

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan Kati Peltolan palautusehdotusta. Itsekin terveyslautakunnassa olin sitä mieltä, että olisi silloin jo pitänyt laittaa uudestaan valmisteluun, ja yhdyn näihin näkökohtiin, joita Kati Peltola toi esille. Nythän on sillä tavalla, että meillä on tämä laitospaikkojen vähentäminen lähtenyt rajusti liikkeelle ja jokainen tietää, minkälaiset seuraukset siitä on ollut. Viime terveyslautakunnassa kuultiinkin juuri ja meille on tullut tilasto siitä, että kotihoidossa on tällä hetkellä 300 vanhusta enemmän kuin aikaisemmin, ja sitten tässä mielenterveystiimissä, joka myös olisi heidän kohdallaan varmasti paikallaan, on tällä hetkellä työntekijöitä 30, ja heillä on tällä hetkelläkin jo 300 asiakasta. Näin ainakin kotihoitopäällikkö kertoi viimeksi. Kyllä tässä varmasti on tällaisen kartoituksen paikka, että minkälaiset ne resurssit ovat tällä hetkellä, ja sitten, että täällä valtuustossa pystytään näitten todellisten tunnuslukujen perusteella miettimään, että kuinka paljon lisää rahaa tarvitaan kotihoitoon.

Kotihoitohan on tällä hetkelläkin ylittämässä budjetin juuri sen takia, että sinne on tullut paljon lisää asiakkaita ja tietysti henkilökuntaa onneksi on saatu nyt, kun on ollut parempi suuntaus siihen, että myös kaupungille on ollut halukkaita työntekijöitä. Tietysti tämä suunta täytyy jatkaa, kun meillä on paljon vanhuksia, jotka tarvitsevat hoitoa ja varmasti näitä mielenterveyspalveluja ihan samalla tavalla kuin muutkin väestöön kuuluvat henkilöt, ja sen takia se täytyy heille turvata.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja.

8.9.2010

Taisi puheenjohtajakin olla sekunnin myöhässä. Ihan tähän palautukseen, että tässä vastauksessa, kuten valtuutettu Peltola totesi, kuvataan hyvin, mitä tavallaan on tapahtumassa tai mitä tehdään. Kyse onkin siitä, että varmasti hyvää tehdään, mutta ei riittävästi. Se hiljainen tieto, mikä tulee esiin ihmisten tapaamisissa ja erityisesti vanhusten tai eläkeikäisten tapaamisissa, kertoo että se hoidon tarve on suurempi kuin mitä esimerkiksi tämä vastaus antaa ymmärtää. Niin kuin valtuutettu Auttikin tässä kertoi, itse asiassa ei ole aivan selkeää käsitystä siitä, että mikä se tarve tällä hetkellä on, ja tästä syystä olisi syytä selvittää, että oltaisiin paremmin kartalla tämän hoidon tarpeen kanssa. Tässä vedotaan aikuisiin ja siellä on selkeästi nähtävissä, että esimerkiksi työkyvyttömyyspuolella eläköityminen ja työkyvyttömyys lisääntyy juuri masennusten ja masennussairausten vuoksi. Meidän pitäisi kartoittaa myös siitä syystä, että me pystyisimme tällaista geriatria psykiatria ja psykologi- ja hoitajapalveluja tarjoamaan juuri vanhusten tällaisiin erikoistilanteisiin. Tätä tilannetta olisi syytä kartoittaa tarkemmin, sillä vaikka tämä ikään kuin näyttää kertovan tämä vastaus, että asiat ovat tiedossa, niin näin ei todellakaan ole kokemuksen pohjalta.

Valtuutettu Muurinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä valtuutettu Peltolan esille ottama asia on tietysti tärkeä asia, mutta kun tässä Peltolan aloitteessa pyydetään tällaisen mittavan selvityksen tekemistä, niin terveyslautakunnassa keskusteltiin ja tultiin siihen johtopäätökseen, että me tällä hetkellä jo tiedämme sen, että minkä verran näitä mielenterveysongelmia tässä vanhusväestössä on, että sitä ei tarvitse enää selvittää. Se on myös kerrottu tässä kaupunginhallituksen vastauksessa. Eli emme haaskaisi näitä voimavaroja nyt tämän selvitykseen tekemiseen vaan mieluummin näiden todettujen ongelmien hoitamiseen ja siihen, että näissä kaikissa hoitopisteissä, joissa iäkkäät ihmiset käyvät, panostetaan tähän ongelmien tunnistamiseen ja hoitoon ohjaamiseen mieluummin kuin tällaisen kalliin ja mittavan selvityksen tekemiseen. Tässä vaiheessa tätä tietoa on kyllä olemassa.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

8.9.2010

Arvoisa puheenjohtaja.

En missään tapauksessa kannata palauttamista, koska Helsingin vanhustenhoito ei tule kuntoon, jos siltä revitään muutama osa-alue niin kuin mielenterveyspalvelut. Aina on mahdollisuus, ja siitä on tehty lukuisia aloitteita ja puheita pidetty. Koko vanhustenhoito tulee keskittää yhden toimijan alaisuuteen niin kuin kaikissa muissakin kunnissa on, ja kun lukee tätä Helsinki-Vantaa-selvitystä, niin oikein häpeää sitä, että meillä on edelleenkin vanhustenhoito osittain sosiaalityöntekijöiden hallussa ja osa siitä on terveysvirastossa.

Valtuutettu Peltola

Tekniikka on hävinnyt kesäaikana, täytyy harjoitella. Joka tapauksessa haluaisin sanoa sen, että vaikka tietenkin kontaktissa on aika helppo nähdä mielenterveysongelmat ja monenlaisten mielenterveyspalvelujen tarve esimerkiksi kotihoidossa ja terveysasemilla, niin niitä resursseja, jotka nyt sitten sosiaalilautakunnan keskustelussa oli ajateltu säästettävän näiden vanhusten hoitamiseen, on kyllä joka tapauksessa ihan riittämättömästi.

Jos sen sijaan tehtäisiin kunnollinen otantatutkimus eri tahoilla mielenterveyspalveluja tarvitsevista ja niitä saavista vanhuksista ja katsottaisiin sieltä sitten riittävän edustava valikoima ihmisiä ja analysoitaisiin sitä, että mitkä kaikki palvelut ovat puutteellisia, ja esitettäisiin tämä sitten valtuustolle ja lautakunnalle, niin luulenpa, että siitä tulisi jonkinlaista lisäpainetta näiden palvelujen korjaamiseen. Joka tapauksessa tiedetään, että puute on kova.

Aloite 19

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtaja ja valtuutetut.

Tämä aloite, jonka olen tehnyt ja josta tulin tänne puhumaan, koskee Helsingin kaupungin kuljetuspalveluita eli vaikeasti vammaisten kuljetuspalveluita, jotka ovat olleet itse asiassa koko sen ajan, kun minä olen ollut valtuutettu eli noin viisi vuotta, varsinainen murheenkryyni tässä kaupungissa. Toisaalta kyllä on niin, että näihin kuljetuspalveluihin on saatu ymmärtääkseni paljon parannusta viime

8.9.2010

---

vuosina, mutta edelleen on suuria puutteita, ja varmaan useimmat meistä aina silloin kuulee ikäviä tarinoita siitä, miten vaikeasti vammaiset joutuvat odottamaan taksia, joka ei tule tai joka viipyy ja viipyy pitkään talvipakkasessa ja niin edelleen. Minulla itselläni esimerkiksi on yksi sellainen ystävä, joka on näkövammaisen ja liikkuu hyvin vaikeasti, mutta on yhteiskunnallisesti erittäin aktiivinen ihminen, opettaa yliopistolla ja niin edelleen, ja häneltä jatkuvasti saan kuulla näitä todella surkeita tarinoita siitä, että kun hänellä ei ole tällaista niin sanottua tolppalupaa eli lupaa ottaa taksi tolpalta, niin kuinka hän joutuu värjötteleämään milloin minkäkinlaisessa säässä tai milloin minäkin vuorokaudenaikana yksin jossakin kadunkulmassa odottelemassa taksia, vaikka siinä vieressä olisi taksitolppa, josta voisi ottaa taksin.

Tämä sosiaalilautakunnan vastaus sinänsä on hirveän seikkaperäinen ja kiitos siitä, mutta nimenomaan tämä kohta, jossa puhutaan näistä tolppaluvista, on minun mielestäni riittämätön. Täällä todetaan, että "Palmian välityskeskus voi antaa asiakkaalle oikeuden ottaa auto tolpalta tilanteessa, jossa asiakkaan ja auton kohtaaminen on vaikeaa. Tällaisia tilanteita saattaa syntyä lentokentällä, satamaterminaaleissa tai suurten joukkotapahtumien yhteydessä. Tolppalupa annetaan aina tilannekohtaista harkintaa käyttäen." Ja paitsi tilannekohtaista harkintaa käyttäen, niin myöskin sitten katsotaan kunkin henkilön tilanne eli se, kuinka vaikeasti vammaisen hän on ja niin edelleen.

Minä olen itse saanut sellaisen käsityksen, että sen jälkeen, kun näistä taksiseteleistä ja oikeudesta ottaa taksi on luovuttu, on ehkä kohtuuttomasti menty siihen, että tolppaluvan saaminen on ikään kuin liian vaikeaa, ja voidaan ymmärtää, että esimerkiksi tässä minun tuttavani tilanteessa, että hänellä ei ole omaa henkilökohtaista avustajaa tai muuta henkilöä, joka voisi hänen puolestaan perätä näitä oikeuksia. Tuntuu siltä, että tämä tilanne on tehty vaikeasti vammaisten kohdalla liian vaikeaksi siinä, että miten vaikeata tämä tolppalupa on saada.

Sen vuoksi ehdotan, että valtuusto palauttaisi tämän aloitteen kuljetuspalveluiden laadun parantamisesta uudelleen valmisteltavaksi sillä tavalla, että selvitetäisiin se, olisiko mahdollista helpottaa vaikeasti vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia saada niin sanottu tolppalupa eli lupa ottaa taksi suoraan taksitolpalta.

Kiitos.

8.9.2010

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen erittäin iloinen, että Outi Alanko-Kahiluoto on ottanut tämän asian esille. Tämähän on kysymys, jossa Vasemmistoliiton valtuustoryhmä on lukuisia kertoja esiintynyt, ja tässä on onneksi tapahtunut kehitystä. Ei pidä sanoa, että kaikki olisi mennyt huonoon suuntaan, mutta paljon on puutteita yhä edelleen, ja tässä mielessä tämä palautusesitys on minusta ihan oikein ja tämän asian selvittämistä kannattaa yhä edelleen jatkaa.

Valtuutettu Autti

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen itse myös tyytyväinen, että Outi Alanko-Kahiluoto on tuonut tämän asian jälleen tänne valtuustoon. Oman työni kautta näitä yhteydenottoja tästä palvelun toimimattomuudesta aina silloin tällöin vieläkin saan, ja juuri keskusteltiin siitä, että varmasti olisi tärkeätä, että jokaiselle tietty määrä tällaisia automaattisesti myönnettäisiin, että he voisivat tällaisissa hankalissa tilanteissa sen taksin ottaa siitä tolpalta. Meidän täytyy aina muistaa se, että nyt on kysymyksessä vaikeavammaisiet henkilöt, ja sen takia tällainen odotusaika usein on heille erittäin vaikeaa, kun he odottavat tuolla kaupungilla, kuten Outi sanoikin, tulessa ja tuiskussa, ja sitten vielä se, että hyvin harvoin on sellaista paikkaa päiväaikaan tai muulloinkaan, missä olisi sitten penkki, missä voisi sitten odotella. Me terveetkin henkilöt olemme tuolla ostosten kanssa ja odottelemme bussia, mutta vammaisille tämä kuljetuspalvelu on ainoa. Heillä ei ole vaihtoehtoja, että he voisivat sitten yhtäkkiä lähteä siitä ja mennä sitten näillä julkisilla liikennevälineillä.

Tietysti meidän pitää aina pyrkiä siihen, että nämä odotusajat eivät olisi näin kohtuuttomia, mitä ne tällä hetkellä ovat ihan jo tämänkin mukaan, mitä on sovittu sitten tässä palvelusopimuksessa. Kyllä meidän täytyy sitä ajatella, että heillä on muutenkin paljon esteitä tässä jokapäiväisessä elämässä, ja sen takia tämä kuljetus täytyisi nyt olla sellainen, että se tulee ajoissa silloin kun on sovittu ja että heidän ei tarvitse siellä määräraikassa odotella, että he ovat siellä joko tosiaan hyvin paljon liian aikaisin tai sitten että he joutuvat kesken kaiken lähtemään jostain pois tai että he joutuvat odottelemaan sitä tosi kauan. Mielelläni kannatan tätä palauttamista, ja saisimme vielä ihan uudet tilastotiedotkin tuohon asiakastytytyväisyydestä.

8.9.2010

Valtuutettu Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen puheenjohtajana muutoksenhakujaoksessa, missä käsitellään juuri näitä vammaispalveluita, ja me olemme hyvin systemaattisesti nyt seuranneet sitä, miten Palmia on toiminut tähän edelliseen välittäjään verrattuna. Tässä täytyy sanoa, että Palmia on huimasti kehittynyt, mikä nyt näkyy tässä aloitevastauksessakin. Suurin osa matkoista toteutuu hyvin nopeasti, ja sitten on tietenkin vaikeita tilanteita, joita tapahtuu, ja niihin täytyy saada edelleen parannusta. Paluuta siihen taksisetelijärjestelmää tai siihen, että tolpalta voi ottaa taksin, en usko, että kuinkaan on. Meillä on vaikeavammaisille 18 vapaa-ajan matkaa, ja sitä varten on luotu järjestelmä, ja se täytyy vain tehdä asiakaslähtoisemmäksi. Sosiaalivirastossa on paljon kehitetty tätä yhteistyössä vaikeavammaisten itsensä kanssa. Siellä on erilaisia testiryhmiä, ja tähän täytyy edelleen lisää paneutua. Sen lisäksi täytyy muistaa, että näistä 18 matkasta kaksi voi olla tällaista pikamatkaa, jolloin auton pitää tulla hyvinkin nopeasti, ja joustavuutta ja harkintaa voidaan myös käyttää yksilöllisesti, kuten Outi Alanko-Kahiluotokin sanoi, eli asiakas voi hakea myös vapautusta näistä erilaisista matkasäännöistä.

Kuulutan sitä, että tässä täytyy olla asiakkaat hyvin läheisesti mukana, ja Palmian kanssa tämä yhteistyö on tähän mennessä sujunut kohtuullisen hyvin.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä oikeastaan yhdyn ja ymmärrän tätä Outi Alanko-Kahiluodon puolta tässä myöskin yksilöllisten taksipalveluiden saamisista, koska itselläni on myöskin samantyyppisiä kokemuksia erään vaikeavammaisen tuttavani taksi- ja kuljetuspalvelujen käytöstä. Sillä tavalla kyllä olisin toivonut, että sosiaaliviraston ja lautakunnan lausunnossa olisi jollakin tavalla myöskin tätä puolta avattu, että miten sitten myöskin näitä yksilöllisiä tarpeita voitaisiin parantaa ja minkälaisia käytäntöjä kaupungissa jo tällä hetkellä on, koska esimerkiksi en minäkään tiennyt niistä mahdollisuuksista ennen kuin jouduin tähän asiaan perehtymään tämän oman tuttavatapauksen

8.9.2010

---

kautta. Jos palautus nyt menee läpi, niin toivon, että viraston seuraavassa lausunnossa sitten vähän laajemmin avataan myöskin tätä olemassa olevaa käytäntöä ja sen parantamismahdollisuuksia.

Valtuutettu Autti

Ihan sen verran haluan tässä Sanna Vesikansalle sanoa, että ei ole varma tarkoitus se, että tässä palattaisiin siihen, mikä tuntuukin mahdottomalta, että olisi näitä taksiseteleitä, mutta että jokaisella olisi tietty määrä näistä matkoista sellaisia, että he voivat ilman tätä yksilöllistä tarveharkintaa silloin, kun on kohtuuton tilanne, ottaa sen suoraan siitä tolpalta.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

? sitä, että tarkasteltaisiin sitä, että onko nämä nykyiset kriteerit liian tiukat. Niin kuin sanoin tuolta pöntöstäkin, niin en suinkaan tarkoita sitä, että palattaisiin tähän entiseen taksisetelijärjestelmään, ja ymmärrän hyvin, että Helsingin kaupungilla tässä taloudellisessa tilanteessa ei ole siihen intressejä eikä sosiaalivirastolla ehkä mahdollisuuksiakaan sellaiseen päätökseen. On aivan päivänselvää kuitenkin minun ymmärtääkseni sen perusteella, mitä itse olen kuullut, että nykyiset käytännöt on liian tiukat. Ne on epäinhimilliset eivätkä ne ole toimivia yksittäisten vaikeasti vammaisten ihmisten kohdalla.

Sen vuoksi minun mielestäni olisi nyt inhimillistä ja järkevää, että palautettaisiin tämä vastaus uudelleen tarkasteltavaksi sillä tavalla, että tutkittaisiin, että toimiiko se tolppalupakäytäntö inhimillisellä ja järkevällä tavalla nykyisin.

Valtuutettu Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen ihan samaa mieltä siitä, että näitä ehtoja täytyy miettiä, mutta meidän kätemme ovat sidottu siinä mielessä, että meillä on tällä hetkellä Palmian kanssa sopimus ja meidän täytyy pohtia myös, että mitä se sopimus velvoittaa. Meillä on muutoksenhakujaosto, joka näitä yksilökohtaisia, harkinnanvaraisia muutoksia myös tekee, mutta sinänsä kannatan kyllä Outi Alanko-Kahiluodon ajatusta siitä, että nimenomaan tätä yksilökohtaista harkintaa ja joustoa tulisi käyttää.

8.9.2010

Siinä mielessä jokainen äänestäköön omantuntonsa mukaan.

Valtuutettu Autti

Kiitoksia.

Haluan sen verran sanoa, että kaikessa toiminnassa ja palveluissa, jotka kohdistuvat henkilöihin, jotka hakevat sitä palvelua sosiaalivirastosta, tietysti lähtökohta on se, että he saavat sen suoraan ilman, että on tällainen pitkä ja monimutkainen valituskoneisto, johon heidän täytyisi lähteä. Nyt, jos erityisesti ajatellaan, että puhutaan sitten vaikeavammaisista henkilöistä, kun se terveillekin henkilöille on jo aika suuri ponnistus. Siinä mielessä toivon, että tällainen inhimillisyys ja se yksilön harkinta olisi paljon helpompaa kuin tällä hetkellä, ja tämä tolppakäytäntö on kyllä erittäin tiukka ja kireä, ja sen takia siihen kyllä täytyy keksiä uudet säännöt ja tarkastella tässä kokonaisuudessaan myös, että miten pystyttäisiin näitä autojen odotusaikoja lyhentämään ja että ne tosiaan tulisivat myös ajallaan.

Aloite 20

Valtuutettu Koulumies

Puheenjohtaja.

Tiedän kokemuksesta, että tämä on tärkeä aloite. Esimerkiksi omalla lapsellani ja lukuisilla tuttavillani on vain putkitus auttanut korvatulehduskierteeseen. Onneksi itse aikoinaan otin lapselle hoitokuluvakuutuksen ja olen sen takia voinut viedä hänet yksityiselle lääkäriasemalle hoitoon, ja siellä leikkausajan saa vaikka heti seuraavalle viikolle. Moni lapsiperhe on kuitenkin vain kunnallisen terveydenhoidon piirissä eikä heillä ole tällaista vaihtoehtoa. Sen takia olen hieman tyytymätön tähän aloitteeseen annettuun vastaukseen. Mielestäni kuukausien jonotusaika korvien putkitukseen odottamisessa on pienelle lapselle kohtuuton, ja ylipäänsä hoitoon pitää päästä nopeasti ja matalalla kynnyksellä.

Valtuutettu Krohn (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

8.9.2010

Kuten aloitevastauksessa todetaan, niin Helsingin terveyskeskuksessa ja erikoissairaanhoidossa sovelletaan niitä käyvän hoidon kriteereitä, joita lasten korvatulehdusten hoitoon on. On totta, kuten valtuutettu Koulumies sanoi, että joissain tapauksissa päädytään korvien putkitukseen, mutta sellainen käytäntö, että sillä tavalla kaikki korvatulehdukset hoidettaisiin, on todellakin hoitokäytäntöjen vastaista eikä millään tavalla palvele lapsia.

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

Jos muutamia virkoja lisättäisiin nopeuttamaan korvatulehduslasten hoitoon pääsyä, varmasti säästettäisiin moninkertainen summa lasten myöhemmin elämässään tarvitseman tuen määrässä. Korvatulehduskierre kun johtaa helposti liimakorvaan, joka heikentää lapsen kykyä hahmottaa puhetta, ja tällainen kierre saattaa siis vaikeuttaa puheen oppimista ja on siten riski oppimishäiriöille. Korvatulehdusriski kasvaa myös liian suurissa päivähoitoryhmissä, joten ryhmäkokojen pitäminen tarpeeksi pieninä myös säästää kustannuksia niin lasten terveyden kuin yhteiskunnankin kannalta. Ehkä voisi tässä kohtaa mainita myös, että suurin osa vangeistakin on kärsinyt oppimisvaikeuksista, ja monella heistä on ollut liimakorva.

Valtuutettu Valpas

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta tämä on hyvä ja tärkeä aloite. Kiinnitin tuossa terveyslautakunnan lausunnossa huomiota siihen, että oikeastaan sitä voisi täydentää hiukan tällaisella pikku ?. Tuossa laskeskelin, että jos tulehdusta ei hoideta kunnolla ja lapselle tulee kuulovamma ja lapsi elää noin kahdeksankymppiseksi, ja yleensä ne huomataan noin 5-vuotiaana, niin 75 vuodessa yhteiskunnalle tulee noin 20 000 euron kulut. Yksi kuulolaite maksaa noin 1 000 euroa Suomessa. Britanniassa se maksaa noin 500 euroa, mutta se johtuu siitä, että siellä ostetaan tukusta eikä yksilökohtaisesti, kuten Suomessa. Patterit pääsääntöisesti 18-vuotiaaksi asti saa yhteiskunnan tuella, ja jos yksi patteri maksaa euron ja se kestää yleensä noin viikon normaalisti, voi olla myös kojeita, joissa se kolme patteria menee kerralla, niin siitä tulee sitten 700 euroa kojetta kohti. Eli käytännössä elämän aikana noin reilu 3 000 tulee näitä patterikuluja.

8.9.2010

Tämä on sellainen asia, että vaikka se on vain yhden prosentin luokkaa se nuorten ja aikuistenkin tulehdusten aiheuttamien kuulovammojen osuus koko porukasta, niin se kulu on kuitenkin sellainen, että monesti selvittäisiin paljon halvemmalla, kun puututtaisiin asioihin ajoissa lyhentämällä jonoja.

Kiitos.

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan, tämä vastaus oli aika liturginen ja juuri sitä tietoa, mitä tuolla nyt yleensä on totuttu saamaan, eli hyvin kapulakieltä. Itse tämän kokeneena, eli skidiä, kun olen kiikutellut aikoinaan tuossa erilaisissa laitoksissa korvien takia, niin ensimmäinenkään korvatulehdus ei pitäisi olla niin vaikea, että sitä venataan kuukausitolkulla, että mitähän sitten, että pureekohan nuo lääkkeet ja penisilliinit. Jos tällainen putkitus jeesaa, niin se pitäisi olla välittömästi, mutta tässä on yksi vastaus, mikä on unohdettu. Tämä olisi voinut selvittää lyhyesti, että ei ole rahaa. Ei siinä sen kummempaa. Minun mielestäni kannattaisi kiinnittää terkkareissa ja tuolla lapsen ensimmäiseen korvatulehdukseen kunnolla huomiota ja ottaa se heti käsittelyyn. Ei mitään, että kokeillaanpa näitä lääkkeitä ja tulkaa sitten viikon, kahden, kolmen kuluttua uudestaan.

Ensinnäkin tällainen korvatulehdusta kärsivä lapsi on vanhemmille aika kova pala, ja sitten varsinkin, kun pitäisi lähteä duuniin ynnä muuta elämää järjestää. En suosittelen kenellekään siis tietenkään.

Okei, ei tässä muuta.

Valtuutettu Rätty (vastauspuheenvuoro)

En mitenkään nyt halua provosoitua tästä äskeisestä puheenvuorosta, mutta aivan näin lääkärinä ja oman ammattikuntani edustajana voisin valtuutettu Valokaiselle kommentoida, että nämä Käypä hoito -suositukset on laadittu jollakin tavalla ikään kuin asiaa tuntevien ihmisten toimesta, ja huomauttaisin, että penisilliinin syömisessä on huomattavasti vähemmän haittoja kuin esimerkiksi lapsen nukuttamisessa putkittamista varten, mutta ehkä tämä keskustelu ei

8.9.2010

---

kuulu valtuustosaliin.

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja.

Neljän venttiilikorvan ja kahden liimakorvan isänä pidän vastausta vähän vähättelevänä.

Valtuutettu Valokainen

Joo, eiköhän tämä keskustelu ole siinä mielessä päätetty, mutta näinhän nämä tietävät sanovat aina, ja käytäntöhän on kuitenkin se, mikä sanelee.

Kiitos.

Aloite 21

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä Kulttuuritehdas Korjaamo koskevassa aloitteessa ei ole ollut kysymys siellä harjoitettavan kulttuuritoiminnan sisällöstä eikä myöskään siitä, voiko kaupunki tehdä yhteistyötä yksityisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Tässä on kyse yhtäältä siitä, kehittääkö kaupunki omaa tuotantoaan ja toisaalta siitä, millä periaatteella yksityistä yritystoimintaa tuetaan ja jos tuetaan, niin miten sitä valvotaan.

Kaupunginhallituksen vastauksessa esitetään aika monia lukuja. Tästä ei kuitenkaan käy selville, miksi samankaltaisille ohjelmille maksetaan Korjaamon kohdalla huomattavasti enemmän tukea kuin jossain muulla. Esimerkiksi Malmitaloon verrattuna Korjaamo on saanut rahaa lähes kaksi kertaa enemmän. Toisaalta Korjaamo on saanut tukea varsinaisten kulttuuritilojen tai kulttuuritoimintojen lisäksi myöskin rakennusten niin sanotulle vanhalle puolelle, missä ovat toimistohotelli ja sen puolen ravintola. Kaupunginhallituksessa vastauksessa pidetään Korjaamo esimerkkinä uudenlaisesta julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyöstä. Minusta tässä yhteydessä pitäisi tunnustaa myös se, että

8.9.2010

---

tällaiseen yhteistyöhön liittyy riskejä. Ne ovat näkyneet Korjaamon kohdalla muun muassa huomattavasti alunperin sovittua suurempina tukitarpeina ja tukisummina.

Kun kaupunki tukee yksityistä yritystä tai ulkoistaa kulttuuri- ja tapahtumatuotantoa, siihen liittyy helposti myös epäilyjä jonkun tai joidenkin yrittäjien suosimisesta. Korjaamon ohellahan tämä on noussut viime aikoina esille Pluto Finland -yhtiöltä ostettujen tapahtumatuotantojen kohdalla. Vetoaminen Korjaamon tai vaikkapa Pluto Finlandin ohjelmakonseptien ainutlaatuisuuteen on mielestäni kestänytöntä. Onhan kulttuurissa aina kyse luovasta työstä, ja tuskin kukaan tuottaja tulee tarjoamaan palveluja kertoen, että hän on kopioinut ne kaikilta osin joltain muulta.

Yhtä vähän uskon siihen, että Korjaamo on ainoa tämänkaltaisia ohjelmia tarjoava ja tukea tarvitseva paikka tai että kaikessa Pluto Finlandilta ostetussa tuotannossa on ollut niin kiire, että kilpailuttaminen on pitänyt sivuuttaa. Jotta tämänkaltaisia ongelmia ei tulisi jatkossa, esitän seuraavan ponnien:

Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta täsmentämään kulttuuri- ja tapahtumatuotantojen ohjeistusta valtuuston strategiaohjelman periaatteiden ja hankintalain velvoitteiden toteutumisen varmistamiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Sydänmaa (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan vain todeta, että lautakunta on erittäin perinpohjaisesti tutkinut Korjaamo-yrittäjän tasekirjat ynnä muut tiliöinnit, ja kaikki toiminta on täysin läpinäkyvää. Ketään ei tässä suosita eikä muutenkaan toimita salamyhkäisesti. Toivoisin, että tämä asia olisi jo käsitelty. Jos minun muistini vähänkään riittää taaksepäin, niin ei ole kovin montaa valtuustoa, kun koko case käsiteltiin ja silloin jo todettiin, että tässä ei ole mitään salamyhkäistä tässä toiminnassa. Korjaamo tekee tärkeää kulttuurityötä ja laajaa palvelua, ja kaupungilla ei valitettavasti ole varoja samankaltaisen toiminnan ylläpitämiseen.

Valtuutettu Rantanen

8.9.2010

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Minusta nyt Hakasen ponsi ei liittynyt niinkään Korjaamoon vaan tähän ponteeseen liittyvään maailmaan, joka liittyy yksityisen ja julkisen sektorin rajapintaan kulttuuripuolella, ja viittaus tuossa puheessa juuri tähän Pluto-hommaan, joka on todettu ongelmalliseksi, ja minun mielestäni tämä ponsi on järkevä, ja kannatan sitä. Ehkä tässä yhteydessä ei ole järkevää avata tätä Korjaamo-keskustelua kokonaan, mutta sanoisin itse, että minun käsitykseni on, että siinä ei ole sinänsä mitään hämää eikä kukaan ole vetänyt välistä ainakaan sen tiedon perusteella, jota minä olen tehnyt, mutta Korjaamo Oy:n toiminta ei ole ollut kauhean kannattavaa ja missään nimessä tunnuslukujen mukaan toiminta ei ole ollut tehokasta, ja sen takia siitä kannattaa puhua, kun sitä käytetään koko ajan tehokkaan kulttuurituotannon mallina. Sellaisena se ei ole ainakaan toistaiseksi osoittanut olevansa kovin onnistunut ratkaisu. Silti se voi olla muista syistä perusteltu.

Tässä yhteydessä Yrjö Hakasen ponsi liittyy siihen, että kaupungin kulttuuri- ja tapahtumatuotantojen ohjeistusta pitäisi hiukan tarkistaa, ja tämä on kohtuullinen pyyntö sen tiedon valossa, jota tämän Pluton yhteydessä nyt on käyty. Minusta tässä ei edellytetä mitään muuta kuin että niitä tarkistetaan ja täsmennetään, ja siihen herra paratkoon kyllä nyt kulttuurilautakunnalla on syytä. Kannatan pontta.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Tack ordförande.

Det verkar vara så att vi nu i den här behandlingen går igenom alla de aktuella frågorna. Den här frågan här handlar om Korjaamo, men sen handlar klämman om Pluto. Jag är helt överens om det att vi vill veta vad som händer i staden, men jag kan inte understöda den här.

En pysty nyt menemään tämän asian taakse, koska minun mielestäni tämä aloite koskee nyt Korjaamoa. Olen valtuutettu Sydänmaan kanssa aivan samaa mieltä siitä, että tätä asiaa on käsitelty. On käsittämätöntä, kunnioitan toveri Hakasen laskukykyä ja näin, mutta kun siis hieman tutkii näitä laskelmia, niin en mitenkään ymmärtää sitä, että tällaista Töölössä hyvinkin tarvittavaa projektia ja siellä pidettyä Korjaamoa riepotellaan, kun tämä asia on moneen kertaan käsitelty. Miksi ei yksityistä kulttuuritoimintaa voisi tässäkin kaupungissa järjestää, kun sitä niin monessa muussa kaupungissa järjestellään, ja ei meilläkään ole näihin kaikkiin projekteihin varaa. Sitä paitsi ihmettelen

8.9.2010

---

myös valtuutettu Rantaselle, mitä on tehokas kulttuuritoiminta. Onko se sitä, että joku tuottaa nyt voittoa sillä kulttuuritoiminnalla. Mikäli tämä Korjaamo tuottaisi voittoa, niin me täällä valtuustossa itkisimme sitä, että se tuottaa nyt tälle toimijalle voittoa ja kaupunki voisi itse käyttää sen voiton. Mielestäni Korjaamoa tarvitaan Töölössä ensinnäkin jo senkin takia, että ne vaunuhallit ovat jossain järkevässä käytössä.

Kiitos.

Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Lyhyt puheenvuoro, ei Korjaamosta vaan yleensä. Jos mietitään jonkun tuotannon tehokkuutta, niin pitää miettiä panoksen ja tuloksen välistä suhdetta. Jos tietty kulttuurituottaminen maksaa kaupungille ja yksityisille yrittäjille tietyn määrä, mikä voitaisiin jossain toisessa rakenteessa halvemmalla, niin silloin se ei ole kauhean tehokasta tuotantoa. Se näkyy myös siinä, että Korjaamo Oy ei ole ollut kannattavaa liiketoimintaa, koska se tuloksen malli ei ole kaikkein tehokkain. Käykäämme tämä keskustelu loppuun toisaalla, mutta en pidä siitä, että tätä mallia käytetään koko ajan hirveen onnistuneena, kun se ei ainakaan tunnuslukujen perusteella ole sitä vielä ollut.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun kello todellakin on nyt 23:10 ellei enemmän, niin olisi hyvä, jos ponnet koskisivat käsiteltävää asiaa.

Valtuutettu Valtonen

Yhdyn niihin puheenvuoroihin, jotka täällä ottavat kantaa siihen, että mistä onkaan kysymys. Olin valmistautunut ottamaan kantaa kulttuuritehdas Korjaamon avustuksiin liittyen ja havaitsin, että täällä on ponsi, joka käsittelee ihan jotakin toista asiaa.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Jos asia ei tullut puheenvuorostani ihan selväksi, niin toistan vielä, että

8.9.2010

---

itse aloite ei ole tähdännyt kannanottoon sen suhteen, onko Kulttuuritehdas Korjaamossa tapahtuva kulttuuritoiminta sisällöltään hyvää ja tarpeellista, vaan se on liittynyt kysymykseen siitä, millä tavalla kaupungin omaa toimintaa ja kaupungin ulkoistamaa tai ulkopuolisilta yksityisiltä hankkimaa toimintaa suhteessa toisiinsa kehitetään. Tältä osin mielestäni se keskustelu, jota Helsingissä on viime aikoina jouduttu käymään, osoittaa että meillä on ongelmia ohjeistuksessa. Jos kaupungin edustajat joutuvat julkisuudessa vetoamaan siihen, että satojatuhansia euroja on kilpailuttamatta käytetty kulttuurituotantoihin siksi, että on ollut kiire tai että tuottajalla on ollut ainutlaatuinen konsepti, niin kysyn vaan, että millä tuottajalla ei olisi tarjota kaupungille ainutlaatuista konseptia tai milloin tuotannoissa on ollut tarpeeksi aikaa? Nämä ovat erittäin vakavia kysymyksiä siksi, että kaupungin pitäisi tällaisissa toiminnoissa olla erittäin tarkka siitä, että hankintalainsäädännön kaltaisia normeja ei rikota. Juuri tätä samaa keskustelua olemme tavallaan joutuneet käymään Korjaamonkin kohdalla, että on jouduttu selvittämään perinpohjin, mitä on tapahtunut, jotta voidaan hälventää epäilyjä, että siinä on tapahtunut jonkun tahon suosimista tai muuta vastaavaa.

8.9.2010

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Otto Lehtipuu
puheenjohtaja
ordförande ordförande
(203 §)

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja

Tiina Teppo
päätosvalmisteluyksikön päällikkö
chef beslutsberedningsenheten

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Astrid ThorsOsmo Soininvaara
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot